

Mercator

Pozdrav novemu tisočletju!
51% popust

Pedigree Dry 3kg, govedina, piščanec **649** €
Whiskas govedina 400g **121** €
Rolicar Carina, 2 slojini 10/1, toaletni papir **199** €
Serviete barvne 30x20 1 slojini 100/1 **90** €
Velja od 27. 4. do 7. 5. tudi v prodajalnah Dolenjske in Posavske Brezice!

DOLENJSKI LIST

Št. 17 (2644), leto LI • Novo mesto, petek, 28. aprila 2000 • Cena: 220 tolarjev

Dobili vojno za trgovce

Pred objavo so spremembe pravilnika o obratovalnem času prodajaln - Delo ob nedeljah ni več redno

LJUBLJANA - Sindikat delavcev trgovine, ki deluje v okviru Svobodnih sindikatov Slovenije, poudarja 95.000 delavcem in delavcem v trgovski dejavnosti za 1. maj, praznik dela, posebno darilo. Menijo namreč, da je ravno njihov večmesečni boj ob podpori javnosti in medijev pripeljal do nekaterih pomembnih sprememb Pravilnika o obratovalnem času prodajaln, ki izboljšujejo položaj delavcev.

Kot pravijo, spremembe pravilnika določajo, da obratovalni čas ob nedeljah in praznikih ni več redni obratovalni čas, kot je veljalo po dosedanjem pravilniku. Pomembno je tudi določilo, da morajo merila za dežurne trgovine, ki poslujejo izven rednega obratovalnega časa, sprejeti lokalne skupnosti. Pri tem se širijo merila za dežurne pro-

dajalne, saj je treba upoštevati gostoto dežurnih prodajaln na številko prebivalcev v okolišju ter spoštovati delovnopravno zakonodajo in znotraj nje kolektivno pogodbo za trgovino.

Spremembe pravilnika tudi zožujejo pristojnosti nakupovalnih centrov pri določanju obratovalnega časa, saj lahko posamezne prodajalne na trgih in v nakupovalnih centrih poslujejo izven rednega obratovalnega časa le ob soglasju posameznega trgovca. V sindikatu delavcev trgovine so prepričani, da bodo te spremembe, če jih bo sprejelo povečano število inšpekcijskih nadzorov in budno sindikalno oko, tudi trgovcem pomagale zagotoviti pravico do počitka in družinskega življenja.

B. D. G.

Deset let boja za delavske pravice

Ob letošnjem 1. maju praznuje ZSSS tudi 10-letnico svojega delovanja - Proslave in podelitev sindikalnih priznanj na Debencu pri Mirni in na Smuku nad Semičem

NOVO MESTO - Ob letošnjem 1. maju, mednarodnem prazniku dela, praznuje Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) 10-letnico svojega delovanja, ki jo obeležujejo kot 10-letnico boja za pravice delavcev. Kot je na predpraznični novinarski konferenci dejal sekretar območne organizacije ZSSS za Dolenjsko Jože Miklič, največjo ceno prehoda iz enega v drugi sistem plačujejo prav delavci. Ta pa bi bila še veliko večja, če se ne bi za delavske pravice boril prav ta največji in najmočnejši sindikat.

"Uspeli smo obdržati večino delavskih pravic iz socializma, katerim so v novih razmerah vlada in delodajalci izrazito nenaklonjeni. Upirali smo se neučinkoviti gospodarski politiki Peterletove vlade, kajti 130.000 nezaposlenih je prevelik davek za slovensko tranzicijo. Naša velika zmaga je vzpostavitev in ubranitev delavskih pravic, določenih s kolektivno pogodbo," je med drugim dejal Miklič. ZSSS si pripisuje tudi zasluge za uvedbo industrijske demokracije v novih razmerah, to je soupravljanja in vzpostavljanja svetov delavcev. "Zaradi nestranskega delovanja in s tem povezanega lobiranja pa smo bili manj uspešni pri sprejemanju zakona o zaposlovanju in z njim povezanega problema brezposelnosti, zaka-

na o tujcih in še nekaterih." V ZSSS so ponosni, da javno mnenje visoko ceni delovanje sindikatov in mu zaupa bolj kot drugim v vlado in cerkveno dejavnostjo vred. "Ljudje vedo, da si je treba delavske pravice izbojevati, za kar je sindikalno gibanje najprimernejše in najbolj uveljavljeno."

Za praznik dela bo na Dolenjskem in v Beli krajini (obe območni organizaciji naj bi se v dobrem mesecu dni združili) več prireditvev. Na Dolenjskem bo osrednja že 19. srečanje na Debencu pri Mirni v trebanjski občini, na katerem bo govoril predsednik ZSSS Dušan Semolič, v kulturnem programu pa bo nastopila tudi letošnja Prešernova nagrajenka Saša Pavček. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja območne organizacije; prejeli jih bodo: Rok Dvornik, predsednik sindikalne podružnice Iskra Elektroliti Mokronog v stečaju, Franc Kuzma, predsednik sindikata Mercator Dolenjske, Niko Rončević, predsednik sindikata Novoteks Tkani- na, Jelka Košmerl, bivša predsednica sindikalne podružnice Krka Kozmetike, Robert Janežič, predsednik sindikata GRC Novo mesto, in sindikalna podružnica SKEI Hipot Šentjernej.

Belokranjska ZSSS pa pripravljala prvomajsko srečanje in kresovanje na Smuku nad Semičem. Tam bodo podelili 6 sindikalnih priznanj, prejeli jih bodo: Jurij Kobe, predsednik sindikata SKEI Iskra Semič, Sergej Čas, predsednik sindikata Doma starejših občanov Črnomelj, Franc Čemas, predsednik sindikata Integral Črnomelj, Vida Šegina-Matkovič, predsednica sindikata Beti Metlika, in Boris Marentič, sindikalni zaupnik v črnomajskem Danfossu. A. B.

PRODAJNI CENTER
ŽELEZNINA
tel./fax: 068/323-836

SINDIKALNI TABOR NA GORJANCIH

MIKLAVŽ NA GORJANCIH - Zveza delavcev Solidarnost priredi v počastitev 1. maja na Gorjancih pri Miklavžu sindikalni tabor s kresovanjem. Na prireditvi, ki se bo začela 1. maja ob 11. uri, bodo prišli pohodniki iz Orehove in z Jugorja, v programu bodo nastopili železničarska godba iz Zidanega mosta, novomeški oktet Adoramus, recitatorji in pevске skupine, za ples bo igral ansambel "12. nadstropje". Na raznju bodo pekli vola, obljublajo dobro domače vino, na srečanje pa vabijo cele družine.

Berite danes

stran 3:

• Ragov log in Portoval mestna gozdova

stran 4:

• Visoka članarina in plot

stran 6:

• Komu koristijo laži?

stran 11:

• Z lovsko puško nad ženo

stran 18:

• Klopi nas ne čakajo le v gozdu

stran 19:

• Veliko dela in energije za poldrugo minuto poročila

DAEWOO

Prodaja in servis, Avto-hit, d.o.o.
Kandjska 53, Novo mesto, telefon 068/378-490

NA JAVOROVICO ZA 1. MAJ

NOVO MESTO - V počastitev mednarodnega praznika dela, v spomin na padle borce 4. bataljona Cankarjeve brigade ter na ustanovitev Gorjanskega bataljona vabita Občina Šentjernej in Območno združenje borcev in udeležencev NOB Novo mesto 1. maja na Javorovico. Osrednja pokrajinska proslava ob 55. obletnici konca 2. svetovne vojne bo ob 11. uri. Častni gost bo polkovnik Miha Butara, predsednik Združenja slovenskih častnikov, na prireditvi pa bodo sodelovali tudi pihalni orkester Občine Šentjernej, pevci zbora Ajda, Šentjernejska glasbena in osnovna šola ter pohodniki, ki bodo na Javorovico prišli z Gorjancev in iz Vrhpolja. Iz Novega mesta, natančneje iz Kandije, bo proti Javorovici odpeljal avtobus ob 9. uri, ustavljal pa se bo na mestnih avtobusnih postajah pred Mestno občino, trgovino Novak, v Plavi laguni, Ločni in Zabji vasi ter Malem Slatniku, Ratežu, Brusnicah, Mokrem Polju in Šentjerneju.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

Košarka Polfinale DP

KRKA TELEKOM : UNION OLIMPIJA

Novo mesto, športna dvorana Marof, sobota, 29.4.2000, ob 20. uri

Pokrovitelji: FOTO ASJA, GRANS, TRGOVINA NOVOTEKS

Žrebanje vstopnic: **Mobičuk (Kobra)**

kobra mobitel debitel

(07) 30 81 118 041 600 700

ŠMARJE 13a, ŠENTJERNEJ, e-mail: kobra.team@siol.net

AKCIJA

ISTA OSEBNA ŠTEVILKA 031..... KOT 041.....

REZERVIRANA LE ŠE DO KONCA MAJA

OB PRAZNIKU DELA

Dostojno življenje za vse

V začetku aprila je zadnjih osem delavcev nekdanje uspešne novomeške Avtohiše Pionir dalo odpoved sedanjemu lastniku podjetja Jožetu Verstovski, ker jim je od lanskega novembra ni izplačal plač. Čeprav za svoje delo v tem času niso dobili niti tolarja, so ga opravičevali vestno in prizadevno do zadnjega dne. Kaj pa država?

Čeprav zakon o zaposlovanju določa, da se zaposleni lahko prijavi na zavodu za zaposlovanje, ko inšpektor za delo ugotovi, da delodajalec najmanj tri mesece ni izplačal plač, to v praksi traja precej dlje. Šele po treh mesecih brez plačila so lahko nemočni delavci poklicali inšpektorja, ki je po mesecu dni ponovno preveril, če so še vedno brez plač in šele takrat so se lahko prijavi na zavodu za zaposlovanje, kjer pa morajo še mesec dni čakati na državno miloščino. Kako naj v tem času preživijo in skrbijo za svoje družine, v zakonu ne piše. Kdo je pri nas zaščiten?

Zal to ni edini primer, ko so krajši konec potegnili nič krivi delavci. V tej luči je 1. maj še kako aktualen praznik. Dokler ljudje za svoje delo ne bodo dobili pošteno plačilo, ki jim bo omogočalo človeka vredno življenje, in dokler bo toliko ljudi brez dela, boj za delavske pravice še zdaleč ni dobljen. Za to bi se morala v prvi vrsti prizadevati država, ki je dolžna poskrbeti za red in dostojno življenje ne le bogatih in vplivnih, ampak predvsem navadnih ljudi. Odločno bi morali na stran delavca stopiti tudi sindikati, a kaj ko ti vse prevečkrat trati- jo energijo za medsebojna obračunavanja in nagajanja.

J. DORNIŽ

19. PRVOMAJSKO SREČANJE DOLENJCEV NA DEBENCU

DEBENEC NAD MIRNO - Osrednje že 19. dolenjsko prvomajsko srečanje na Debencu se bo po tradiciji pričelo ob 11. uri. Mnogi bodo gotovo spet prišli na to priljubljeno izletniško točko peš. Na srečanju bo zbranim spregovoril predsednik Svobodnih sindikatov Slovenije mag. Dušan Semolič. Območna organizacija Svobodnih sindikatov Dolenjske bo ob tej priložnosti podelila pete- ro sindikalnih priznanj za služnim posameznikom in eno organizaciji. V pestrem kulturnem programu bodo sodelovali Prešernova nagrajenka Saša Pavček, občinski pihalni orkester Trebnje in učenci trebanjske glasbene šole. Za zabavni del bosta poskrbela najprej Martin Krpan in Krjavelj, v nadaljevanju pa ansambel. Generalni pokrovitelj letošnjega srečanja je Akropol Trebnje.

V petek bo še sončno in toplo, v soboto in nedeljo pa se bodo pojavljale krajevne plove in nevihte.

ZELENEGA JURJA VODIMO - Viniški osmošolci so najbrž še eni redkih, ki 24. aprila, torej na jurjevo, "od hiše do hiše hodijo, zelenega Jurja vodijo". To počno že vrsto let in običaj je postal že tako sam po sebi tako umeven, da bi ga ljudje gotovo zelo pogrešali, če bi se mu katero leto učenci izneverili. Mladi Viničani potem, ko pripeljejo zelenega Jurja, najprej zaplešejo na trgu kolo. Potem gredo k vsaki hiši v krajevni skupnost, prinesejo brezovo vejico za srečo in dobijo darove, ki jih porabijo za končni izlet. In bog ne daj, da bi katero od hiš izpustili! Bila bi velika zamera. Ta običaj pa ni samo lep, ampak je hkrati tudi koristen, saj ni šolarja, ki bi zapustil viniško šolo, a ne bi znal zaplesati belokranjskih plesov. Tudi zaradi tega je njihova mentorica Marija Starešinič ponosna na svoj folklorni naraščaj. (Foto: M. B.-J.)

Ali še zmeraj 1. maj?

Če je 1. maj delavski praznik, potem je veliko razlogov, da ga danes še praznuje tudi slovensko delavstvo. Danes sicer ni več delavskega razreda, o katerem so govorili desetletja predtem. Vendar delavci, o kakršnih so govorili desetletja, so še. Na Debenču, pri Sentjanžu, nemara na Lisci ali pri Krškem in drugod širom dežele bo na prvi majski dan živahno, kot je ponavadi ta čas. Govorniki, ki so praviloma iz sindikalnih vrst, bodo ta dan poudarjali, da imajo delavci pravico do polnovrednega življenja. Slavnostna topla malica na prizorišču dogodka bo vsej zadevi dala praktično vrednost in vsem se bodo še enkrat potrdile Marxove besede, da mora človek najprej jesti, da lahko potem filozofira. In ko gre za jed v povezavi z delavskim praznikom 1. majem in z delavci nasploh, se bodo mnogi slovenski delavci vprašali: kako dolgo še? Namreč kako dolgo bodo še lahko jedli s plačo, ki jo dobivajo, kjer (trenutno še) imajo delovno mesto. Tako bi se lahko vprašali slovenski tekstilci, ki živijo brez vladne pomoči. Prvomajski sindikalni besedni obračuni ne bodo v ničemer zmanjšali njihove negotovosti. Tako kot letošnji praznik dela ne bo v ničemer spremenil pameti in občutkov tistih podjetnih ljudi, ki občutno bogatijo z zaposlovanjem na črno, sezonskim dovažanjem delavcev iz eksotičnih dežel, izkoriščanjem lahkovernih ljudi in podobnimi dobičkonosnimi operacijami dvomljive družbene kakovosti. In vendar: kaj početi s 1. majem? Ga odložiti na smetiščo zgodovine, ga postaviti za okras na levo stran sveta, mu nadeti kak drugačen poseben blisč? Prvomajska je ta teden tudi anketa.

VLADO LAVRINŠEK, gostinec, iz Brvi pri Cerkljah ob Krki: "Prvi maj je še zmeraj praznik, zakaj ne bi bil? Ostaja, ne damo ga! Bil je že tudi v času Jugoslavije. To seveda ni nič narobe, saj je to mednarodni delavski praznik. Če ne bi bilo drugega, je praznik zato, ker smo več dni prosti. Tudi letos bo tu pri nas za praznik verjetno pohod na premagovsko Glavico in še kam."

IVO UMEK, ključavničar, z Dobrave pri Senovem: "Več kot 20 let sem pri pihalni godbi igral budnico za 1. maj. To je bil delavski praznik, nanj smo bili zelo ponosni, bil je nekaj veličastnega, svetinja. Praznovanje je bilo obred. Delavci za strojem smo to čutili drugače kot tisti v pisarni. Zdaj je prvomajskega zanosa manj, a ljudje še zmeraj živijo s praznikom."

BOJANA GLIHA, dijakinja z Malega Vidma: "Oče in mamica sta zaposlena, in je kar fino, da so prvomajski prazniki včasih tako blizu velikonočnih, da lahko preživimo več časa skupaj kot družina. Seveda se veselim prvomajskih praznikov tudi zaradi druženja s svojimi prijatelji-cami in prijatelji, da malo žuriramo in za nekaj časa pozabimo na šolo."

ANJA GAČNIK, dijakinja sevnške srednje šole frizerske usmeritve: "Prvomajski prazniki so izvrstna zadeva, in jih že komaj čakam, da se s prijatelji in prijateljicami pošteno poveselimo. Ne vem še, če bomo šli kam na izlet. Morda bomo le splezali na kakšen hrib, in če bo vreme lepo, vsaj malo uživali tudi v naravi. 1. maj je danes za delavce še bolj potreben, kot je bil nekdaj."

ZVONE VIDMAR, skladiščnik v semiški Iskri: "Prvemumu maju kot delavskemu prazniku bi morali dati še večji poudarek kot doslej, saj mnogi delodajalci vse bolj izkoriščajo delavce. Za Iskrro lahko rečem, da ima še posluš za delavce. Mislim pa, da bi morali ljudje med seboj, tudi podrejeni in nadrejeni, gojiti dobre odnose, da bi ljudje hodili v službo z veseljem in ne s kamnom v želodcu."

BREDA KOČEVAR, višja knjižničarka iz Črnomlja: "Idea prvega maja kot delavskega praznika je danes še kako aktualna. Potrebno se je boriti za delavske pravice, saj so mnogi brez dela, nekateri delodajalci pa postavljajo svojim delavcem težke zahteve. Praznik pa pride prav tudi zaposlenim, da si odpočijejo, saj mnogi delajo od zore do mraka in ne poznajo več osemurnega delovnega dne."

ALOJZ OSVALD, organist iz Ribnice: "V prejšnjem sistemu so imeli delavci precej več pravic, kot jih imajo sedaj. Danes jih nihče več ničesar ne vpraša in morajo molčati, če želijo obdržati službo. Sindikati ne morejo narediti veliko in tudi ko so kršene pravice delavcev, nič ne dosežejo."

SLAVICA POPOVIČ, prodajalka iz Kočevja: "Iz osebnih izkušenj ne morem reči, da imajo delavci danes manj pravic, kot so jih imeli včasih in da so njihove pravice kršene. Že sedmo leto sem zaposlena pri zasebniku in do sedaj sem dobila vedno vse, kar mi kot delavki pripada. Je pa res, da je malo takšnih šefov, kot je naš!"

BORIS ZAJC, svetovalec za upravno-pravne zadeve na Upravi notni Novo mesto: "Danes delavci nikakor nimajo takih pravic kot v prejšnji državi. Delodajalci skušajo kršiti ali zmanjševati pravice zaposlenih, posebej pri prvi zaposlitvi in starejših delavcih. Ljudje so pripravljene marširati potpeti, da obdržijo zaposlitev. O armadi nemočnih brezposelnih pa bolje, da ne govorimo."

GORENC PREDSEDNIK SINDIKATA KMETOV SLOVENIJE

TROJANE - Marjana Gorenc iz Zbur so 20. aprila na rednem običnem zboru na Trojanah izvolili za predsednika Sindikata kmetov Slovenije. Sindikat, ki deluje od leta 1992, združuje štiri podružnice, od tega so kar tri na našem koncu, in sicer v Novem mestu, Brežicah in Trebnjem. Kot je povedal Gorenc, ki je v sindikatu aktiven od leta 1996, naj bi le-ta deloval nestransko in neodvisno od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Med pomembnejše naloge so si med drugim zadali ustanovitev čimveč podružnic po Sloveniji, izpostavili so nujnost povezave z zvezami društev po panogah ter pomoči kmetom pri organiziranem nastopu na trgu in pogajanjih za doseganje boljših odkupnih cen pridelkov in izboljšanje splošnih pogojev življenja na podeželju. Marjan Gorenc, tudi sam kmetovalec, je bil do sedaj predsednik novomeške podružnice.

SLOVENCISČEJO NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE

LJUBLJANA - Kot sporočajo iz Telekom Slovenije, je njihov info-servis 086, pri katerem je potrebno vtipkati 086 in nato staro telefonsko številko, da odzivnik klicatelju pove novo številko, sprejel že poltretji milijon telefonskih klicev. Na telefonsko številko 086-98-98, kjer brezplačni odzivnik posreduje splošne informacije o poteku projekta zamenjave števil, je bilo doslej 64.000 klicev. Slovenci pogosto iščejo nove številke tudi na Telekomovi spletni strani "tis.telekom.si", kjer je bilo od v aprilu že 1,5 milijona obiskov. Pri operaterjih na brezplačni številki 080-80-80 je bilo v prvih treh aprilskih tednih čez 17.000 klicev. Večina med njimi se je zanimala za spremembe in najpogostejše vpraševala o novih področnih kodah ter o njihovi razporeditvi pa tudi o spremembah MSN števil na ISDN aparatih. Kar 60 odst. vseh uporabnikov ISDN je te številke prilagodilo samo, brez pomoči operaterjev.

Strpno do delitvene bilance

Sevniška in škocjanska občina korektno do soglasja o delitveni bilanci - Sevnicičani bodo obnovili lokalno cesto Dolenje Radulje-Brezje pri Raki

ŠKOCJAN - Škocjanski župan Janez Povšič in župan občine Sevnica Kristijan Janc sta skladno z dogovorom, ki sta ga potrdila občinska sveta obeh občin, podpisala sporazum o razdelitvi premoženja in ureditvi premoženjsko pravnih razmerij med občinama. To je bilo potrebno storiti, ker je nekdanja krajevna skupnost Bučka v sevniški občini ob reorganizaciji lokalne samouprave konec leta 1994 postala del novonastale občine Škocjan. Premoženje na območju Bučke je last občine Škocjan, zaradi odstopa deleža na preostalem premoženju občine Sevnica pa bo občina Sevnica do konca septembra letos posodobila lokalno cesto med Dolenjimi Raduljami in Brezjem pri Raki.

Novomeški veterinarski laboratorij

Naložba je veljala 108 milijonov tolarjev - Politično razbitje strokovno močne veterinarske službe - Najprej zasilno, nato pravo zavetišče za zapuščene živali

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek so v Ločni odprli prenovljene prostore novomeške območne enote Veterinarskega zavoda Slovenije. Priložnostne slovesnosti ob odprtju so se udeležili tudi direktor Veterinarskega zavoda mag. Cvetko Bunc, dr. Anton Svetlin iz ministrstva za kmetijstvo, prof. Marinšek iz veterinarske fakultete in drugi.

S prenovi in razširitvijo je novomeška območna enota pridobila sodoben laboratorij za diagnostiko, ki je eden sedmih takih laboratorijev v okviru Veterinarskega zavoda v Sloveniji. "V tem laboratoriju bomo opravljali preiskave, kontrolo živil, ugotavljali bolezni, opravljali parazitološke preiskave, diagnosticirali brest krav in druge stvari za območje Dolenjske, Bele krajine in Posavja," je povedal vodja novomeške enote mag. Anđelko Vrančič. Celotna naložba je veljala 108 milijonov tolarjev, od tega je slo 20 milijonov tolarjev za odkup prostorov, 62 za ureditev in 26 milijonov tolarjev za opremo.

Z novim letom je v Sloveniji prišlo do nove (politične) organiziranosti veterinarske službe; Veterinarski zavod so razbili in večino njegove dejavnosti prenesli na novoustanovljeno Veterinarsko upravo RS (VURS), ki sodi pod ministrstvo za kmetijstvo, Zavedu je ostala tako rekoč le diag-

Anđelko Vrančič

LJUDJE IMAJO RADI KNJIGE - Črnomljska knjižnica je ob slovenskem in mednarodnem dnevu knjige pretekli teden pripravila v sodelovanju s slovenskimi založbami knjižni sejem. Ponudba je bila pestra, zato ne čudi, da je bilo tudi zanimanje izredno. Kot so povedali v knjižnici, so se Črnomlji že tako navadili na tovrstni sejem, da komaj čakajo, da knjižničarji pred kulturnim domom postavijo stojnice. (Foto: M. B.-J.)

Ljubljansko pismo

Dan upora

Zakaj 27. april?

Leto je prišlo naokrog in spet smo dočakali 27. april - naš praznik upora. A dan upora na ta dan je za nekatere še vedno sporen: 27. aprila leta 1941 naj bi bila ustanovljena Protimperialistična in ne Osvobodilna fronta kot začetnica oboroženega upora. Kakorkoli že: dejstvo je in upoštevati moramo, da je bil dan upora kot praznik izbran po prvih demokratičnih večstrankarskih volitvah leta 1990. Takrat so bila vsa praznovanja naše novorojene države, ne samo ta dan, predmet žolčne polemike. Ta praznik pa ni bil sporen samo v začetku devetdesetih let, temveč že prej, v nekdanji socialistični Jugoslaviji. Bil je namreč najzgodnejši datum, ki je obeleževal upor. To pa marsikateremu politiku na jugu ni bilo všeč.

Vprašanje, zakaj 27. april, stranke zlasti rade pogrevajo pred vsakokratnimi volitvami. Tako je ena izmed njih predlagala ukinitve tega praznika in nadomestitev s 15. septembrom, ko je bila Primorska priključena Jugoslaviji oziroma Sloveniji. Pa bi to ne bilo pametno. Če naj bo dan upora simbolni dan za vse, kar smo Slovenci dosegli med vojno, potem sodi sem tudi priključitev Primorske. Po prvi svetovni vojni je bilo k tedanji državi priključeno Prekmurje in bi po isti logiki lahko tudi ta dan izbrali za praznik. Praznik dneva upora torej ni povezan le z ustanovitvijo OF, temveč simbolizira celovit odpor Slovencev vključno z dosežki ob koncu vojne.

Zadnje čase pogosto beremo in poslušamo, da niso bili samo komunisti leta 1941 zoper Nemce, temveč tudi druge (meščanske) stranke, le da se jim je oborožen upor zaradi žrtev zdel nesmiseln. Da večina Slovencev ni marala Nemcev, je res. Slo-

venci kakšne močne ideološke kolaboracije, ki bi simpatizirala z nemško ideologijo, nismo imeli. Izjema je bil Rupnikov krog, ki je zagovarjal skrajne desničarske ideje in se je navdševal nad nemško močjo. Vendar je treba ob tem povedati bistveno: meščanske stranke se niso upirale, še več, z okupatorjem so kolaborirale. A to je bila za slovenski narod pogubna odločitev.

Zakaj? Druga svetovna vojna je bila totalni spopad s sistemom, s katerim se enostavno ni bilo možno dogovarjati in z njim sobivati. Morda je danes možna primerjava tega sistema z režimom Slobodana Miloševića, vendar je bilo takrat še huje. Ogrožena sta bila svetovni mir in svetovna družbena ureditev. Nazizem kot najbolj brutalen sistem je bilo enostavno treba premagati. Demokratični svet se je odločil za zavezništva ne glede na politične barve. To je bila prva naloga in zaradi nje je bil tudi Churchill kot zagrozen protikomunist pripravljen sklepati zavezništva s komunisti. Zato je povsem jasno, zakaj sta postala protifašizem in protinacizem tisti temeljni vrednoti, na kateri se je oprla povojna ureditev sveta.

Protifašizem je temeljna vrednota tudi danes, čeprav so se razmere spremenile. V tem je zgodovinska vrednost in mednarodna veljavnost slovenskega odpora. Če se ne bi uprli, bi o nas spet odločali drugi. Verjetno bi bila znova obnovljena Kraljevina Jugoslavija, v kateri bi bila Slovenija ali banovina ali kakšna njej podobna administrativna enota s še slabšim položajem, kot ga je imelo Kosovo po drugi svetovni vojni. Za predvojne meščanske stranke je bila kraljevina kar sprejemljiva. Verjetno bi nikdar ne dobili pravice do samoodločbe in odcepitve, na katero smo se lahko sklicevali leta 1990 in 1991, ko smo se osamosvajali, če bi se v drugi svetovni vojni ne bojevali na strani zavezniških sil. In bi si tudi ne zaslužili mednarodnega priznanja naše končno samostojne, suverene Republike Slovenije.

VINKO BLATNIK

OBČINA SEVNICA IN ŠKOCJAN ZA ZGLED - Sporazum je sad strpnih in korektnih pogajanj med županoma in strokovnimi službami občin in bi lahko bil za zgled tudi drugim občinam. Tako sta ob podpisu sporazuma poudarila župana na sedežu občine Škocjan. Pomembnega dogodka sta se udeležila tudi direktor sevniške občinske uprave dr. vet. Zvone Košmerl (na desni) in svetovalka za pravne zadeve na sevniški občini Petra Pozderez (Foto: P. Perc)

Ragov log in Portoval mestna gozdova

Postopek za razglasitev Ragovega loga in Portovala za gozdova s posebnim namenom - Zaščite potrebni tudi drugi mestni gozdovi - Odškodnina lastnikom ali odkup

NOVO MESTO - Na zadnji seji občinskega sveta se je začel postopek za razglasitev Ragovega loga in Portovala za gozdova s posebnim namenom. Ko bodo sprejeli ustrezen občinski odlok, bosta ta mestna gozdova končno primerno zaščitena, za kar so si novomeški gozdarji, še posebej pokojni inž. Tone Hočevar, prizadevali že pred 30 leti, a za to ni bilo potrebnega denarja, še bolj pa je na občini manjkalo prave volje in zagnanosti.

Novo mesto ima to srečo, da ima neposredno ob starem mestnem jedru ohranjena gozdova, ki pokrivata dva izmed sedmih novomeških gričev in sta sestavni del značilne mestne podobe. Ragov log meri 28,4 ha, Portoval 49,4 ha, skupaj pa ta gozdova merita 77,8 ha. Večina, več kot 86 odst. obeh gozdov je zasebni lasti, a je posest močno razdrobljena, saj je na slabih 78 ha kar 141 parcel in 110 posestnih listov oziroma 63 lastnikov s solastniki. Med lastniki je največ takih, katerih posest je manjša od 1 ha, velikost povprečne zasebne parcele je komaj dobrega pol hektara, samo ena od 127 parcel pa je večja od 5 ha.

Kako so z majhno gozdno posestjo gospodarili v preteklosti, pove žalosten podatek, da so konec prejšnjega stoletja v Portovalu izsekali ves kakovosten hrast in ga splavili po Krki in Savi kupcu v Zagreb. A danes kljub temu bogata primes preko 100 let starega hrasta, ki je nasploh glavni nosilec sestojev, govori o veliki prizadevnosti gozdarjev za izboljšanje vrednostne in krajinske podobe mestnih gozdov.

Kako so mestni gozdovi ranljivi in podvrženi pohlepu raznih investitorjev in megalomanskih načrtovalec, govori tudi dejstvo, da so celo programske zasnove za ureditveni načrt športno-rekreacijskega parka Portoval še leta 1993 v eni od variant predvidevale gradnjo velodroma in zabavišnega parka sredi Portovala. Danes je novomeška strokovna in osveščena laična javnost sposobna preprečiti grob poskus vdiranja v Portoval in Ragov log, težje pa je, kadar gre za posege v širše ob-

močje mestnih gozdov, zato bo treba slej ko prej misliti tudi na zaščito Drgančevja, brodskega in češčenjskega gozda, Brezovico in gozda pri Sv. Roku nad Regro vasio. Strateški cilj upravljanja oz. gospodarjenja z mestnimi gozdovi je: sonaraven, stabilen, večnamenski gozd, v katerem bo zagotovljena trajnost delovanja podarjenih ekoloških in socialnih funkcij. Po zakonu lahko take gozdove razglasijo za gozdove s posebnim namenom.

V takem gozdu niso dovoljene krčivne, gradnja zidanih objektov, prav tako ne gradnja v neposredni bližini gozda (50 m), preprečevati je treba "obzidavanje" gozda in varovati dostope do gozda ter značilne pogoje in razglede; gradnja infrastrukture (sprehajalne poti, klopi, zavetišča ipd.) se ne sme grobo zadirati v teren, dovoljena je le oprema iz okolju prijaznega materiala (les); odlaganje smeti mora biti strogo prepovedano in kaznovano; promet z vozili ni dovoljen, kurjenje v gozdu pa le na za to določenih in urejenih mestih. Mestni gozd bo ne glede na lastništvo še naprej v pristojnosti Zavoda za gozdove, občina pa bi morala po razglasitvi za gozd s posebnim namenom

naročiti ureditveni projekt za tak gozd.

Seveda je razglasitev gozdov s posebnim namenom (v tem primeru občina) dolžan lastnikom plačevati odškodnino ali gozd odkupiti. Ta bi v primeru Portovala in Ragovega loga znašala 8.146 dolarjev na hektar na leto. Tako bi občina za odškodnino zasebnim lastnikom v teh gozdovih na leto plačala dobrih 545 tisočakov, če bi jih na zahtevo lastnikov odkupila, pa bi morala odšteti 41,5 milijona dolarjev.

A. B.

MESTNI GOZD - Ragov log je bil tako kot Portoval od nekdaj naravni novomeški park. (Foto: A. B.)

Pol Novéga mesta že ima plinovod

V mestu je okoli 30 km plinovodnega omrežja s 750 priključki in več kot 900 odjemalci - Velike kotlovnice še na kurilno olje in celo na premog - Ekološka taksa

NOVO MESTO - V Novem mestu so pričeli graditi plinovodno omrežje leta 1992 in ga do sedaj zgradili okoli 30 km; plinovod, s katerim upravlja novomeška Komunala, ima 750 priključkov, odjemalcev pa je več kot 900. Plinovodno omrežje je zgrajeno v delih starega mestnega jedra, Bršljina, Drske, Šmihela, Grma, KS Majde Šile in Žabje vasi ter obrtne cone na Cikavi. Glede na možni odjem je plinificirane več kot pol Novega mesta.

"V lanskem letu smo našim odjemalcem dobavili več kot 3 milijone kubičnih metrov zemeljskega plina, za letošni načrtujemo več kot 4 milijone kubičkov," je povedal direktor Komunale Borut Novak. Na plinovodno omrežje so priključeni v glavnem vsi večji objekti, kjer plinovod je, tako vojaš-

nica, BTC, stavba policije, Elektro, Dolenjska Bršljin, Mercator na Livadi, v Ločni in na Cikavi, Agroservis, TPV, Dom starejših občanov, Hotel Krka, sodišče, Novi trg, Dolenjska banka, ekonomska šola, gimnazija, OŠ Center, šolski center idr. Zadovoljiva je tudi priključitev stanovanj v blokih, ki niso vezani na kotlovnice; v teh večina stanovanj uporablja plin za ogrevanje, pripravo tople vode in kuhanje.

Slabša pa je priključitev na plinsko omrežje javnih zgradb in kotlovnice, iz katerih ogrevajo stanovanjska naselja. Od večjih stavb imajo možnost uporabe zemeljskega plina stavba občine, osnovni šoli Grm in Bršljin, Dolenjski muzej, Dom kulture, Kulturni center Janeza Trdine, Zavarovalnica Tilia, Športna dvorana Marof. Prav tako bi lahko plin uporabljale vse večje novomeške kotlovnice, to so: Šegova, Slavka Gruma I in II, Nad mlino, Smrečnikova, Ragovska in Seidlova. Notranjo napeljavo in kotle za kurjenje z zemeljskim plinom že imata kotlovnice v Šegovi in Smrečnikovi ulici, a plin uporabljata samo slednja, medtem ko v Šegovi ulici uporabljajo še kurilno olje. Kotlovnice v Ulici Slavka Gruma I so lani preuredili na kurilno olje, vendar brez projektov in dovoljenj, kotlovnica II v tem naselju pa uporablja še premog. V kot-

lovnici Nad mlino imajo nova kotla in stara gorilca na kurilno olje, kotlovnice na Seidlovi cesti in v Ragovski ulici pa sta stari in obratujeta na kurilno olje. Vsi ti, ki že imajo možnost uprabe zemeljskega plina, bi ga porabili okoli 1,5 milijona kubičkov na leto ali polovico sedanjih skupne porabe.

V glavnem je problem v lastništvu in upravljanju teh kotlovnice. Večinski lastniki so stanovalci, ki so dali kotlovnice v upravljanje posameznim firmam, poleg Zarje (Smrečnikova, Ragovska in Seidlova) in Terce (Nad mlino) so take, ki so nastale iz kurilnih odborov, te pa naj bi poslovale bolj po domače in njihovo upravljanje Zarja spodbija tudi na sodišču. Te firme ne morejo dobiti ugodnih kreditov za obnovu kotlovnice, ki jih daje slovenski Ekološko razvojni sklad, svojega denarja za obnovo pa nimajo ozirom ga lastniki niso pripravljeni dati.

Na Komunali si bodo prizadevali, da bi plinovodno omrežje čimprej zgradili na celotnem območju Novega mesta. Vsekakor je nesmotno, kratkovidno in ekološko nedopustno, da na območjih, kjer je že plinovodno omrežje,

• Do leta 2002 naj bi se 80 odst. mesta oskrbovalo s plinom, na občini pa naj bi proučili možnost uvedbe posebne ekološke takse za vse tiste, ki bolj onesnažujejo okolje tam, kjer je zgrajeno plinovodno omrežje, ter hkrati možnost subvencioniranja priključitve na plinovod iz proračuna.

postavljajo kotlovnice na kurilno olje ali jih na črno obnavljajo. Na Komunali menijo, da bi bilo koristno ustanoviti podjetje, ki bi v mestu upravljalo z vsemi kotlovniciami in zagotavljalo popolno energetske oskrbo.

A. B.

PRAZNIK

PODGORSKIH VIN

BRUSNICE - Vinogradniško društvo Janez Trdina Brusnice - Gabrje priredi v nedeljo, 30. aprila, ob 10. uri pri gasilskem domu v Brusnicah praznik podgorskih vin. Na tej priložnosti, za katero pripravljajo bogat kulturni program, bodo na pokušnjo najboljša vina z društvenega ocenjevanja. Vrli vinogradniki bodo poskrbeli tudi za dobro hrano, za zabavo in ples pa bo igral ansambel Muc.

PRVOMAJSKA BUDNICA

NOVO MESTO - Mestna godba Novo mesto vse od konca druge svetovne vojne redno igra prvomajsko budnico v počastitev praznika dela. Letos bodo izvedli že 55. po vrsti. Začeli bodo na Glavnem trgu, nato pa bo godba igrala še na Grmu, pred bolnišnico, na Drski, v Prečni, Bršljini, na Mestnih njivah, v Ločni, Žabji vasi, Gotni vasi, Regrči vasi in Šmihelu, na Košenicah, pred Domom starejših občanov, v naselju Nad mlino in za zaključek v Mačkovcu.

STOPIŠKO SEKANJE PIRHOV - Na velikonočno nedeljo je prostovoljno gasilsko društvo Stopiče povabilo že na 8. tradicionalno sekanje pirhov. Tekmovanja pri tamkajšnjem gasilskem domu, ki od sekačev zahteva kar precej spretnosti in natančnosti, se je tokrat udeležilo okoli 60 sekačev, med njimi je bilo tudi nekaj pripadnic nežnejšega spola in fantičev. Najbolj mirno in natančno roko je imel Franc Judež iz Velikega Orehka, sledila pa sta mu domačina Zvone Udovc in Ivan Erlach. Zmagovalec je prejel prehodni pokal in vikend paket za dve osebi v Hotelu Park na Bledu, najboljši sekači pa bogate nagrade. (Foto: M. Kotnik)

ZA 1. MAJ NA KOMANCO

ŽUŽEMBERK - Po dolgoletni tradiciji so letos prvič žužemberški gasilci prepustili organizacijo tradicionalnega prvomajskega srečanja ob lovski koči Komanca v Suhi krajini Turističnemu društvu Suha krajina iz Žužemberka in Odbojškarskemu klubu Žužemberk. Turistično društvo in odbojškarski klub bosta ob 10. uri iz trga v Žužemberku organizirala pohod na Komanco, kjer bodo člani obeh društev poskrbeli za prijetno druženje vseh, ki se boste udeležili prvomajskega srečanja. Za zabavo bo igral ansambel Trio najstniki.

Poldrugo desetletje druženja

Praznovanje 15-letnice novomeške podružnice Društva za ankilozirajoči spondilitis bo 3. junija na topliški jasi - Dobro sodelovanje z Zdraviliščem Dolenjske Toplice

NOVO MESTO - Ankilozirajoči spondilitis je boleča in napredujoča revmatična bolezen, ki lahko povzroči kostno zadržitev hrbtenice pa tudi vnetje drugih sklepov, kit, mišičnih vezi, srca in oči. Bolniki, ki so zboleli za to neozdravljivo boleznijo, so pri nas združeni v Društvo za ankilozirajoči spondilitis Slovenije (DASS), ki je tudi član različnih mednarodnih organizacij. Ima 13 podružnic, med njimi je tudi novomeška, ki letos praznuje 15-letnico aktivnega delovanja.

"DASS je bil ustanovljen leta 1983 v Čateških toplicah, našo podružnico pa smo ustanovili le slabi dve leti kasneje. Vanjo je trenutno včlanjenih 45 bolnikov," je povedal vodja novomeške podružnice in podpredsednik nacionalnega društva Andrej Gregorčič. Novomeška podružnica zajema devet občin: Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Metlika, Semič, Sentjernej, Žužemberk, Mirna Peč in Dolenjske Toplice.

Med osnovne naloge podružnice šteje organizacija redne tedenske skupinske telovadbe v telovadnicah in tedenskega kopanja v bazenih s toplo vodo. Telovadba novomeške podružnice pod strokovnim vodstvom fizioterapevta poteka na dveh lokacijah, v zdravstvenem domu Novo mesto in Črnomelj, kopanje pa v Zdra-

vilišču Dolenjske Toplice. "Pripravljamo tudi strokovna predavanja in učne delavnice. Slednje so predvsem pomembne za nove člane, zdravil za ustavitve bolezni namreč ni. Izrednega pomena je pravilen način življenja, predvsem redna telovadba, s katero krepiamo mišice ob hrbtenici, ohranjamo telesno gibljivost in upočasnimo napredovanje bolezni, z določenimi zdravili pa lahko le blazimo bolečine in vnetja," je dejal Andrej Gregorčič. V društvu skrbijo tudi za težje invalide in bolnike, pripravljajo družinska srečanja ter različne športne in kulturne aktivnosti. Lani so Novomeščani organizirali pet rekreativnih

Andrej Gregorčič

pohodov za krepitev telesa in duha, letos pa jih nameravajo pripraviti šest. Prvi bo že maja, ko se bodo odpravili spoznavat okolico samostana Pletenje.

"Družinsko srečanje bomo v mesecu juniju združili s praznovanjem naše 15-letnice na jasi Zdravilišča Dolenjske Toplice. Nanj bomo povabili tudi vseh deset županov občin, ki jih pokriva naša podružnica, in predstavnike zdravstva. Pri delu nam zvesto stojita ob strani Zdravilišče Dolenjske Toplice in samostan Pletenje, pri nakupu novih trenirk ob jubileju pa nas je podprla novomeška enota Ljubljanske banke. Ob tej priložnosti bomo izdali videokaseto o društvu in naših dejavnostih, v kulturnem programu bo nastopila belokranjska folklorna skupina iz Vinice, za dobro voljo pa bo skrbel ansambel Mavrica. Seveda tudi tokrat ne bo šlo brez telovadbe, zato bomo vsi skupaj pod vodstvom fizioterapevta telovadili na zabaven način. Če bo vreme primerno, pa bomo zakurili še kres," je o prireditvi povedal Gregorčič.

Novomeška podružnica Društva za ankilozirajoči spondilitis ima sedež na Rozmanovi ulici 30. Uradne ure so ob sredah od 12. do 16. ure, pokličete pa jih lahko tudi na telefon 068/373 924.

M. KOTNIK

Ena gospa je rekla, da je 1. maj veliki petek za bržposelne.

NOVA ŽUŽEMBERŠKA LIPA JE OZELENELA

ŽUŽEMBERK - Pred dobrim letom so zaradi varnosti v Žužemberku požgali 432-letno lipo, ki je bila zasajena v spomin na Ano von Eck, tragično preminulo ženo barona Ivana Auersperga. Kmalu nato so zasadili novo lipo, v spomin na staro ter v čast praznovanja 600. obletnice omembe trga Žužemberk. Mnogi so domili da bo mlada lipo preživel na tem mestu, vendar je le ozelenela četrta kasneje kot ostala drevesa. Revirski gozdar Rudi Omahen, ki je lani lipo zasadil, je bil letošnjih skromnih pogankov izjemno vesel in prejšnji petek ji je s pomočjo dvigala tudi strokovno obrezal.

V. K.

V času od 12. do 19. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Brigita Vidic iz Zvirč - Ano, Renata Geltar iz Črnomlja - Laro, Milena Šenk iz Jerman Vrha - Nino, Tanja Matoh iz Mirne Peči - Reneja, Petra Planinc iz Črnomlja - Roka, Milena Turk iz Starega trga - Filipa, Vesna Zorko iz Rakovca - Saro, Katja Kostelac iz Dobrave ob Krki - Kajo, Erika Popit iz Črnomlja - Maska, Mojca Miklavž Cunk iz Orehovca - Saro, Ana Došen iz Črnomlja - Nina, Marijeta Virant iz Pijavice - Katarino, Albina Vene iz Dul pri Škočanju - Kajo.

IZ NOVEGA MESTA: Marinka Cerovšek, Šegova ulica 20 - Cirila, Biljana Vovk, Seidlova c. 32 - Taro, Đurda Novak, Seidlova c. 68 - Kristijana, Mateja Grobler, Ul. Slavka Gruma 78/3 - Ana, Natalija Vovko, Nad mlino 106 - Jaka in Mojca Ribič, Ragovska 14 - Jana.

ČESTITAMO!

VELIKONOČNO RAJANJE - Na velikonočni ponedeljek so se Metličani, tako kot velikokrat v prvi polovici 20. stoletja in kot že vrsto zadnjih let zbrali na metliškem trgu, kjer so folkloristi "zavirali kolo". Člani metliške folklorne skupine, ki so obiskovalcem ponujali pijačo in jedaočo, so dali prednost Mestni godbi Metlika, ki letos praznuje 150 let, ter folkloristom črnomaljske osnovne šole Mirana Jarca, ki so pokazali, kako so nekdanj odganjali zimo. Potem so tudi sami zaplesali metliško obredje in povabili v kolo obiskovalce, med katerimi nista manjkala niti starosti metliške folkloze Marica Županič in Martin Črnugelj. Na fotografiji: klobuki so prišli prav tudi za pobiranje prostovoljnih prispevkov. (Foto: M. B.-J.)

Visoka članarina in plot

ČRNOMELJ, METLIKA, SEMIČ - Župani vseh treh belokranjskih občin so pretekli teden vabili gostince, ponudnike obinski turistični cesti, predstavnike turističnih društev, občinske svetnike in druge, ki imajo kakor koli opraviti s turizmom, na posvet z obetavnim naslovom. Govorili naj bi o lokalni turistični organizaciji (LTO) kot možni učinkoviti obliki organiziranosti belokranjskega turizma.

A so mnogi odšli razočarani. Stane Bizjak z ministrstva za malo gospodarstvo in turizem je svoje predavanje namenil predvsem splošno znanim resnicam o tem, kaj lahko ponudi turistom Slovenija. O Beli krajini je vedel bolj malo, saj se je na poti iz Ljubljane v Metliko celo izgubil. Tudi resnica o tem, kaj natančno in na kakšen način bi LTO nudila svoje usluge, je bila zavita v precejšnjo skrivnost. Zato pa so v Črnomlju izdelali že natančen izračun, koliko članarine bodo morali odšteti tej organizaciji obvezni člani. Teh je samo v metliški občini od dobrih 300 obrtnikov kar 40 odst. In ker tudi članarina ne bo ravno nizka, ne čudi, da je med obrtniki že nastal pravi revolt. Toliko bolj, ker vse kaže, da bodo najprej prišle položnice, šele potem naj bi začela LTO tudi migati. Seveda je nezadovoljstvo največje med tistimi, ki neposredno niso povezani s turizmom. Bizjak je najbolj vztrajno ponavljal primer frizerjev, katerih delo je po njegovem zelo odvisno od turistov. V Beli krajini frizerjev zares ne manjka, a - roko na srce - če bi čakali le na turiste, gotovo vsi skupaj ne bi zaslužili niti za sol.

V zadnjih letih je bilo sicer tu in tam slišati, kako bi morali v Beli krajini razvijati turizem. A turistične sezone so prihajale in se iztekale, revolucionarnih sprememb pa ni bilo zaznati. In jih očitno še tako kmalu ne bo, če se bodo Belokranjci lotevali pospeševanja turizma tako, kot je bilo v blagih obdobjih zaznati na omenjenem posvetu. Predvsem pa je zmotno prepričanje, da mora jo ustanoviti LTO že zaradi tega, da bodo dobili državni denar. Napaka! Tudi Bizjak je, čeprav je predstavnik države, zatrdil, da država, ko veliko da, tudi dvakrat toliko vzame.

Druge vprašanje pa je, ali bo Belokranjec uspelo najti človeka, ki se bo pripravil na vse strani razdajati za njihov turizem. Sam bog daj, da jim ga bo, čeprav se takoj poraja vprašanje, kje je žel doslej. Ali pa se bo njegov skriti talent za delo v turizmu res čudežno prebudil šele ob ustanovitvi LTO? Res, da nikoli ni prepozno, kot pravijo tisti, ki zelo dobro poznajo belokranjsko turistično neorganiziranost. Vendar se neodvisni opazovalec ob začetnem (ne)navdušenju nad ustanavljanjem zakonjenih LTO ni mogel izogniti občutku, da bodo v Beli krajini tisti, ki so kakor koli povezani s turizmom, najbrž še dolgo delali vsak zase za visokim plotom svojega vrtička.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Pikniki kar nad izvirom Krupe?

Prebivalci vasi okrog zaščitene Krupe se ne strinjajo z vsem, kar je v program njenega varstva zapisalo podjetje Populus - Zahtevajo pogovor s krajani, preden se ne razplamti nezadovoljstvo

SEMIČ - Semiški svetniki so se na zadnji seji precej časa zadržali ob programu varstva in razvoja območja reke Krupe. Odlok o razglasitvi Krupe za naravno znamenitost in kraške jame Judovske hiše za kulturni spomenik določa pripravo in sprejem takšnega programa. Na projekt, ki ga je naročila Uprava RS za varstvo narave, izdelalo pa podjetje Populus iz Ljubljane, so imeli namreč razpravljavci precej pripomb.

Predsednik odbora za gospodarstvo Anton Malenšek je menil, da je v programu sicer veliko dobrega, vendar se nekatere stvari v njem izključujejo, ni pa usklajen niti s člani projektnega sveta, v katerem so Anica Absec, Janez Malnarič, Mira Ivanovič in Sonja Ličen Tesari. Malnarič je dejal, da je program dobil šele z gradivom za občinski svet. Po njegovem bi morali še razpravljati glede prostora za piknike nad izvirom Krupe in omejitve gradenj v Moverni vasi, predvsem pa, kdo je naročnik in plačnik arheoloških raziskav pred

gradnjo. Občutljive zadeve bi morali rešiti prej, preden bi se med ljudmi razplamtelo morebitno nezadovoljstvo.

Mira Ivanovič je v razpravi nastopila v štirih vlogah: kot članica občinskega odbora za družbene dejavnosti in projektna skupina, kot zaposlena na Zavodu za varstvo narave in kulturne dediščine Novo mesto ter kot "krivka" za program varstva in razvoja ob Krupe, ki je prišel v nacionalni program. Izrazila je željo, da bi bil program uporaben in napisan na kožo ljudi in stroke. Po njenem le

Bodo preste privabljale turiste?

Na državnem tekmovanju "Turizmu pomaga lastna glava" so bili člani turističnega krožka z osnovne šole Mirana Jarca s tremi zlatimi priznanji najuspešnejši doslej - Temeljito obdelali preste

ČRNOMELJ - Člani turističnega krožka na črnomaljski osnovni šoli Mirana Jarca so se letos petič predstavili na tekmovanju "Turizmu pomaga lastna glava", ki ga razpisuje Turistična zveza Slovenije. Le prvič jim ni uspelo priti na državno tekmovanje, vendar tako uspešni kot letos doslej še niso bili.

Zadnja štiri leta so se, potem ko so bili najboljši na regijskem tekmovanju za Belo krajino, Dolenjsko in Posavje, Črnomaljci pomerili na državnem tekmovanju in vedno odnesli eno ali dve zlati priznanji. Pretekli teden pa so si v Velenju med štirinajstimi krožki prislužili kar tri zlata priznanja in bili skupaj s Pirančani najuspešnejši. Naslov letošnje naloge je bil "Slovenija, dežela dobrot", podnaslov črnomaljske pa "Kako obuditi črnomaljske preste". Bili so tako dobri in prepričljivi, da so prejeli zlato priznanje za celoten projekt, ki obsega nalogo, razstavo in odsko predstavitev. Zlati priznanji so si prislužili še za naj-

boljšo razstavo in odsko predstavitev. Mentorici Bernarda Starašinič in Nevenka Jankovič sta posebej ponosni na priznanje za igrico, saj pravita, da se kot razredni učiteljici nista posebej izobraževali v dramaturgiji. V krožku delata iz veselja, od srca in po občutku, ki ju očitno ne prevara.

Črnomaljski turistični podmladek je v nalogi želel dognati, koliko je resnice v tem, da so preste črnomaljska kulinarčna posebnost. Ker literature ni, so povprašali stare Črnomaljke in dognali, da to drži. Med drugim so predlagali, naj bi v njihovih gostilnah ponujali preste namesto pogače, ki ni najbolj značilna za Črnomej. Prišli so tudi na idejo, da bi v Flekovem mlinu, ki sedaj propada, mleli moko za njihove preste. Za razstavo so pripravili trikotno stojnico, na kakršnih so nekdanj prodajali preste. Tokrat so jih učenci zastopali ponujali obiskovalcem prireditve, zanimivo pa je, da so jih sami spekli. V odski predstavitvi pa so si zamislili, kakšno

naj bi bilo letošnje martinovanje. Seveda so bile najpomembnejše preste, s katerimi so se pomerili na kulinarčnem tekmovanju.

Mentorici sicer ne vesta natančno, kaj je bilo tisto, kar je pri komisiji prevladovalo, da so dobili tako ugodne ocene. "Meniva pa, da smo imeli dober koncept, a tudi v odski predstavitvi so bili učenci od 2. do 8. razreda zelo sproščeni. Priznati pa morava, da nam je letos veliko pomagal učitelj tehnične vzgoje Janez Pašič," sta zadovoljni Starašiničeva in Jankovičeva.

M. BEZEK-JAKŠE

SPREHOD OKROG METLIKE

METLIKA - V nedeljo, 30. aprila, se bo ob 14. uri v počastitev praznika mestne skupnosti Metlika na Pungartu začel tradicionalni sprehod okrog mesta. Sprehajalci se lahko pridružijo tudi na poti, ki bo vodila po Bregu revolucije, mimo Novoteksa, Križevske vasi na metliško kopalnico ter čez Vejar in Dacare na Veselico. Tam bo krajši kulturni program, zvečer kresovanje, dobro pa bo poskrbljeno tudi za jedaočo in pijačo. Ne pozabite vzeti s seboj tudi kartice, v katero vam bodo člani Planinskega društva vpisali pohod. Sprehod bo odpadel le, če bo izredno slabo vreme.

MEDOBMOČNA REVIIJA FOLKLORNIH SKUPIN

ČRNOMELJ - Črnomaljska območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti bo pripravila v soboto, 29. aprila, ob 20. uri v tukajšnjem kulturnem domu prvo medobmočno revijo folklornih skupin Bele krajine, Dolenjske in Posavja. Nastopilo bo osem folklornih skupin iz Adlešičev, Pišec, Semiča, Metlike, Senovega, Vinice, Artič in Dragatuša.

Nevenka Jankovič in Bernarda Starašinič

NA DESETINE OTROŠKIH GLASOV - Pretekli teden je črnomaljska območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti pripravila 14. revijo otroških pevskih zborov Bele krajine. Predstavili so se otroški pevski zbori iz črnomaljskih osnovnih šol Loka (zborovodkinja Majda Veselič) in Mirana Jarca (Judita Ilenič), iz Dragatuša in Vinice (na fotografiji) (oba zbora vodi Ani Jankovič-Šober), Metlike (Ibro Čoralčić) in Semiča (Anica Butala). (Foto: M. B.-J.)

NARAVOVARSTVENIKI PO BELI KRAJINI - Krupa s svojim značilnim izvirom in porečjem je še kako zanimiva za obiskovalce Bele krajine. Njemu obisku se pretekli teden ni izognilo niti 55 naravovarstvenikov iz vseh slovenskih zavodov za varstvo narave in kulturne dediščine, ki so v Beli krajini pripravili strokovno srečanje. Pridružili so se jim še strokovni delavci, ki se ukvarjajo z varstvom narave na ministrstvu za kulturo in na upravi za varstvo narave. Poleg izvirov Krupe (na fotografiji) in dela semiške kraške poti so si ogledali še Mitrov tempelj, biotop črnega močvila na Jelševniku, nekdanji peskopol in informacijski center v Velikem Nerajcu, Damelj, sinjevrški kal in nastajajoči informacijski center krajinskega parka Kolpa v Zuničih. Uspehe in problematiko naravovarstvenega dela v zadnjih desetih letih jim je temeljito predstavila Mira Ivanovič z Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Novo mesto. (Foto: M. B.-J.)

Črnomaljski drobri

HOLIVUDARJI - Letošnje viniško jurjevo bo prišlo v zgodovino zaradi tega, ker sta ga snemali kar dve ekipi naše nacionalne televizije. A medtem ko se je tista, ki sicer poroča iz Bele krajine, obnašala krajevnim običajem primerno, je ona druga, ki naj bi menda posnela posebno oddajo, pokvarila marsikateri posnetek ponosnim očetom in mamam, ki so želeli fotografirati svoj v narodnih nošah plesoči naraščaj. Semalec in njegov pomočnik sta se namreč ves čas vrtela v sredini kola, kot da sta dva lepa Jureta. Skoda, da jih niso Viničani oblekli še v njihove narodne noše. Pred danjimi leti so v Viniči ustanovili Društvo prijateljev slovenske televizije. Ne bomo se čudili, če bo kmalu nastalo Društvo sovražnikov slovenske nacionalke.

SOSED - Mladi viniški folkloristi so na jurjevo, ko so odplesali, šli od hiše do hiše, od vrat do vrat, peli in prosili darove. Najprej so se ustavili pred vrati Mercatorjeve trgovine. Hoteli so se prepričati, če tisto o najboljšem sosedu zares drži.

MOJI - Ko so viniški folkloristi pred jurjevimi obiskali v Zagrebu hrvaškega predsednika Stipeta Mesiča in mu zapeli nekaj pesmi, je predsednik dejal Jožetu Stegnetu: "Jože, pa ti si mi moje dopelal." Da so v resnici prišli v goste Slovenci in ne Hrvati, je potrdil šele ansambel Tonija Verderberja.

Semiške tropine

RAZŠIRITEV - Semičani so iznašli recept, kako je mogoče brez posebnih visokih dodatnih stroškov povečati dvorano kulturnega doma. Patent se je na nedavni dobrodelni prireditvi "Dobra volja dar pozlati" zelo dobro obnesel. A Semičani niso prestavljali zidov, celo nobenega obrtnika niso potrebovali. Le na začetku in konec vsake vrste so postavili še po en stol in ga označili z ničlo oz. dvanajstico, ter na koncu dvorane dodali še eno vrsto. Pa so pridobili dodatna sedišča za nekaj deset gledalcev. Seveda so bili vsi sedeži zasedeni. Vendar se kaj takega lahko zgodi le v Semiču, ko nastopajo domačini. V marsikateri drugi dvorani bi morali stole odnesti iz dvorane, da bi izgedala bolj polna obiskovalcev.

PLES - Slavo Plut je bil na prej omenjeni dobrodelni prireditvi deklica za vse. Pred nastopom svetovnih prvakov v plesu Katarine Venturini in Andreja Skufce se je pojavil na odru celo z metlo, na kateri je bila cunjica. Sedaj se seveda lahko hvali okrog, da je bil predplesalec plesnega para svetovnega slovesa.

LETALIŠČE - Plutovi z Mladice so imeli nekoč na Padarju vinograd. Pred leti so ga posekali in pozimi ima tam otročad smučišče. Sedaj pa je Plutov Padar postal zanimiv tudi, ko na njem bujno raste trava. Nedavno so tam pristali kar trije vojaški helikopterji. Domačini so že začeli ugibati, ali ne bodo začeli v bližini graditi vojaškega oporišča, od česar pa bi gotovo imela velik profit občina. Če mora sedaj za smeti plačevati rento Vranovičevom, bi jo potem lahko zaračunavala vojski.

PREDSTAVITEV DISERTACIJE - V četrtek, 4. maja, ob 19. uri bodo v Pokrajinskem muzeju v Kočevju predstavili doktorsko disertacijo z naslovom "Nemško jezikovno območje na Kočevskem po odselitvi kočevskih Nemcev 1942 - 1956". Disertacija obravnava obdobje, ki je na eni strani omejeno z obdobjem, ko je obsežno območje Kočevske zaradi odselitve okoli 12.000 kočevskih Nemcev na spodnje Štajersko in v Nemčijo ostalo skoraj brez prebivalcev, in na drugi z letom, ko se končajo množična rušenja sakralnih objektov na Kočevskem. Kot je zapisano v obrazložitvi vsebine disertacije, ta zajema obdobje, ko se je na nekdanjem nemškem jezikovnem območju zgodilo vse, kar označuje to območje danes: več kot polovica porušenih vasi, ki jih prerašča gozd, porušena večina sakralnih objektov, spremenjena narodnostna podoba in zemljiska sestava območja, spremenjene gospodarske in lastninske razmere. Vsem, ki bodo za to pripravljeno odšteli 300 tolarjev, bo disertacijo predstavil njen avtor, sicer svetovalec direktorja za varstvo zgodovinske dediščine na Upravi RS za kulturno dediščino dr. Mitja Ferenc.

Ribniški zobotrebci

NIČ SE NE PREMAKNE! - Toplotna daljinska oskrba Ribnice je bila po besedah predsednika uprave družbe Inles mag. Andreja Mateta, le ena izmed ponudb podjetja lokalni skupnosti. Dosedaj so ribniški občini ponudili skupno 5 projektov, vendar se kljub deklarirani podpori občine še edinemu večjemu podjetju v ribniški občini, vse do danes še nobenega ni uresničilo. Občina je sicer že pred dvema letoma sprejela odlok o zbiranju lesnih odpadkov, vendar pa je, kot pravi mag. Mate, kljub temu, da se občina ukvarja s projektom toplotne oskrbe Ribnice že 3-4 leta, vse skupaj še vedno v fazi projektne dokumentacije. Inles je občini tudi ponudil, da ji proda zemljišče za avtoBUSNO postajo, pri čemer so, po besedah mag. Mateta, občini postavili razumen pogoj, da se uredi promet po cesti, ki podjetju onemogoča, da bi se lahko zaprli oziroma postavili ograjo. Zadnja iz niza ponudb, od katerih si seveda ob vsej skrbi za dobrobit kraja in najcenejše možne rešitve za doseg željenih ciljev, svojo korist obeta tudi Inles, pa je odprava Rodežev vire za potrebe ureditve doma za starejše občane. Kot pravi mag. Mate, njegove ustne ponudbe župan Jože Tanko ni zavrnil, prav tako kot s strani občine nikoli ni bilo rečeno "ne" za nobeno od njihovih ponudb. Tečejo pa vse zadeve tako, da se nič ne premakne!

Kostelski rižni

KDO UNIČUJE? - Kozolček v Kostelu, kjer je križišče za Žago, je neznan storilec spodžagal. To so ugotovili med pregledom in dopolnjevanjem oznak kostelske pešpoti. Ni verjetno, da bi to naredili tuji oziroma izletniki, zato naj bodo domačini pozorni, kdo jim dela sramoto in škodo. To ni prvi primer vandalizma v okolici gradu Kostel.

STOP ZA TOVORNJAKE - Na cesti Kostel-Žaga so že postavljeni prometni znaki, ki preprečujejo promet s tovornjaki in težkimi vozili.

ZA BLAGOVNO ZNAMKO - V torek, 25. aprila, so predstavniki turističnega društva odnesli na Kmetijski inštitut v Ljubljano v analizo vzorce raznih vrst kostelskega žganja, mošta itd., da bi pridobili za te proizvode blagovno znamko.

ZDAJ START NA PRVO MESTO - V dosedanjih tekmovanjih mladih "Turizmu pomaga lastna glava" so Kostelci zasedli že tretje in drugo mesto (drugo na zadnjem tekmovanju v Velenju, ki je bilo te dni), zdaj pa si hočejo priboriti še prvo mesto, da bo zbirka priznanj popolna.

DAN ZEMLJE - Na dan Zemlje, 22. aprila, so v Kostelu obiskali in evidentirali vsa divja odlagališča odpadkov.

MLAJ IN KRESOVANJE - Kostelci so že postavili mlaj na križišču magistralne ceste s cesto za Faro. Stoji sicer nekoliko postrani, a bo tako stal tudi marsikateri udeleženec kresovanja in drugih prazničnih prireditev, ki bodo te dni.

VELIKONOČNA RAZSTAVA - Razstavo velikonočnih jedi, ki jih je ob otvoritvi razstave blagoslovil kočevski župnik Marjan Lampret, je z likovnimi in drugimi izdelki popestrilo 40 skupin kočevskih osnovnošolskih in predšolskih otrok pa tudi otroci iz sosednje in Starega trga ob Kolpi. Na posnetku: z otvoritve razstave (Foto: M. L.-S.)

Cerkev in grad postala spomenika

Oba odloka so sprejeli po hitrem postopku

KOČEVJE - Med zadevami, s katerimi so kočevski občinski svetniki v ponedeljek razširili že tako obsežni dnevni red zadnje seje sveta, sta bila tudi odloka o razglasitvi cerkve sv. Jerneja v Ko-

čevju in grajskega kompleksa Fridrihštajn za kulturnozgodovinski spomenik lokalnega pomena. Gradivo za obravnavo obeh odlokov so svetniki prejeli na seji, kar pa je kljub odločitvi, da bodo odloka sprejeli po hitrem postopku, botrovalo kritičnim pripombam o delu občinske uprave.

Kot je povedala Iva Kaplan, ki ima na kočevski občini na skrbi kulturo, v teh dneh sprejemajo po hitrem postopku podobne odloke po vsej Sloveniji. Razlog za to je v pred nedavnim objavljenih novih pogojih, ki jih določa ministrstvo za kulturo za prijavljanje na njihove razpise. Novost je, da že v letošnjem letu ne bodo več upoštevali prijav na razpis za sofinanciranje za leto 2001 za tiste spomenike, ki ne bodo razglašeni za kulturni spomenik najkasneje do 30. aprila letos. Čeprav, kot je povedala Kaplanova, ta prvič letos v razpisnih pogojih določeni rok, do katerega morajo občinski sveti razglasiti za kulturne spomenike objekte, za katere nameravajo kandidirati za pridobitev državnega denarja že za prihodnje leto, zahteva hiter sprejem obeh odlokov, pa je svetnik Bojan Kocjan poudaril, da bi se v Kočevju temu lahko izognili. Povedal je, da je stranka Zelenih dala pobudo za razglasitev že pred približno petimi leti ter da je bil že v prejšnjem mandatu občinskega sveta dan tudi predlog za razglasitev. S sprejemom obeh odlokov po hitrem postopku ta ponedeljek imajo v kočevski občini sedaj razglašeni skupno 5 kulturnozgodovinskih spomenikov. Ob najnovejših, cerkvi v Kočevju in grajskem kompleksu Fridrihštajn, sta to še Šeškov dom in cerkev na Trati, ki so ju razglasili leta 1988, ter podružnična cerkev sv. Marije Magdalene, za katero so odlok sprejeli leta 1991.

M. L.-S.

KRVODAJALSKA AKCIJA V MAJU

RIBNICA - Klicu Rdečega križa Slovenije za darovanje te dragocene življenjske tekočine se v maju lahko odzovete v Ribnici. Krvo donorska akcija bo potekala 9. in 10. maja.

M. G.

TIC vsaj za zdaj še ostaja!

Poskus občinske uprave, da bi ukinili Center za promocijo in razvoj turizma "po hitrem postopku", ni uspel - Potreben bo še finančni izračun ukinitve

KOČEVJE - Pred dobrima dvema letoma ustanovljeni Center za promocijo in razvoj turizma Kočevske ni izpolnil pričakovanih kočevske občine. Občinska uprava je zato svetnikom na zadnji seji sveta predlagala, da sprejmejo sklep o njegovem prenehanju, kar pa je sprožilo plemično razpravo o delu občinske uprave in prihodnosti turizma na Kočevskem.

V obrazložitvi predloga sklepa o prenehanju javnega gospodarskega zavoda Center za promocijo in razvoj turizma občine Kočevje, v okviru katerega deluje tudi Turistično-informacijski center (TIC), sta podžupan mag. Janez Černač in tajnik občine Miloš Senčur zapisala, da vse dosedanje delovanje Centra kaže težave, ki so posledica pomanjkanja zadostnega števila ljudi, ki naj bi opravljali vse naloge, za katere je bil Center ustanovljen. Poskus reševanja kadrovskih težav, ki so botrovali, da so bila vrata Centra

pogosto zaprta, je povzročil nove zaplete, saj, kot je povedal župan Janko Veber, že na eni predhodnih sej občinskega sveta, je upravni odbor Centra posredoval občinski upravi zavajajoče podatke o najprimernejšem kandidatu za novega vodjo Centra. Najboljša rešitev iz nastale situacije bi zato bila, da bi Center bodisi po hitrem postopku, z likvidacijo ali stečajem ukinili, njegove naloge in zaposlene na Centru pa prenesli na Razvojni center Pokolpja.

Na prvo težavo pri ukinjanju Centra po hitrem postopku je

Med članicami tudi "mestne" žene

V Društvo podeželskih žena Kočevske se poleg kmečkih žena vključujejo tudi žene iz mesta - Velikonočna razstava je prva izmed štirih načrtovanih za letošnje leto

KOČEVJE - Od torka do vključno petka prejšnji teden je bila v Likovnem salonu v Kočevju na ogled Velikonočna razstava, ki jo je pripravilo Društvo podeželskih žena Kočevske v sodelovanju s kmetijsko enoto Kmetijske svetovne službe. Razstava je bila ena izmed dveh že tradicionalnih vsakoletnih razstav društva, ki v letošnjem letu beleži 7. obletnico delovanja.

Razstave kot najbolj prepoznaven in javnosti najbolj viden kazalec aktivnosti Društva podeželskih žena Kočevske so starejše od samega društva. "Prirejali smo jih že v okviru Aktivna kmečkih žena Poljanske doline, iz katerega je po dveh letih njegovega delovanja nastalo društvo," pojasnjuje dolgoletna predsednica društva Marija Horjak. Z ustanovitvijo društva so se ženam iz Poljanske doline pridružile kmečke žene tudi z ostalih območij takratne kočevske občine, tako da se je prvotno število članic nekdanjega Aktivna močno povečalo. Po uvedbi nove lokalne samouprave so društvo zapustile žene iz osilniške doline, lani pa so po njihovem vzoru svoje društvo ustanovile tudi Kostelke. "Čeprav smo zato izgubili preko 60 članic, jih društvo danes še vedno šteje okoli 160," pravi Horjakova. Uspešno jim je namreč pridobiti precej novih članic. "Poleg kmečkih

in drugih žena s podeželja se nam je pridružilo tudi precej žena iz mesta, veseli pa nas tudi, da je med novimi članicami veliko mladih," pravi Horjakova.

Med številnimi aktivnostmi društva v letošnjem letu so predvidene tudi kar štiri razstave. "Velikonočna je prva in že tradicionalna, druga pa bo tudi že tradicionalna jesenska razstava, ki je bila lani posvečena koruzi, letos pa bo krompirju," pravi Horjakova. Poleg tega bodo, tako kot že predlani, letos ponovno organizirali božično-novoletno razstavo, ki naj bi jo v bodoče organizirali na vsaki dve leti, prvič pa bodo poskušali pripraviti tudi samostojno razstavo ročnih del. "Človek mora vedno nekaj početi tudi zato, da se osebno dobro počuti, in v našem društvu ženam to omogočamo," pravi Horjakova v pojasnitev številčnosti društva in njegove aktivnosti. Njihova prva letošnja raz-

stava, v središču katere je bil "kočevski žegen", je bila prvič v obstoju društva mednarodna razstava. Poleg članic društva kostelskih žena Nežica so namreč na njej kot gostje predstavile svoje običaje in tradicionalne jedi tudi članice Udruge žena pri Kupe iz sosednje Hrvaške.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NOVE CENE ZA VRTEC

KOČEVJE - Kočevski občinski svetniki so na 13. redni seji sveta v ponedeljek, 17. aprila, sprejeli novo ekonomsko ceno za programe otrok v kočevskem vrtcu. Zadnja je veljala od septembra 1998 in je znašala 51.751 za jasli in 39.875 tolarjev za program otrok od 3. do 7. leta. Kljub predlogu vrtca, naj bi nova cena veljala od začetka letošnjega leta, bo po odločitvi svetnikov začela veljati šele z mesecem majem. Nova ekonomska cena za program otrok v starosti od 1. do 3. leta bo 55.427, za starejše otroke pa 41.893 tolarjev.

OB MEJI NIČ NOVEGA

KOSTEL - Že lani in predlani smo poročali o velikih zastojih na meji v Petri in glavni turistični sezoni. Takrat je bilo tudi obljubljen, da bodo pristojni poskrbeli za ureditev še enega novega pasu, ki bo namenjen domačinom, da jim ne bo treba čakati v koloni s turisti, če hočejo le na obisk k sosedu ali prijatelju v bližnjo vas, se pravi, da ne bodo prečkali državne meje. Dosedaj ni bilo narejenega še nič za izpolnitev te obljube, se pravi, da se tudi to polje obetajo nepotrebnimi zastoji za domačine.

A. KOŠMERL

Planinski dom pod streho

Dom naj bi bil predvidoma končan avgusta letos - Prva večja prireditev pri domu bo na predvečer 1. maja

LOŠKI POTOK - Z deli okoli gradnje planinske postojanke na Kamnem griču so potokski planinci začeli maja lani, seveda pa so morali marsikaj postoriti, še preden so položili prvo opeko. Idej, kje naj bi postavili dom, je bilo več, vendar so se naposled odločili za dom na Kamnem griču predvsem zaradi dobrega razumevanja z lastnikom, poleg tega od tod pogled seže na tri četrte Slovenije in vse tja do Risnjaka, primeren pa je tudi dostop.

Težko bi našli vse, ki so pomagali graditi. Dela vodi gradbeni odbor, in sicer: Karol Turk, ki je imel na skrbi pridobivanje dokumentacije in sponzorjev ter nabavo materiala, s podobnimi nalogami se je ukvarjal Janez Debeljak, njegov soimenjak pa je gradbenik in vodja projekta. Povedali so, da so gradnjo začeli s 400 tisočaki, do danes jih je stala pol drugi milijon, celotna naložba pa po predračunu velja tri in pol milijona tolarjev. Pravo vrednost je izredno težko oceniti, saj je bilo do sedaj veliko del narejenih prostovoljno. V teh dneh bodo začeli z napeljavami vodovoda in elektrike. Material že imajo, svoj prispevek pa so obljubili tudi mojstri. Brezplačni naj bi bili še notranji ometi, denar pa bodo porabili za fasado. Pri tem še vedno računajo na sponzorje, pričakujejo tudi, da bo občina končno primaknila obljubljeno pomoč, znatne zneske pa so prispevale potokske stranke.

Ce bo vse potekalo po načrtih, bo dom končan avgusta letos. Ob tem računajo, da bodo s prvim oglaševanjem in postrežbo

privabili dovolj gostov, ki že sedaj radi prihajajo na to lepo razgledno točko, ki je od glavne ceste oddaljena le 20 minut hoje. Kresovanje, torej prva večja prireditev pri domu, pa bo na predvečer praznika dela v nedeljo, 30. aprila.

A. KOŠMERL

Z uspehi upravičili ustanovitev

OGZ Loški Potok uspešno deluje - Veliko sredstev vložili v opremo - Jubileja PGD Trava in Podpreska

LOŠKI POTOK - Ob ustanavljanju OGZ je bilo največ pomislekov o upravičenosti ustanavljanja manjših gasilskih zvez tako s strani že obstoječih pa tudi RGZ. Vendar so Potokani že po nekaj letih delovanja dokazali, da se nekoč obrobna in včasih zapostavljena društva lahko kosajo s tistimi v večjih krajih tako po opremljenosti kot po znanju, kar se ne nazadnje kaže tudi v uspehih na tekmovanjih. Takšne misli in ugotovitve so se kot rdeča nit vleklo skozi vsa poročila, podana na občnem zboru 15. aprila, podobno pa so ocenili tudi predstavniki RGZ in gostje iz OGZ Ribnica, Kočevje, Videm-Dobropolje, Grosuplje in sosedov iz Cabra.

OGZ Loški Potok združuje šest društev, dve sta v krajevni skupnosti Draga in štiri v Loškem Potoku. Med njimi so bile ob ustanovitvi zveze velike razlike po opremljenosti, ki jih je nova zveza skušala odpraviti z vlaganjem sredstev v opremo, zlasti v vozni park, predvsem pa v društvo Podpreska, ki obsega velik in izredno požarno nevaren teren. Letos je omenjeno društvo ustanovilo še odsek

Stari in Novi Kot, kar je omogočilo gradnjo društvenega doma v Novem Kotu, ki bo svojemu namenu predan 15. avgusta, deseti na pa bo prevzel nadzor nad celotno planoto in obmejnimi področjem.

Kljub dobremu delovanju zveze so zahteve posameznih društev veliko večje, kot je sredstev. Mnogi domovi so potrebni popravila, hidrantno omrežje zaostaja za potrebami, PGD Retje pravkar nabavila novo vozilo pa še bi lahko naštevali. Vendar se zaradi zelo delavnega vodstva vse osnovne naloge uspešno izvajajo. Delo zveze je pohvalil tudi župan Janez Novak in med drugim dejal: "Preteklo leto je znano kot leto, ko se je zakon o financiranju občin večkrat spreminjal in smo tako težko v rokah pokrivali obveznosti. GZ smo namenili 8 milijonov tolarjev, kar je nekaj manj od zahtev, vendar upam, da bodo društva razliko s potrebami pokrila s svojimi dejavnostmi." Naj ob koncu omenimo, da bo letos PGD Trava slavilo stoletnico, PGD Podpreska pa 80-letnico obstoja.

A. KOŠMERL

PODARIMO SI KNJIGO IN PESEM - Ob praznovanju slovenskega dneva knjige so v Knjižnici Kočevje prejšnji tork pripravili dan odprtih vrat. Povabilu knjižnice vsem ljubiteljem knjig, naj jih še posebno na ta dan obiščejo vsi, ki bi knjigo radi podarili, pa tudi tisti, ki bi radi bili z njo obdarjeni, so se med drugimi odzvali tudi člani Kluba kočevskih literatov. Devet članov kluba - Žilka Komac, David Sušelj, Nebojša Ignjatović, Andrej Levstek, Darja in Tina Kenda, Marija Knap Malnar, Stane mlakar in Domen Brus - so ob tej priložnosti pripravili prireditev "Podarimo si pesem!" (Foto: M. L.-S.)

KAPELICA - Tržiška župnija premore tudi 6 podružničnih cerkva in nekaj deset kapelic. Po besedah župnika Marka Japja pa je preteklo soboto odprta kapelica Marije Lurdske, ki jo je zgradil dobrotnik, 45-letni prodajalec mirne dane Ivan Jamšek, pred svojo hišo v Krmelju, prvi verski objekt v krmeljski krajevni skupnosti. Jamšek se je zaobljubil za to dobro delo med romanjem na Brezje pred petimi leti, ko je po bolezni uspešno prestopil operacijo. Kapelico je po pomanjšnem načrtu Kotarjeve kapelice v Sentrupertu lično izdelal zidar Roman Knez. Številni krajani so prinesli ob tej priložnosti k žgu velikonočne dobrote, ki jih je tudi blagoslovil župnik Japelj. (Foto: P. P.)

Komu koristijo laži?

Direktor trebanjske Komunele ostro zavrnil očitke pomladnikov

TREBNJE - "Sprajujemo se, komu koristijo vsi neutemeljeni očitki, ki so bili posredovani medijem na račun javnega podjetja Komuna Trebnje? Prepričani smo, da blatenje javnega podjetja s strani našega občinskega sveta ne bo pripomoglo k izboljšanju komunalnega standarda za naše občane," je dejal svetnikom na zadnji seji trebanjskega občinskega sveta svetnik LDS Pavel Jarc, direktor Komunele Trebnje.

Jarc je dejal, da vsi očitki, izrečeni na novinarski konferenci, ki sta jo 12. aprila sklicala svetnika SDS Franc Hribar in SKD Marjan Pavlin zaradi domnevnih nepravilnosti v Komuni, niso resnični in jih ostro zavračajo. Notar je potrdil, da je statut sestavljen v skladu z zakonitimi določili in ga je sprejel pristojni organ ustanovitelja na zakonit način. Ustanovitelj sam (se pravi občina) je v odloku zapisal, da nadzorni odbor (NO) nadaljuje z delom do imenovanja novega. Občinski svet je januarja 1996 sklenil, naj NO občinskega sveta spremlja delovanje Komunele. NO je aprila 1996 ugotovil, da ima Komuna kot upravljavec komunalne infrastrukture na razpolago strokovne službe, usposobljene za gospodarno ravnanje s sistemi in sredstvi za vzdrževanje.

Po Jarčevih besedah je bil gospodarski plan usklajen 30. junija lani, zakaj pa sta Pavlin in Hribar preprečila obravnavo na občinski

skem svetu, naj pojasnita kar sama. V Komuni so znova opozorili, da so v sedmih letih (kolikor so cene komunalnih storitev nespremenjene) izkoristili notranje rezerve in da vsi podatki kažejo, da so njihove cene daleč nižje v primerjavi s sosednjimi občinami.

P. P.

SEKANJE PIRHOV - Preteklo velikonočno nedeljo se je na sevnškem Glavnem trgu okoli poldneva 61 tekmovalcev pomerilo v sekanju pirhov. Čeprav je bilo sončno in prav nič vetrovno, je le 12 sekačem uspelo, da je (vse laži) tolarški kovanec obdržal v pisani. Prvi je pričel z zadetkom v polno študent Matija Maurer, ki je sicer že dvakrat zmagal. Njegov oče Jože, poklicno sevnški "šolski minister", nadaljuje to lepo, več kot 40-letno tradicijo sekanja pirhov, s katero je začel že pokojni sevnški enciklopedist Rudi Cimperšek. Med neuspešnimi sekači sta bila tudi sevnški podžupan Andrej Štrcelj in poslanec DZ Branko Kelemina, zmagal pa je učitelj matematike in fizike v Ljubljani, 63-letni Ivan Bartolj (na posnetku), ki je zadel dvakrat, sicer tudi odlični ultramaratonci. Pošalil se je, da ima tako mirno roko, ker se med svojimi prihodi v domačo Sevnico prehranjuje v gostilni pri Vrtovsku, kjer so se tudi tokrat na koncu poveselili. (Foto: P. Perc)

Okroglice bodo muzej na prostem

Sevnška občina in ministrstvo za kmetijstvo podprla projekt celostnega urejanja podeželja in obnove vasi (CRPOV) v krajevni skupnosti Loka - Do 2010 za 522 milijonov tolarjev naložb

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - "To ni zidanje gradov v oblake! Precej sem hodil po Sloveniji, bil sem, denimo, na Sentanelu na Koroskem in Knežji vasi z malo vasjo v Subi krajini in sem videl, kaj se da narediti, če je ustrezna volja in podpora. Tu mora biti zasebna pobuda!", predsednik Turističnega društva Loka pri Zidanem mostu Franc Strajnar odgovarja na vprašanje, koliko se mu zdi projekt CRPOV za KS Loka stvaren.

Ta predvideva do leta 2010 za več kot 522 milijonov tolarjev naložb, pretežno individualne projekte. "Mi bomo šli korak naprej, ne gre za ceste, temveč za ponudbo domačih pridelkov, izdelkov in storitev, s čimer lahko ljudje nekaj zaslužijo. Precej gostov oz. turistov je v Okroglicah, predvsem iz revirjev. Zdej je treba poskrbeti pretežno za nižji srednji sloj, da bo dobil svojim žepom primerno ponudbo. Ne branimo se množičnega turizma, čeprav se zavedamo, da bo potrebno ob tem poskrbeti tudi za okolje," pravi predsednik projektne skupnosti sveta CRPOV Marjan Zidarič.

Razvojni program CRPOV je izdelal Razvojni raziskovalni zavod Sevnica (deluje znotraj KIN PIC), za projekt pa bo ministrstvo za kmetijstvo do konca tega leta nakazalo 2,1 milijona tolarjev, prav toliko pa tudi sevnška občina. S tem elaboratom bodo po mnenju vodje oddelka za družbene dejavnosti Mojce Šeslar lahko že letos kandidirali na razpise CRPOV za skupinske in individualne projekte. Omenjeni zavod je na 19 delavnicah dobil odgovore, kaj so razvojni motivi krajanov, ki bi jih lahko tudi tržili.

Gre za rekreacijsko ponudbo (ribolov, lov, fotolov, kolesarske, sprehajalne, planinske, zeliščne, učne poti, za jahanje, padalstvo in zmajarstvo, plezanje v umetni steni), kar terja ustrezna prenočišča in še kakšno dopolnilno dejavnost. Vse naštetje velja zlasti za Okroglice pod Lisco, ki naj bi postale leta 2010 še bolj prepoznavna turistična vas, kjer si bodo lahko obiskovalci iz mesta ogledali način življenja na podeželju nekoč. Ljudem bodo omogočili, da bodo preživeli nekaj dni tako, kot so živeli včasih.

Okroglice naj bi postale muzej na prostem. Svoje duhovne potrebe naj bi gostje zadostili predvsem, če bodo obiskali kulturni

• Skupinske projekte naj bi financirali z denarjem loške KS, sevnške občine in kmetijskega ministrstva. Prijavili jih bodo tudi na različne razpise EU (SAPARD, PHARE). Individualne projekte pa naj bi polovično financirali sami, preostali denar pa naj bi pridobili s posojili ministrstva za kmetijstvo, turizem in drobnopodjetništvo ter sklada za razvoj podeželja.

Sožitje kulture, športa in cvička

Trebanjski študentje vabijo konec tedna na ŠVIIC (študentski vikend inteligence in cvička!) mlade in mlade po srcu - Igra, petje v parku - V soboto otvoritev kolesarskih poti po občini

TREBNJE - Klub študentov občine Trebnje (KSOT) bo pripravil pred prvomajskimi prazniki, od petka, 28., do nedelje, 30. aprila, prireditve, ki so jo posrečeno poimenovali ŠVIIC (študentski vikend inteligence in cvička!). S prireditvijo skušajo, kot pravi tajnica KSOT-a (ki ima na skrbi tudi stike z javnostmi) Laura Fink, opozoriti občane na obujanje študentskega življenja in privabiti k sodelovanju čimveč mladih. Upajo, da se vreme ne bo skisalo. V primeru dežja pa bodo prireditve prestavili v kulturni dom, otvoritev kolesarskih tur za teden dni, košarko bi pa povsem odpovedali.

Mladi in mladi po srcu so v petek ob 18. uri vabljani v park pri občini, kjer bo ob otvoritvi Šviica gledališka skupina zaigrala komedijo Ribniški trojčki. Igra je po izvorni predlogi Antonia Colatta Beneški trojčki napisala in priredila Urška Tekavec. V petek bo nastopila tudi vokalna skupina Raglje in ansambel Akord.

V soboto, 29. aprila, bodo v parku predstavili tidi zloženko kolesarske poti ob Temenici in Mirni. Ob otvoritvi bodo spregovorili o projektu, pohvaljenem tudi na nedavnem mednarodnem sejmu Alpe Adria v Ljubljani, ki so ga po naročilu trebanjske občine lepo izpeljali trebanjski študentje pod pokroviteljstvom podjetja Studio 5 Marka Kapusa in v sodelovanju s Turističnim informacijskim centrom občine Trebnje. S tem ko so Trebanjci zapolnili še to vrzel v turistični ponudbi, so napočili lepši časi rekreativnim kolesarjem

pa tudi zahtevnejšim. Štiri ture, ki jih natančno popisuje in po težavnosti razločuje lična zloženka S kolesom ob Temenici in Mirni, so dolge od 30 do 50 km. Nazorno so popisane kulturnozgodovinske in naravne znamenitosti pa tudi kontrolne točke v gostiščih ob poti, kjer bodo gostoljubni domačini seveda radi volje poskrbeli za okrešilo popotnikov.

Kolesarji, ki bodo v soboto odšli na pot pod vodstvom izkušenih

vodičev, naj za vsak primer le vzamejo s seboj rezervno zračnico in tlačilko pa dovolj osvežile tekočine. Kdor hoče, se lahko kolesarski karavani pridruži tudi med potjo. Vsekakor bo vsak kolesar na cilju, na športnem igrišču v Trebnjem (predvidoma okrog 15. ure), dobil majico, porcijo odojka in kozarec cvička! Sledil bo žur. Na igrišču za staro šolo bo potekalo tekmovalno štiricilanskih ekip v košarki. Prijave bodo zbirali med 14.30 in 15. uro. Prijavnine ni! Prvouvrščena ekipa turnirja prejme 5.000 tolarjev, drugouvrščena 3.000 in tretjevrščena 2.000 tolarjev simbolične nagrade.

V nedeljo popoldne bodo udeleženci Šviica počistili igrišče in krenili še na pohod na Vrh Trebnje. Tam bodo s kresovanjem zaključili prireditve letošnjega Šviica.

P. P.

SAMOSTOJNA VAS JAGODNIK

TREBNJE - Trebanjski svetniki so sprejeli odlok o preimenovanju dela naselja Podturn v novo naselje Jagodnik. Občina je prejela namreč vlogo krajanov zaselka Jagodnik, ki je v sestavi vasi Podturn v KS Trebelno, za izločitev iz vasi in ustanovitve samostojne vasi z imenom Jagodnik. Pojasnili so, da zaselek leži na vzpetini 500 m in meji na novomeško občino, od same vasi Podturn pa so oddaljeni več kot 3 km, tako da niso med seboj življenjsko povezani. Imajo svoj vodovod, asfaltno povezavo z Novim mestom pa tudi telefonsko in električno omrežje ni vezano na Podturn. Občina Trebnje bo krila stroške preimenovanja oz. stroške izdelave novih 21 hišnih tablic, kar znese 220 tisočakov, financirala pa bo tudi postavitev prometnih znakov za označitev naselja.

POMLADANSKI POHOD PO STEKLASOVI POTI

ŠENTRUPERT - Turistično društvo Šentrupert vabi v soboto, 29. aprila, ob 9. uri na pomladanski pohod po Steklasovi poti. Pohodniki se bodo zbrali na trgu in na pot krenili izpred župnijske cerkve sv. Ruperta. Pohodnike bodo spremljali tudi konjeniki iz Konjeniškega centra Marka Marna na Hudejeh, s preleti z Nebes pa jih bodo pozdravili tudi zmajarji. Celotna Steklasova pohodna pot je dolga okoli 20 km, polovica trase vodi po gozdnih poteh, popotnik pa zanjo porabi okrog 5 ur zmerne hoje. Na poti je pet kontrolnih točk, ljubozni domačini radi postrežejo s pijačo in pecivom, pri ribogojnici Možina v Dragi pa tudi s postrvmi.

ZABUKOVJE - Do konca avgusta naj bi v krajevni skupnosti Zabukovje nad Sevnico, za katero je še vedno aktualno poimenovanje Kozjansko kot sinomim za nerazvitost, vendarle naredili pomembnejši korak naprej pri posodobitvi cest. Vsekakor se bodo tudi sevnški občinarji potrudili, da bi vsaj do letošnjega občinskega praznika v novembru posodobili tri daljše ceste: lokalki Dol-Zabukovje in Zabukovje-Pokojnik in skupni dolžini okrog 2,5 km in krajevno cesto Zabukovje - Laše v dolžini (na posnetku) 1600 metrov. Samo ta naložba bo veljala okrog 43 milijonov tolarjev, med že tako redko posejanimi gospodinjstvi pa je žal tudi nekaj posameznikov, ki delajo vse, da ne bi nič prispevali. Pohvaliti pa je treba Krajnce iz Laš, ki so podarili gramoz iz svojega kamnoloma KS. (Foto: P. P.)

PRVOMAJSKO SREČANJE V KAMENŠKEM

KAMENŠKO - Krajevna skupnost Krmelj in lovka družina Šentjanž v sodelovanju s Turističnim društvom Šentjanž prirejata prvomajsko srečanje pri lovski koči v Kamenškem. Pohodniki iz Krmelja in Šentjanža bodo iz obeh krajev krenili ob 9. uri proti Kamenškemu, kjer jih bodo počastili z golažem. Vabljeni!

Po onesnaženju z gnojnico

Koliko bo stala sanacija zajetja pitne vode Dolna pod Lisco?

SEVNICA - Sevnška Komuna je vgradila klorirno napravo na zajetju Dolna, ki omogoča stalno dezinfekcijo vode za 16 gospodinjstev naselja Pecelj, ki dobi vodo pred vstopom v sistem mesta Sevnica.

Na pobudo Zavoda za zdravstveno varstvo Celje pa se je sevnški župan Kristijan Janc udeležil sestanka in ogleda sanacije vodovodnega območja Dolna pod Lisco, kjer je pred kratkim prišlo do onesnaženja z gnojnico, tega za Sevnico pomembnega vodnega vira. Dogovorili so se o dopolnitvah hidrogeološke poročila o razmerah v varstvenem pasu zajetja v smislu konkretnih sanacijskih ukrepov, preverili bodo prostornino greznice kmetij nad zajetjem, sanacija pa bo tudi finančno ovrednotena. V sanacijo naj bi se strokovnimi nasveti (glede ustreznega načina kmetovanja) vključila tudi kmetijska pospeševalna služba. Predlagali so spremembo Odloka o varstvenih pasovih vodnih virov na območju občine Sevnica iz leta 1987, ki ga marsikje ne upoštevajo.

P. P.

BOJNI POSVETI? - Saga o zapisnikih, ki za trebanjske pomladnike to niso, za občinarje na čelu z županom Cirilom Pungarnikom in direktorjem občinske uprave Janezom Slakom se nadaljuje. Pomladniki niso potrdili niti tretjega magnetograma seje občinskega sveta, ki jih pišejo, odkar noben zapisnik nekaterim svetnikom, posebej še esdeosovemu Francu Hribarju, ni všeč. Kot kaže, pa se utegne moreče preigravanje, kdo bo koga, vendarle končati, saj je nežnejši del spomladniške večine predlagal oz. soglašal, naj vendar obe trimasti stran(ki) čimprej sedeta za isto mizo in se dogovorita, kakšne zapisnike bi radi imeli oz. so jih občinarji tudi pripravljeno spisati, da bo volk sit in koza cela...

BUTARA - Na cvetno nedeljo smo na cesti med Slovensko vasjo in Bistrico srečali tole slikovito butaro s posebnim transportom pod zanesljivim vodstvom mokronoškega mesarja Bizjaka.

Tudi njemu ni kaj dosti do nesmiselnih rekordnih butar, pač pa se bolj ogreva za ohranjanje tradicije. Nekateri so se sicer tudi namihali, toda... (Foto: P. P.)

PREHOD V ŠENTLOVRENCU KONČAN

ŠENTLOVRENC - Cestno-železniški prehod z avtomatskimi polzapornicami v Šentlovrencu so končali. Če bi nastale kakšne težave, jih bodo naglo odpravili, saj bodo v dveh tednih od že opravljenega tehničnega prevzema posebej pozorno spremljali delovanje avtomatike.

Sevnški paberki

SEKANJE PIRHOV IN CVIČEK - Stari Sevnčani so se zgrajali, kaj neki je počela napihneja maskota buteljke krškega cvička sredi Glavnega trga vse od petka popoldne, ko so občinarji že odšli na zaslužni vikend, do velikonočne nedelje, ko se je pričelo tradicionalno sekanje pirhov. Četudi so neuradno zvedeli, da so organizatorji dobili od sponzorja 50-litrski sodček cvička, se niso potolažili, češ da so se prepoceni prodali. Drugi spet so menili, da bi to napihnejo spak, nesorazmerno veliko za namestitev pred starodavnim spomenikom, raje, (z manj škode) prestavili na Saršonov vrh s pogledom na sevnški grad...

FRIZERKE - Sekcija frizerjev pri sevnški območni zbornici pod vodstvom Stanke Pesjak bi lahko zdaj še posebno, ko imajo v

Sevnici tudi frizersko šolo - pravila kakšno modno revijo pričes (na posnetku), s kakšno so prijetno presenetili v piceriji Magic No. 1. Manjka le še primerna obveščnost medijev in možnost za uveljavitev je tu. Za to obveščanje pa zbornica, odkar ima več zaposlenih, kot jih je bilo v časih Jožice ali Irene, skrbi kaj kilavo. Samo kadar ji država ali občinarji stopijo na žulj, javkajo... (Foto: P. P.)

ZA ŠKARPO - Škarpa med Krškim in Dolenjo vasjo nastaja. Gradijo jo previdno, da ne bi preveč pretresli bližnje železnice. Ker se torej bojijo tam lomastiti s težkimi gradbenimi stroji, jo gradijo bolj ročno. Videti je, da "ročno" tudi mislijo. Če bi mislili "strojno" (beri: hitreje), bi jim prišlo, da bi bilo dobro graditi hitreje, drugače se bodo skuhal v lastnem znoju vsi šoferji, ki bodo avgusta čakali na cesti pred rdečo lučjo začasnega semaforja.

RAZPRTO - Nekateri udeleženci izrednega kongresa Slovenske ljudske stranke v Krškem so imele tako izredne razpore na krilcih, da je bilo ob njihovih razpravah in replikah za govorniškim pultom obiskovalcem žal samo to, da niso razpravljale in replicirale pogostejše. Lokalnim opazovalcem je žal tudi, da so bile te udeležence kongresa doma tako daleč od Krškega.

MISS - V Krškem bodo junija izbirali miss Posavja za miss Slovenije. Domačinom ne bo lahko, če želijo odkriti širok Posavja vse možne kandidatke. Zlasti ne poročeni.

ROŽE - Danilo Siter je na izrednem kongresu SLS v Krškem izročil rože ženski. Ženska je bila Podobnikova, rože pa z zelenice blizu kulturnega doma v Krškem. Roko na srce: Danilo Siter je tako dolgo čakal na to, da dobi besedo, da so njegove lastne rože uvenele.

Novo v Brežicah

ODMEVNA ZDRUŽITEV - Nedavna združitev dveh od treh pomladnih strank je zaradi precej premešanega sedežnega reda pretekli teden glasno odmevala tudi na prvi pozdravitveni seji brežiškega občinskega sveta. Po sejni sobi je namreč kar naprej odmevalo vprašanje "kje je moj stol?" tako da je nepoučen obiskovalec seje nehote dobil občutek, da se kar polovica vseh svetnikov boji za svoje stolčke.

NESPORAZUM I - Kot vedno je tudi na zadnji seji sveta med svetniki in predsedujočim - tokrat je bil to začuda kar sam župan - večkrat prihajalo do neljubih nespornostov. Enega večjih gre pripisati nejasnosti v zvezi z začetkom in koncem seje, zaradi česar bi bilo poslovnik dobro dopolniti z določilom, da se za začetek seje šteje trenutek začetka obravnave prve točke, in ne čas klica. Pretekli teden se je seja zaradi zamujanja od volivcev izvoljenih predstavnikov ljudstva namreč začela s kar 25 minutno zamudo.

NESPORAZUM II - Ko se je proti koncu seje vsem mudilo na primerno podloženo primopredajo mandatov med dvema svetnikoma, se je župan na naglo odločil se za glasovanje o prijavi na razpisana sredstva za pomoč demografsko ogroženim območjem. Vse je potekalo s tako naglico, da na koncu marsikdo ni več prav vedel, za kaj sploh gre. Da si slednje nisimo kar sami izmislili, zadosti zgornjo potrjuje glasen vzkliz iz obupa enega izmed mlajših svetnikov, ki sicer sedi zelo blizu župana. "Večerjo plačam tistemu, ki mi bo razložil, o kateri točki sploh razpravljamo!" Vsak komentar bi bil povsem odveč.

JOŽICA ZUPANČIČ PRI AMERIŠKI VELEPOSLANICI

PISECE - Jožica Zupančič, dvajsetletna šolarica iz Pišec, ki so jo izjemno dobro izkazala v mednarodnem tekmovanju Vizionarji novega tisočletja, bo 5. maja v Bruslju, kjer jo bosta sprejela predsednik Evropske komisije Romano Prodi in predsednica Evropskega parlamenta Nicole Fontaine. Jožico bo 3. maja ob 11. uri v Ljubljani v ameriškem veleposlaništvu sprejela Nancy Ely-Raphel, veleposlanica ZDA v Sloveniji. Jožica Zupančič je prejela vidno mednarodno nagrado za pomoč beguncem s Kosova. V Sloveniji je nagrado v akciji Vizionarji novega tisočletja prejela še Aleksandra Radović z Rakeka, ta za pomoč ljudem v tiski.

RAZSTAVA - V Vrtec Krško se v teh dneh otroci radi ustavijo ob velikonočni razstavi, s katere je fotografija. Razstavo je pripravila vzgojiteljica Alenka Serne. (Foto: M. L.)

SIMULATOR - Medtem ko je Jedrska elektrarna Krško v preteklosti pošiljala svoje operativno osebje na usposabljanje drugam, začenja z letošnjim letom strokovno vadbo doma. V ta namen je postavila simulator, ki je na pogled in z opremo natančna kopija komandne sobe elektrarne. V simulatorju udeleženci izobraževanja podrobno proučujejo posamezne tehnološke postopke v nuklearni vključno z ukrepi ob morebitni nesreči v elektrarni. Maja bodo v Krškem na omenjenih napravah začeli usposabljanje prve skupine strokovnjakov. Na fotografiji: v simulatorju (ko so tam potekala zaključna montažna dela) Franc Pribožič, v jedrski elektrarni Krško vodja strokovnega usposabljanja. (Foto: M. Luzar)

Zamisel privabi denar

V Kapelah želijo z zvezo partnerskih organizacij kar najbolj natančno pregledati, koliko resnično zmorejo v turizmu

KAPELE - Tu se je 15. aprila sestalo na prvem letnem občnem zboru Društva za razvoj podeželja Kapele. Kot poročajo ob obletnici, so to društvo ustanovili na podlagi projekta Trženje naravne in kulturne dediščine v turistični ponudbi Kapel, s katerim so se Kapele prijavile na razpis Evropske skupnosti. Z omenjenim projektom so v Kapelah skušali ugotoviti, koliko lahko kraj zasluži s svojo naravno in kulturno dediščino in lastnimi pridelki, kar vse naj bi gostom ponudil v lokalni turistični ponudbi. Da bi uresničili ta projekt, so v Kapelah ustanovili zvezo partnerskih organizacij, kjer delujejo poleg že omenjenega društva še Prostovoljno gasilsko društvo Kapele, pihalni orkester, konjersko društvo, moški pevski zbor in krajevna skupnost Kapele.

Vsako od društev, ki sestavljajo zvezo partnerskih organizacij, je lani moralo izpeljati prireditve v kraju, in tako so organizirali seminarji dan, šefanje, jurjevanje in lupatvo, ličkanje koruze. Društvo

za razvoj podeželja Kapele je sodelovalo pri vseh prireditvah, ob tem je tudi pogostilo udeležence tabora Zoisovih štipendistov in ne med drugim tekmovalce na republiškem prvenstvu v duatlonu.

Letos se bodo člani društva po navedbah Marije Krušič predvsem izobraževali za prodajo izdelkov in storitev, in to nekako z geslom: Denar nikoli ne sproži zamisli, zamisel je tista, ki privabi denar!

M. L.

NA SENOVM UKRAJINSKA UMETNIŠKA ŠOLA

SENOVO - Osnovno šolo XIV. divizije Senovo bo v četrtek, 4. maja, obiskala delegacija umetniške šole iz Ukrajine. Učence in mentorje iz ukrajinske šole bodo ob 10. uri pričakali pred šolo, ob 10.45 se bo začel njihov plesno-glasbeni nastop v Domu XIV. divizije.

Odločili smo se, da bomo prvi

V Radiu Brežice pišejo SavaGlas, najnovejši časopis v Posavju - "SavaGlas bo učinkovito zapolnil vrzel" - K tiskarjem v Osijek - Radio bo tudi v bodoče založnik

BREŽICE - Posavje se glede na najnovejšo dogodke verjetno uvršča med medijsko bolj "prekervljena" območja v Sloveniji. Ob lokalnih radijskih postajah v vseh treh pokrajinskih središčih, Sevnici, Krškem in Brežicah, sta že nekaj časa v obtoku tudi Posavski obzorik in Posavske novice, lokalna časopisa novejšega datuma. Zadnjeustanovljeni tiskani medij je SavaGlas, katerega prva številka je po predhodni poskusni številki prispela pred bralca 26. aprila.

SavaGlas je začel izhajati pri Radiu Brežice, potem ko so odločitev o začetku izdajanja sprejeli na skupščini lastnikov Radia Brežice decembra lani. Peter Špiler, direktor Radia Brežice, s sodelavci je časopis podrobneje predstavil na nedavni tiskovni konferenci. "SavaGlas bo po našem mnenju učinkovito zapolnil vrzel in pomanjkanje kakovostnega, še posebno pa avtentičnega in avtohtonega tiskanega medija v širšem posavskem prostoru. Naše osnovno vodilo je bilo 37-letna tradicija obstoja in uspešnega de-

lovanja Radia Brežice kot nekomercialnega informativnega javnega elektronskega glasila z razpoložljivim kadrom, voljo in znanjem, sinergičnim novinarskim in komercialnim učinkom ter aktivno vključitvijo zunanjih sodelavcev iz vseh treh posavskih in Posavju sosednjih občin," je poudaril Špiler.

Lidija Kostevc, glavna in odgovorna urednica SavaGlasa, podobno meni, da brežiški radio pripravlja dober program. Po ugotovitvah Mediane je Radio Brežice v zadnjem četrtletju lani v času

Otroci med proračunom in pravljiico

Vrtec Krško: "Poslušamo na osnovi prejšnje cene programa, zato težko pokriva vse stroške in je moteno poslovanje ustanove" - Sklep je denarja ni - Breme s staršev na proračun

KRŠKO - "Ker Vrtec Krško posluje še na osnovi prejšnje cene programa, težko krivje vse stroške in je moteno njegovo poslovanje," opozarja na gospodarsko stran delovanja krškega vrta njegov ravnatelj Dušan Tomažin.

Vrtec je občini poslal že pred časom predlog za novo ceno. Po ravnateljevih besedah so občinske strokovne službe zmanjšala znesek, ki ga je predlagal vrtec, pri čemer sicer drži, da taka popravljena cena še lahko zagotovi en soliden standard storitev. Tako znižano ceno je sprejel tudi krški občinski svet. Ta je hkrati sklenil, da bodo starši plačevali samo pri-

bližno polovico podražitve, medtem ko bo preostalo plačevala občina, ki že itak poravnava tri četrtine stroškov vrtečevih programov. "Cena je bila sprejeta že konec marca, ker pa še do danes ni bila objavljena v uradnem listu, vrtec še vedno posluje s staro ceno. Ne vemo, zakaj je to neurejeno. Mislimo, da bi pristojne službe na občini morale zadevo izpeljati, pravočasno bi morale poskrbeti za prostor za objavo, če je resen namen, da se to naredi," pravi ravnatelj Tomažin. Ker je ostalo torej le pri besedah, vrtec težko plačuje nekatere stroške in se mora zato stalno dogovarjati z dobavitelji. Po ravnateljevih besedah se pri vzgojnem delu ne poznajo take gospodarske težave. "Otrokom pripadajo dobri pogoji za bivanje v vrtec. Otroci tudi ne sprašujejo, ali je denar v proračunu ali ga ni. In jih to tudi ne zanima. Tako vrtec kot občina pa smo odgovorni za to, da čimprej tvorimo uredimo sedanje razmere," poudarja Tomažin.

Po višini prispevka, ki ga za vrtec plačujejo starši, je krška ustanova v povprečnem slovenskem razredu, meni ravnatelj. Ta je tudi prepričan, da je v državi prej izjema kot pravilo, da občina plača - tako kot je to pripravljena storiti krška - del podražitve vrta, ki naj bi jo sicer plačali starši.

Če so zadeve trenutno običale, kot rečeno, sicer občina zagotavlja vrtec ustrezne možnosti za delo z otroki, kot poudarja ravnatelj. "Narobe bi bilo trditi, da se v Krškem čisto ničesar ne da za predšolsko vzgojo." V Vrtec Krško je 420 otrok, tj. več kot 40

*** Za krški vrtec so značilne dislocirane enote. Občasno, ko se na katero od enot vpiše manj otrok, se pojavlja vprašanje o smiselnosti ukinitve katere od teh. "Mneste vrta je, da bi bila ukinitve otrokom neprijeten ukrep, ker te enote nudijo možnost za boljše delo z otroki in za boljše počutje otrok. Hkrati so dostopnejše staršem."**

odstotkov vseh predšolskih otrok v občini Krško, ki so vključeni v organizirano varstvo.

M. L.

ZLATOPOROČENCA - Zlatih porok je kar nekaj, to pa spet ni tako vsakdanji dogodek, da ga ne bi omenili. Rozika in Ignac Štrcl iz Pišec (na fotografiji) sta jo praznovala 15. aprila. (Foto: M. L.)

Štrclovi poroke kar ponavljajo

Zlatoporočenca iz Pišec

PISECE - Pri Štrclovih v Piščah je že v navadi, da imajo zlato poroko, tako se zdi. Letos 15. aprila sta si po 50 letih skupnega življenja znova rekla "da" Ignac in Rozika. Pred 27 leti ssta imela enako svatbo Štrclova starša. Na tokratni zlati poroki, ki se je začela v brežiškem gradu, nadaljevala v cerkvi v Piščah in zaključila v gostilni v Stari vasi na Bizelj-ski, je bilo vseh 7 Rozikinih in Ignacovih otrok ter njihovih 15 vnukov. Svatovanje je bilo precej podobno tistemu pred 50 leti, bi nemara rekel Ignac, ki se je pred časom med klepetom takole spomnil fistihi dni pred polstoletem: "Imeli smo dve svatbi obenem. Jože in Lojze Vranetič sta igrala, da je bilo veselje. Tri dni je bila ohcet."

PESEM MLADIH SRC - Pevski zbor iz OŠ Adama Bohoriča Brestanica pod vodstvom Stanke Macur, otroški zbor OŠ Jože Gorjup Kostanjevica pod vodstvom Mojce Jevšnik in mladinski zbor OŠ Jurija Dalmatina Krško pod vodstvom Damjane Mlakar se bodo iz krške občine udeležili medobmočne revije mladinskih in otroških pevskih zborov maja v Sevnici. Omenjeni trije zbori so nastopili v deseterici zborov na občinski pevski reviji otroških in mladinskih zborov "Pesem mladim src" v Krškem 20. aprila, od koder je tudi posnetek. (Foto: M. L.)

SAVAGLAS - Na fotografiji z leve: Peter Špiler, direktor Radia Brežice, Jelica Koršič, lektorica, in Lidija Kostevc, glavna in odgovorna urednica SavaGlasa. (M. L.)

Posavje ne more iz rdečih števil

Slovensko gospodarstvo že predlani z dobičkom, posavska podjetja pa lani za 2 milijardi tolarjev več čiste izgube kot čistega dobička - 45 odst. neto izgube v majhnih družbah

KRŠKO - Čista izguba se je v lanskem letu na račun zmanjšanja izgube v jedrski elektrarni skoraj za polovico zmanjšala, a je regijsko gospodarstvo še kar v rdečih številkah. V družbah, ki so poslovale z izgubo, je delalo kar 35 odst. vseh zaposlenih v gospodarstvu. Po podatkih krške podružnice Agencije za plačilni promet se finančna trdnost posavskih podjetij slabša, v primerjavi s sredstvi se manjša kapital, medtem ko se povečuje kratkoročna in dolgoročna zadolženost.

Kot je na nedavni novinarski konferenci poudaril direktor podružnice Andrej Zupančič, pa je v regiji tudi precej uspešnih družb, saj jih je polovica zaključila leto pozitivno in še nekaj več svoj rezultat tudi izboljšalo. Poročilo o poslovanju je oddalo 936 družb ali 25 manj kot leto prej; med slednjimi so predvsem manjše družbe iz občine Brežice. Kar 54 odst. vseh posavskih družb ima le enega ali celo nobenega zaposlenega. V letu 1999 se je začel stečajni postopek v 3 gospodarskih družbah s skupaj 8 zaposlenimi.

Gospodarske družbe Posavja so lani ustvarile realno manj prihodkov kot leto prej, odhodki pa so rastle počasneje od prihodkov. Realno nižji so bili stroški za blago, materiale in storitve, realno večji pa stroški dela. Plače so porastle realno za 0,7 odst., največ v občini Sevnica, kjer pa so kljub temu še daleč najnižje. Plače v posavskem gospodarstvu so lani za desetino zaostajale za slovenskim povprečjem. Doma je bilo za 16 odst. več prihodkov, v izvozu

pa za petino manj, saj ni bilo izvoza elektrike iz NEK. Posavska podjetja so kljub temu z izvozom dosegla 26,6 odst. vseh prihodkov (Slovenija 22,8 odst.).

Čisti dobiček v regiji je bil za petino večji kot leto prej (v Sloveniji za četrtno), skoraj polovica pa ga je nastalo v petih gospodarskih družbah (3 krških, po dveh sevnjskih in brežiških), ki so ga imele nad 100 milijonov tolarjev. 339 podjetij, v katerih je bilo za-

poslenih čez 4 tisoč delavcev, je poslovalo s čisto izgubo. Skupaj je bilo za 5,2 milijarde tolarjev, pri čemer je zaskrbljujoč podatek, da so kar tri izmed štirih družb, ki zaposlujejo več kot 500 delavcev, zaključile lansko leto z izgubo, ki je presegla 300 milijonov tolarjev. Dve sta v primerjavi z letom poprej izgubo še povečali.

Med posavskimi gospodarskimi družbami jih je 92 odst. oz. 861 majhnih. Lani so skupaj dosegle za dobrih 800 milijonov čistega dobička in kar za 1,7 milijarde čiš-

• Več kot 100 milijonov izgube je imelo 8 podjetij, ki so skupaj prikazala kar tri četrte vse posavske izgube. Štirje taki izgubarji so bili iz občine Brežice, po dva pa iz krške oz. sevnjske občine. V Brežicah sta dva večja izgubarja iz dejavnosti finančnega posredništva. Samo ta dva sta ustvarila večji del od 1,5 milijarde tolarjev neto izgube, ki je nastala v 9 posavskih družbah s področja finančne dejavnosti. Z izgubo so v Posavju sicer poslovale vse dejavnosti razen zdravstva (Terme Čatež), trgovine in kmetijstva. Več kot polovico negativnega izida regije je nastalo v brežiški občini, 40 odst. v krški in le 11 odst. v sevnjski občini.

ste izgube, zato so zaslužne za kar za 45 odst. negativnega rezultata posavskega gospodarstva! Kljub vsemu pa tudi v posavski podružnici APP ugotavljajo, da v zadnjih letih vztrajno raste število srednje velikih družb.

B. DUŠIČ GORNIK

POMLAD NA VELESEJMU

ZAGREB - Od srede do nedelje, 30. aprila, je na razstavnem prostoru Zagrebškega velesejma odprtih več mednarodnih specializiranih spomladanskih sejmov: sejem gradbeništva, široke potrošnje, obrtništva, kmetijstva, prehrane ter otroški sejem in sejem Modernpak. Razstavlja skoraj 2.000 podjetij, poleg 7 specializiranih sejmov pa poteka tudi tradicionalna maloprodaja.

TRGOVANJE Z AZIJO

LJUBLJANA - Gospodarska zbornica Slovenije je 18. aprila pripravila seminar Hongkong - poslovni partner v Aziji, na katerem je svoje izkušnje pri trgovanju v Aziji predstavilo semiskop podjetje Iskra Kondenzatorji. To je bilo lani peti največji slovenski izvoznik v Hongkong, pred njim, na tretjem mestu, pa je bil črnoljski Danfoss Compressors.

Korak, ki ga bo treba pretehtati

V obrtni delavnici Braneta in Vesne Vidmar, v kateri zdaj dela 17 do 20 delavcev, so vsako leto povečevali proizvodnjo - Zdaj so na robu zmogljivosti, zato jih čaka odločitev

JURKA VAS PRI NOVE MESTU - V Mizarstvu Vidmar se bodo morali odločiti, ali bodo ostali na mestu ali pa dopolnili tehnologijo, nabavili stroje, povečali prostore, poiskali nove trge in naredili korak od izključne proizvodnje po naročilu tudi h kakemu programu za serijsko proizvodnjo. Kot pravi direktor in lastnik Brane Vidmar, bi to hkrati pomenilo prestop na 50 in več zaposlenih.

Odločiti se bo treba hitro in nato načrt uresničiti v dveh letih. Vidmarjeva mizararska delavnica obratuje že 10 let. Prva tri leta so delali v hiši v Straži in potlej v novozgrajeni poslovni stavbi v Jurki vasi. Dela izključno po individu-

LEKARNARI NA OTOČCU - Kot je povedal predsednik Lekarniške zbornice Slovenije Ivan Zajc, se je lani v Sloveniji število lekarn nekoliko povečalo, tako da je ena lekarna oskrbela 8.740 prebivalcev. En lekarnar je v povprečju oskrboval 3.242 prebivalcev, medtem ko so v bolnicah imeli povprečno enega farmacevta na 183 postelj. (Foto: B. D. G.)

V čigave roke lekarne?

Slovenski lekarnarji so se pretekli četrtek zbrali na letni skupščini na Otočcu

OTOČEC - Skupščina Lekarniške zbornice Slovenije je obravnavala delo v preteklem letu in načrtala naloge za naprej. Lekarne so se lani znašle pred več težjimi nalogami, saj so po uvedbi DDV morale znižati cene in se dogovoriti z dobavitelji zdravil. Ostra so bila tudi pogajanja z Zavodom za zdravstveno zavarovanje in z Vzajemno zavarovalnico.

Kot je menil predsednik zbornice Ivan Zajc, so bili v lekarnah premalo obveščeni o uvedbi kartice zdravstvenega zavarovanja, Urad za zdravila pa je tako na hitro oblikoval osnutek zakona o zdravilih, da zbornica ni mogla dati pripomb, zaradi česar so zdaj težave. Kot je dejal, so lekarnarji predlagali tudi vrsto dopolnil k nacionalnemu programu zdravstvenega varstva, medtem ko zakon o lekarniški dejavnosti še vedno ni doživel sprememb. Nedorečena je tudi privatizacija javnih zavodov, enako tudi organizacija in razvoj lekarniške dejavnosti v državi.

NA ČATEŽU SPET DAVČNI SVETOVALCI

ČATEŽ OB SAVI - Društvo davčnih svetovalcev Slovenije vabi na 7. dneve slovenskih davčnih svetovalcev, ki bodo potekali od 18. do 20. maja v Termah Čatež. Dotaknili se bodo zakonov o dohodnini, davku od dobička pravnih oseb in udeležbi zaposlenih pri dobičku družbe, spoznali davčni sistem in vlogo svetovalcev na Švedskem ter se podrobneje lotili pokojninske reforme, ki jo bo predstavil v. d. ministra za delo mag. Anton Rop. Na okrogli mizi bodo spregovorili o davčnem zavezancu v davčnem postopku.

V sekciji lekarnarjev iz javnih zavodov so opozorili, da so bile lani v ospredju plače, sekcija zasebnih lekarnarjev pa ima še naprej težave z zagotavljanjem prisotnosti njenih članov pri delu v organih zbornice, saj imajo zasebne lekarne mnogokrat enega samega zaposlenega, ki ne more zapustiti delovnega mesta. Poudarili so še, da se interesi lekarnarjev v javnih zavodih in v zasebnih lekarnah razhajajo, in sicer pri zahtevanih spremembah zakona o lekarniški dejavnosti ter pri privatizaciji zavodov, ki bi lahko pripeljala od tega, da lekarniška dejavnost ne bo več v rokah farmacevtov.

B. D. G.

LETOS BO LESMA

LJUBLJANA - LESMA, bienalni mednarodni sejem lesnoobdelovalnih strojev, naprav in materialov ter gozdarstva, je na vrsti spet v začetku letošnjega junija. Potekal bo na gospodarskem razstavišču od 6. do 10. junija, predstavilo pa se bo preko 60 neposrednih razstavljavcev in še okoli 70 zastopanih podjetij iz skupno 10 držav.

FINANČNO-BORZNA KONFERENCA

PORTOROŽ - Na letošnji finančno-borzni konferenci, ki jo bo od 11. do 13. maja v Portorožu pripravila Ljubljanska borza, bodo finančni strokovnjaki analizirali dogajanja na trgu kapitala, se lotili pomena visoke tehnologije in trgovine na internetu, govorili o možnosti podpore rastočim podjetjem, zavarovalniški in pokojninski zakonodaji ter nekaterih drugih temah. Prijave zbira jo do 5. maja.

DROBILNI STROJI TUDI ZA TUJI TRG - Podjetje Intelekt iz Šentrupe, ki ga vodi podjetnik Maks Kurent (na sliki), že nekaj let izdeluje drobilne stroje za krmilno hrano, ki so bili dobro sprejeti na domačem in tujem trgu (Hrvaška). Ker bodo v Intelekti, ki sicer izdeluje tudi drugo kovinsko opremo, v kratkem povečali proizvodnjo, bodo na tuje lahko izvozili še več strojev. Poleg 75-litrskega drobilca bo to tudi 85-litrski v več izvedbah. (Foto: S. Dokl)

KAKO KAŽE NA BORZI? Finančniki zaprli pisarne

Dnevi pred in med prazniki so večino vlagateljev in borznikov dodatno odvrnili od resnejših vlaganj. Če sicer skromno trgovanje se je v teh dneh še zmanjšalo, deloma zaradi nadaljevanja politične negotovosti, še bolj pa preprosto zaradi tega, ker je večina finančnikov zaprla pisarne in odšla na podaljšane velikonočno-prvomajske počitnice. Obseg borznega prometa, ki ne izvira iz transakcij s svežnji, se je zato zmanjšal na vsega nekaj sto milijonov tolarjev dnevno. Indeks SBI, ki meri povprečno gibanje tečajev najpomembnejših delnic na borzi, se je nevarno približal meji 1.700 točk. Pod to mejo smo ga nazadnje videli v začetku leta 1999.

Da na trgu v resnici vlada precejšnja negotovost, dokazuje tudi okrepjeno zanimanje investitorjev za nakupe varnejših, bodisi na valutno ali pa na revalorizacijsko klavzulo vezanih obveznic. Kratkoročneje usmerjeni kupci so se oskrbovali z državnimi obveznicami 9. izdaje (RS09), ki dokončno zapadejo poleti, ter 2. izdaje (RS02) z zapadlostjo glavnice koncem letošnjega leta. Prodajalci, ki so večinoma večji institucionalni in dolgoročno naravnani vlagatelji, so izpad prodanih obveznic nadomeščali z nakupi novih z daljšo ročnostjo. Te jim je nedavno na primarnem trgu v okviru rednih avkcij ponudilo ministrstvo za finance, in sicer s ponudbo drugega paketa triletnih tolarjskih obveznic (RS16) ter prvega paketa desetletnih obveznic (RS18), ki pa so denomi-

nirane na EUR in izplačljive v tolarjski protivrednosti. Povprečna izlicitirana cena za prve je znašala 99,8 odst., kar omogoča teoretični donos TOM +4,27 odst. letno v naslednjih treh letih. Pri desetletnih obveznicah je znašala povprečna cena sprejetih ponudb 101,16 odst., kar jim omogoča letno donosnost na ravni EUR +5,85 odst.

Dokaj klavarno so zadnje aprilske dni zaključili tudi trgovci s piddovskimi delnicami. Njihove cene so se kljub objavam (ali pa prav zaradi njih) raznih spiskov novega premoženja, ki naj bi ga pidi še dobili, postopno sesedale, tako da se je indeks PIX ponovno spustil pod vrednost 1.300 točk. Na neborznem trgu delničarje nekaterih družb občasno vznemirijo ponudbe za odkup delnic, ki jih na domove pošiljajo različne borzne hiše. V zadnjem času so bili na našem koncu aktivnejši ponudniki za delnice Iskre Holdinga in Dolenjskih pekarn, po drugi strani pa so se nekoliko umirili kupci Telekomovih, katerih cena se je ustalila pri 37.000 do 38.000 tolarjih. Kljub napovedim, da naj bi Telekom kmalu prišel na borzo, njegova cena ne raste več. Izkušnje z nekaterimi drugimi delnicami (Union, Laško, Žito), ki so po prihodu na borzo dosegle nižji tečaj kot prej na sivem trgu, so marsikoga izučile, da je postal previdnejši.

IZTOK PLUT
Dolenjska borzoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

DRUŽBA POSAVJE SE JE PREOBLIKOVALA

BREŽICE, LJUBLJANA - Uprava Ljubljanske borze je sprejela sklep, da se 7. aprila navadne delnice družbe Posavje trgovina, d.d. Brežice (POBG) izključijo iz prostega trga. Do sklepa je prišlo zato, ker je skupščina družbe 7. marca sprejela sklep o preoblikovanju v družbo z omejeno odgovornostjo, 27. marca pa je bila tako tudi vpisana v sodni register. Trgovanje na prostem trgu je borza zaradi zaščite investitorjev začasno ustavila že 13. marca.

SLOVENICA V METLIKI

METLIKA - Zavarovalna hiša Slovenica je pretekli četrtek odprla poslovalnico v Metliki, ki deluje v okviru novomeške podružnice. Slovenica sicer namerava skupaj z Adriaticom odpreti v letošnjem letu še 7 novih poslovnih enot.

ČAKA JIH ODLOČILEN KORAK - V delavnici Mizarstva Vidmar v Jurki vasi (na sliki) dela od 17 do 20 delavcev, razvoj pa od samostojnega podjetnika Braneta Vidmarja zahteva pomembno odločitev. Proizvodnjo po naročilu je namreč v večjem obsegu nemogoče obvladovati, zato razmišljajo o naložbi, oblikovanju lastnega programa za prodajo, o razširitvi proizvodnje ter novih trgih. (Foto: B. D. G.)

Oživimo obstoječe travniške nasade

Travniških sadovnjakov je na Dolenjskem še precej, vendar so večinoma neoskrbovani - Prvo srečanje v okviru projekta Uprave RS za pospeševanje kmetijstva je bilo na Bušincu

STRAŽA - Travniški sadovnjaki pomenijo velik potencial za ekološko pridelavo sadja, s tem pa se odpirajo tudi nove možnosti za dodatne zaposlitve v pridelavi, predelavi in prodaji na domu, kar pomeni možnost dodatnega dohodka na kmetijah. Na Upravi republike Slovenije za pospeševanje kmetijstva so v preteklem letu izdelali projekt z naslovom Oživitve travniških nasadov in sadnih vrtov v Sloveniji. Omenjeni projekt je pomemben za ohranitev tovrstnih nasadov pri nas, saj na podeželju le-ti veliko prispevajo k ohranjanju kmetijske in kulturne krajine.

Letos bodo aktivnosti projekta izvajali tudi v občini Dolenjske Toplice. Organizirali so že prvo srečanje, kjer so se zainteresirani kmetje lahko seznanili z vsebino projekta, prikazom rezi, preceppljanjem in oskrbo nasada, na naslednjih srečanjih pa bodo predstavili obiranje, predelavo in izdelavo izdelkov (sušeno sadje, jabolčni sok, sadjevec, kis, žganje...), ekonomiko, standarde kakovosti, načine prodaje, ogled vzorčnih kmetij, degustacije itd.

Prvo srečanje je bilo na Bušincu v sadovnjaku Franca Novinca. Svetovalec za sadjarstvo iz Kmetijskega zavoda Jani Gačnik je prikazal obrezovanje visokodebelnih dreves, preceppljanje neustreznih sort in divjakov ter govoril o oskrbi tovrstnih nasadov. Stare sorte so močno podvržene izmenični

rodnosti, ki jo je možno zmanjšati z obrezovanjem in oskrbo. Rez opravimo v času napenjanja brstov, ko že vidimo, kakšen bo cvetni nastavek. Obrezujemo le tista drevesa, ki bodo obilno cvetela. Namen oživitvene rezi je, da poskrbimo za boljše osvetlitev dreves. Pri rezi izrežemo le cele pregoše in izrojene veje. Možnost za izboljšanje sadnega izbora je tudi preceppljanje starih dreves. V primerjavi s sajenjem novih dreves je preceppljanje veliko hitrejši način, da pridemo do kakovostnega sadja.

Za boljše in rednejše pridelke je potrebno travniške nasade tudi pognojiti. Spomladi ob brstenju lahko uporabimo NPK gnojila, kasneje ob cvetenju in po redčenju pa dognjimo z dušičnimi

gnojili. Gnojimo lahko tudi s hlevskim gnojem ali gnojeko. Vedno gnojimo celo površino tal pod krošnjo drevesa.

K. VOVK IN J. GAČNIK

OBVESTILO VINOGRADNIKOM

Na osnovi Pravilnika o ocenjevanju mošta in vina (Ur. list št. 32/13.4.2000) je potrebno dostaviti na Kmetijski inštitut Slovenije za oceno neustekleničenega vina tri steklenice. Eno steklenico, ki jo ob dostavi na inštitutu zapečatijo, dobi vinogradnik v hrambo. Pravilnik tudi zahteva, da pooblaščen vzorčevalec preveri na terenu skladnost podatkov v naročilnici s podatki iz kletarske evidence. Svetujemo, da se kletarska evidenca vodi tekoče.

Kmetijski inštitut Slovenije

Neznačilen starikav ton vina

Leta 1989 so ugotovili v Nemčiji, v vinorodni deželi Franken, prehitro staranje vina. V naslednjih dveh letih se je dogajalo v vseh nemških pokrajinah, da so vina prezgodaj izgubljala svežino in postajala neznačilno starikava. Mislili so, da je ta neželba sprememba nekaterih vin predvsem nemški problem, toda kmalu so prihajale vesti tudi iz različnih koncev sveta, ki so naznanjale, da je vinarstvo pred novo težavo, ki jo je potrebno raziskati in preprečevati. Tudi v Sloveniji so taka vina, kar dokazujejo analize, opravljene v Kmetijskem inštitutu v sodelovanju z Italijani.

Slovenskemu enologu so bila na letnem posvetu prikazana vina s to napako. Nikakor pa niti v strokovnih krogih napaka še ni tako razpoznavna, kot so ostale že davno znane vinske napake. V Nemčiji je država namenila veliko denarja in zadolžila štiri inštitute, da bi zadevi prišli do dna in ponudili za prakso uporabne napotke. V triletni raziskavi, ki se je začela leta 1996, so spremljali v sedmih vinorodnih okoliših, skupaj 36 parcel. Potrdilo se je, da je sprememba vina posledica fizioloških motenj vinske trte. Predvsem suša in pa nezadostna stopnja preskrbljenosti vinske trte v rastni dobi izzoveta nenormalno obnašanje vina. Za uspešno odkrivanje te napake je bilo potrebno natančno opistati neznačilno starikavo noto, da bi jo spoznali tako pokuševalci kot tudi pridelovalci vin. V treh letih raziskave so bila po-

skusna vina štirikrat letno senzorično analizirana v inštitutu v Neustadtu. Kemična analiza je pokazala, da se začenjajo prehitro starati vina, ki vsebujejo večjo količino snovi, imenovane 2-aminoacetofenon. Degustatorji so ugotavljali, v kakšnih niansah arom se kaže starikavost vin. Navajam nekaj najbolj razumljivih: naftalin, po molih (stara omara), mokra volna, mokre brisače, hibridna aroma, patoka (destilacija žganja) itd. Tudi v okusu je zaznavna grenkost, trpkost. Pri pokušanju belih vin je prijetno zaznati vonj po cvetju akacije (renski rizling), ki ga uvrščamo med normalne, zaželenne arome mladih vin. Toda osladen vonj po cvetju akacije, ki spominja na vonj sivke, lorberja, je lahko tudi znanilec kvarjenja vina.

Istočasnost staranja z drugo vinsko napako, recimo z vonjem po gnilih jajcih, se odraža v kakovosti vina zopet v tretji obliki. Velikokrat smo, ali kot pokuševalci ali kot pridelovalci vina, v dvomih, ker ne razumemo arome, ki se v vinu pojavila. To nemško odkritje je dalo odgovor za mnoge primere. Pred nami je zopet nov izziv, da obvladamo novo vinsko napako. Pride z grozdom. Kako pridelati grozdje, ki ne bo povzročilo starikavosti vina?

Trta je občutljiva za strese. Enakomerna rodnost skozi vsa leta zmanjšuje stresne trenutke. Izogibati se je potrebno nihajoče rodnosti, ki je posledica prevelike obremenitve trte. Preobremenjena trta teže prenaša sušna obdobja. Zato je pametno, ko grozdje odcveteje, presoditi predvideni pridelek na trto in po potrebi grozdje redčiti.

Dr. JULIJ NEMANIČ

Z NOVOMESKE TRZNICE

Na novomeško trznico je petkov predpraznični semanj dan privabil veliko branjev in branjevcev, pa tudi kupcev ni manjkalo. Ponujali so: česen in fižol po 500 tolarjev kilogram, čebulo, koren, kolerabo in črno redkev po 200, solato po 400, pikirano zgodnje zelje in pikirano solato po 20 tolarjev komad, liter čebulčka po 500 in zavitek domačih rezancev po 300 tolarjev. Kilogram jabolč je stal 50 do 160 tolarjev, hrušk 100 do 170, suhih sliv 680, orehovitih jedrc in lešnikov 500, šopek pehtrana in rdečih redkvic 200, liter borovničevca 1200, sadjeva 1000, liter in pol domačega kisa 2000, kilogram ajdove moke 400, kilogram medu 900 do 1000, steklenička propolisa 300, kozarček semenskega fižola in korenja ter kilogram semenkega krompirja 100, kifeljčarja pa 300, na voljo so bile tudi sadike različnih okrasnih rož.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 79 do 3 mesece starih prašičev, 21, starih 3 do 5 mesecev, in 5 starejših. Prve so prodajali po 330 do 370 tolarjev kilogram, kar je 10.500 do 12.000 tolarjev za žival, druge po 270 do 300 tolarjev kilogram, kar pomeni 21.000 do 15.000 tolarjev za žival, tretje pa po 200 do 220 tolarjev kilogram, to je 20.000 do 22.000 tolarjev za žival.

PRECEPLJANJE - Za preceppljanje je treba cepiče nabrati v času mirovanja, torej že februarja, in jih primerno shraniti, da se ne izsušijo. Svetovalec za sadjarstvo Jani Gačnik je predstavil cepljenje za lub.

Močna kmečka organizacija

V Trebnjem ustanovili podružnico kmečkega sindikata (SKS) - Polemika o sestavi vodstva in (ne)zdržljivosti članov v SKS in KGZ

TREBNJE - Vodja projekta Phare za Slovenijo "Pomoč združenjem kmetov, zadrug in mladih kmetov", Irec Michael Hegarty, se je na ustanovnem občinskem zboru trebanjske podružnice sindikata kmetov lahko prepričal, da Slovenci po temperamentu ne zaostajamo kaj dosti za njegovimi že protislovno vročerkovimi rojaki.

Predsedujoči zbora Tone Zalezel je spomnil, da so že junija lani ustanovili iniciativni odbor za ustanovitev podružnice. Ta se je štirikrat sestel in na terenu dobil tudi kandidate za vodstvo podružnice. Sindikat je nestrankarski, nepolitičen, nastal pa je, ker je veliko kmetov, včlanjenih v Sloven-

sednik Sindikata kmetov Slovenije - SKS!) je menil, da je član SKS lahko tisti, ki se ukvarja s kmetijstvom. "Ne moremo se deliti na kmete in nekmete. Član naj bo tisti, ki ima interes, dobro pa je, da je zadaj neka proizvodnja," je dejal Gorenc.

Alfonz Jaki je povedal, da je 68 članov trebanjske podružnice SKS že dobilo položnice za plačilo članarine (2000 tolarjev). Poudaril je, da so bili doslej premalo udarni proti bohotenju državne administracije oz. njenih služb, ki so prej vzele 35 odstotkov, "zdaj pa požrejo že 60 odstotkov kmetijskega proračuna"! Marjan Uhan se je zavzel, naj ta sindikat zastopa interese vseh, ki pridelujejo hrano, tudi vinogradnikov, pridelovalcev krompirja, rejcev drobnice, čebelarjev in sadjarjev in naj ne bo to "mlečni sindikat" govedorejcev. Posvaril je, da v tem primeru ne bo SKS imel širše podpore. Opozoril je na nezdružljivost članstva v kmetijsko-gozdarski zbornici (KGZ) in SKS. Sprožil je ostro polemiko. Božo Kravcar je menil, da bi v upravnem odboru SKS morali biti "čisti kmetje", člani podružnice pa so lahko tudi upoko-jenci. Podpredsednik novomeške podružnice kmečkega sindikata Jože Pršina je dejal, da bosta SKS in KGZ imela iste cilje, potrebno pa bo enotno zastopati, kajti v KGZ je močan gozdarski lobi. Marjan Jevnikar je pozval, da naj pustijo že usklajeno kandidatno listo vodstva podružnice SKS pri miru, kar je bolje, kot da bi se sprli, še preden bi začeli delati. Tudi Irec Hegarty je soglašal, da bo potrebna čim večja enotnost in spretnost kmetov pri pogajanjih, zlasti pri uveljavljanju njihovih interesov v EU. Po njegovem ni sporna združljivost članstva v SKS in KGZ.

P. P.

Jože Marolt, predsednik podružnice SKS Trebnje

sko kmečko zvezo (SKZ), menilo, da ni prav, ker je bila ta predvsem nekakšna ekspanzija SLS, čeprav so bili v SKZ tudi člani drugačnih političnih pogledov. Predsednik novomeške podružnice kmečkega sindikata Marjan Gorenc (mimo-grede: te dni je postal tudi pred-

IZBOLJŠANA SAMOKOLNICA - Danes, v računalniški dobi, le malo-kdo pomisli, da bi izboljšal stvari, ki človeku že dolgo in dobro služijo. Vendar sila kole lomi. Ko je Peter Vesel iz Škrjanč pri Novem mestu razmišljal, kako bi iz svojega vinograda v Ljubnu spravil v dolino več kubikov kamna, se mu je utrlila ideja. Za svojo samokolnico je izdelal bobnasto zavoro in delo je bilo z malo muje opravljeno. Pa naj kdo reče, da se ne da tudi preprostim stvari še izboljšati. Seveda mu bo izum olajšal tudi druge stvari, na primer gnojenje trti v strmini. (Foto: T. Jakš)

RAZPIS SUBVENCIJ ZA OBNOVO VINOGRADOV IN SADOVNJAKOV

NOVO MESTO - Kmetijska svetovalna služba obvešča, da je bil 14. aprila v Uradnem listu št. 33/14 objavljen javni razpis za dodelitev subvencije za obnovo vinogradov in sadovnjakov. Pogoji za pridobitev subvencije je, da do 30. maja oddate pravilno izpolnjen Osnovni obrazec o kmetijskem gospodarstvu. Vinogradniki morajo v svoji upravni enoti že pridobiti odločbo o vpisu napovedi obnove v register ter točne podatke v register vpisati do 5. junija. Pogoji za obnovo so podobni kot prejšnjega leta, rok za oddajo zahtevkov pa do 15. junija in za obnovo sadovnjakov do 2. julija. Več informacij dobite v pristojni enoti kmetijske svetovalne službe.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Domači rezanci z omako

Testenine, kot so makaroni, špageti, polžki in podobno, so zelo priljubljeno živilo. Med najboljše pa prištevamo doma pripravljene jajčne rezance. Zamejimo jih iz moke, jajc, olja in soli. Če želimo imeti obarvane rezance, dodamo testu med pripravo različne dodatke. Zelene rezance dobimo, če zamesimo testo iz 500 g moke, 250 g drobno sesekljane špinacije, 2 jajc, 2 rumenjakov, 1 žlice olja in malo soli. Rezance oranžne barve dobimo, če vnetemo v testo 3 žlice paradižnikove meze, za rumene pa testu dodamo žličko žafrana. K določenim omakam se podajo tudi rdeči rezanci. Vzamemo 500 g moke, 1 pretlačeno rdečo peso, 1 žlico olja, 3 jajca in sol. Če pripravimo rezance na zalogo, narezane raz-grnemo po prtu in dobro posušimo, da jih ne napade plesen. Shranimo jih v tesno zaprti posodi za največ mesec dni.

Rezance jemo kot samostojno jed s solato, še bolj pa s preli-ti z omako. Za OMAKO IZ SUHIH GOB (za 4 osebe) potrebujemo 40 g suhih jurčkov, 400 g pustega svinjskega mesa, 1 čebulo, 6 žlic margarine, 1 žličko timijana, 4 žlice kisle smetane, 2 olupljena in sesekljana paradižnika ter sol. Suhe jurčke namočimo v malo vode. Pusto svinjino narežemo na tanke pramene in jo skupaj s sesekljano čebulo

dušimo na margarini. Jurčke odcedimo, drobno sesekljamo in primešamo mesu. Dodamo še narezan paradižnik, timijan in sol. Vse skupaj dušimo do pol ure. Preden z omako prelijemo rezance, vmešamo še kislo smetano.

Zelo hitro je pripravljena OMAKA S TUNINO (za 4 osebe). Vzamemo 8 žlic olja, 2 čebuli, 2 papriki, 4 stroke česna, sol, poper, tunino iz 2 konzerv in 200 g oliv. Zelenjavo združimo na olju, primešamo tunino brez olja, začnimo in dobro premešamo ter prelijemo testenine.

Iz kosčkov različnega sira, ki nam ostanejo pri pripravi narezka, lahko naredimo OMAKO S SIRI. Segrejemo 2 dl sladke smetane, v njej raztopimo na primer 100 g ovčjega sira, 100 g gorgonzole, 50 g parmezana in 100 g mehkega sira. Za aromo dodamo nekaj sesekljanih lističev bazilike in še z vročo omako prelijemo rezance.

Za poletni čas je primerna ZELENAJNA OMAKA. Na kockice narežemo poljubno svežo zelenjavo (korenje, paradižnik, bučke, kolerabico, papriko...) in jo dušimo na olju. Po okusu dodamo sveža zelišča, začnimo in omako obogatimo še s skuto in belim mesom. Ome-njene jedi so zdrave, poljubnih okusov, poceni in hitro pripravljene.

kmetijsko svetovanje

Prvi odkos trave silirajmo!

Prvi odkos trave spomladi težko posušimo za seno, zato se raje odločimo za siliranje, ki je najcenejši in najhitrejši način konzerviranja krme. Tudi glede izgub hranilnih snovi je siliranje trave najugodnejši način spravlja. Pri tem smo najmanj odvisni od vremena, saj lahko siliranje tudi na večjih kmetijah izvedemo v dveh dneh.

Vedno moramo silirati le dovolj mlado travo, ki jo primerno posušimo. Tako dosežemo večjo koncentracijo hranilnih snovi (predvsem sladkorjev), kar omogoči nastanek večjih količin mlečne kisline, ki ima vlogo konzervansa. Če lahko travo posušimo, tako da vsebuje nad 30% sušine, bo silaža dobra, seveda ob pravilni izvedbi siliranja.

Pri košnji naravnano kosilnice tako, da ne kosijo preveč "v živo". Ruša, ki smo jo pokosili 5 do 7 cm visoko, mnogo hitreje ozeleni in nam v krajšem času da nov pridelek kot ruša, ki smo jo pokosili pre nizko. Na travniku moramo travo vsaj enkrat obrniti, tako da dosežemo enakomerno osušenost trave. Če nam ne uspe posušiti trave dovolj ali pa nas preseneti slabo vreme, potem smo prisiljeni silirati svežo ali premalo uvelo travo. Takrat moramo uporabiti silirne dodatke, ki nam pomagajo pri vrenju silaže, kajti sama sveža trava se zelo slabo silira. Seveda je vprašanje, ali se bomo v takih pogojih sploh odločili za siliranje trave.

Pri spravilu ovele trave v silos moramo biti natančni. Silaža mora biti v silosu dobro stlačena. Travo moramo enakomerno porazdeliti po celotni površini silosa in tlačiti tanjše plasti trave. Silos moramo napolniti v čim krajšem času, najbolje v enem dnevu. Pokrijemo ga takoj po končanem siliranju. Za to uporabimo vsaj dve foliji, tako da dosežemo boljše in zanesljivejše tesnjenje. Za obtežitev silosov priporočamo obtežilne vreče, napolnjene s peskom, ki so se pri siliranju dobro izkazale.

Dobro silažo se da pridelati tako v stolpnem ali koritastem silosu kot v balah. Odvisno je od tega, kako smo pri siliranju natančni. Pomembno je temeljito tlačjenje silaže in natančno pokrivanje. Kmetom lahko priporočamo tudi siliranje na kup ali siliranje v bale. Pri siliranju v bale je priporočljivo temeljito stiskanje in šestkratno ovi-janje bal. Večkrat se postavlja vprašanje, kako suha naj bo silaža. To je odvisno predvsem od načina siliranja (koritast ali stolpni silos, siliranje v bale), od velikosti odzveza silaže in starosti trave, ki jo siliramo. Pri stolpnih silosih naj bi travo posušili tako, da vsebuje okoli 30% suhe snovi, pri koritastih silosih lahko posušimo travo na okrog 35% suhe snovi in pri balah je lahko sušina do 40% pa tudi več, vendar le pod pogojem, da je trava res mlada.

Poseben problem je vnos zemlje v silose. Zemlja je vir klostridijev, ki proizvajajo masleno kislino, ki nam slabša okusnost silaže in je strupena, zato v silaži ni zaželen. Vnos zemlje preprečujemo že na travniku. Kosilnice naravnano na višjo rez in obračalnike naravnano tako, da ne drsajo po zemlji. Tudi pobiralne naprave nastavimo višje, da je čim manj možnosti pobiranja zemlje.

Večine problemov pri siliranju nas reši dovolj zgodnje siliranje, ko je trava še mlada. Z nekaj znanja in malo sreče pri vremenu bomo pridelali dobro silažo. Za siliranje trave praktično ni nikoli prezgodaj. Več problemov imajo tisti, ki silirajo travo prepozno. Pridelek je si-cer večji, a slabe kvalitete, saj se silaža iz stare trave greje in plesni.

Pravi čas za siliranje trave bo letos že v aprilu, zato ne odlašajte in izkoristite prvo ugodno vreme za spravilo prvega odkosa trave.

STANE BEVC, dipl. inž.

Čvrstitev spomina na prof. Kunca

Slovesno odkritje spominske plošče na rojstni hiši prof. Karla Kunca v Kastelčevi ulici v Novem mestu - Pisec učbenikov za aritmetiko in algebro ter fiziko

NOVO MESTO - Lani je razstava v Knjižnici Mirana Jarca, ki jo je pripravil upokojeni dolgoletni profesor matematike in fizike na novomeški gimnaziji Dušan Modic, opozorila javnost na stodvajsetletnico rojstva prof. Karla Kunca, "pozabljenega" pomembnega Novomeščana. Letos, ko poteka petdesetletnica Kunčeve smrti, pa je Mestna občina Novo mesto udeležila pobudo o postavitvi spominskega obeležja na njegovi rojstni hiši. Od prejšnjega tedna na hiši št. 3 v Kastelčevi ulici vzdana plošča opozarja, da se je tu rodil Karel Kunc, gimnazijski profesor ter pisec učbenikov za matematiko in fiziko v obdobju med obema vojnama.

Ploščo so odkrili v sredo, 19. aprila, opoldan s priložnostno svečanostjo v okviru slovenskih dnevnih knjig. O Kunču in njegovem delu je po pozdravnem nagovoru dr. Toma Pisanskega, predsednika Društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije (DMFAS), obširneje spregovoril prof. Dušan Modic, častni član DMFAS in raziskovalec Kunčevega dela, nato pa je podžupan mag. Boris Dular odkril spominsko obeležje Novomeščanu, "ki je presegel lokalni intelektualni nivo", kot je dejal v svojem nagovoru. Slovesnost v počastitev

nekdanjega dijaka in kasneje profesorja novomeške gimnazije je popestril gimnazijski pevski zbor, ki je pod vodstvom prof. Andreja Rupnika zapel (in prikazal z gibi) Rupnikovo uglasbitev Kosovelovega integrala Mati bere kos raztrganega časopisa in Prešernovo pesem Kam.

Karel Kunc se je rodil 27. februarja 1879 v Novem mestu, kjer je po osnovni šoli v letih od 1890 do 1899 obiskoval gimnazijo, nato pa študiral matematiko in fiziko na dunajski univerzi. Najprej je poučeval na državni realki v Ljubljani, leta 1910 pa je bil premeščen

na novomeško gimnazijo, kjer je služboval do leta 1922, ko je bil ponovno premeščen v Ljubljano. Tu je dočkal upokojitve in tu je 2. aprila 1950 umrl.

Kunc se je zapisal v slovensko šolsko zgodovino predvsem kot pisec številnih učbenikov za aritmetiko in algebro ter fiziko. V letih 1928 - 1939 je spisal učbenike za aritmetiko in algebro za nižje in višje razrede srednjih šol ter fiziko za nižje razrede srednjih šol, leta 1933 pa še obrazce iz matematike in fizike za srednje šole. Kunčeva zbirka učbenikov za vse osem razredov nekdanje gimnazije je edinstvena pri nas, saj podobnega strokovnega dela ni moč zaslediti.

M. MARKELJ

LEPA PRILOŽNOST ZA NAKUP - Slovenski dnevi knjige, ki so jih po vseh večjih krajih Slovenije obeležili s prodajo knjig po znižanih cenah, so k nakupu privabili nekaj več ljudi, kot jih običajno zavije v knjigarne. V Novem mestu je bila ponudba kar pestrna. Ljubitelji knjig so lahko izbirali med ugodno ponudbo, ki so jo ponujali od ponedeljka do petka minulega tedna na stojnici pred knjigarno Mladinska knjiga, na stojnici nove knjigarne Goga in pred Knjižnico Mirana Jarca, kjer so bile za razliko od prejšnjih dveh naprodaj rabljene knjige po zares nizkih cenah. Na sliki: tudi rabljene knjige imajo svoje občudovalce. (Foto: M. Markelj)

Z Dolenjsko in Belo krajino v srcu

Spominski večer, posvečen pisatelju, publicistu in muzealcu Jožetu Dularju v Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu - S spomini prepletena pripoved prof. Jožeta Škufca

NOVO MESTO - Pripadamo narodu, ki je svojo samobitnost potrjeval z močjo umetniške besede narodnih ustvarjalcev, in v njihovo osrčje nedvomno sodi Jože Dular. S to mislijo je prof. Jože Škufca v sredo, 19. aprila, zvečer v čitalnici Knjižnice Mirana Jarca začel spominski večer, posvečen dolenskem rojaku, 31. januarja letos umrlemu pesniku, pisatelju, publicistu in muzealcu Jožetu Dularju.

Komorno zasnovano prireditve je prof. Škufca zastavil kot osebnopripoved o umetniku in humanistu, prepleteno z branjem odlomkov iz njegovih proznih del in pesmi ter z glasbo, pri čemer so sodelovali kitarist Dušan Pavlenič in recitatorji gledališke skupine novomeške gimnazije Aljoša Vrbečič in Anela Bešo. Nem, a zgoren pričevalec resničnosti besed o pomenu Dularjeve ustvarjalnosti in marljivosti je bila razstava številnih Dularjevih knjižnih izdaj, ki jo je za to priložnost v čitalnici postavila višja bibliotekarka Jadranka Matič Zupančič.

Prof. Škufca je med osebne spomine, razpete med prvim srečanjem z znamenitim Dularjevim romanom Krka umira in poslednjim svidenjem z bolnim pisateljem v metliškem domu počitka, spretno vtikal pregled njegovega

dela in oris umetnikove življenjske poti, ki je Dularja vodila z bregov njemu tako drage reke Krke v rojstni Vavti vasi pri Novem mestu v gimnazijo in potem v Ljubljano, kjer je študiral slavistiko in primerjalno književnost, po drugi svetovni vojni pa v Metliko, ki je z Belo krajino postala njegov drugi dom. Tu si je splel družinsko gnezdo ter vse svoje darove in marljivost, značilno za Dularjev rod, vpregel v umetniško ustvarjanje in muzejsko delo. Oboje je rodilo bogate sadove, s katerimi se je Dular trajno zapisal v javni spomin. Prof. Škufca je v svojem predavanju posebno pozornost posvetil Dularjevemu klenemu jeziku, oplemenitenemu z arhaizmi ter narečnimi belokranjskimi in dolenski izrazi. Za svoje delo je Jože Dular sicer prejel številna priznanja in nagrade - omenimo le Trdinovo nagrado in častni občanstvi Mestne občine Novo mesto in občine Metlika - vendar pa smo

Avtor spominskega večera prof. Jože Škufca.

na obeh straneh Gorjancev še vedno njegovi veliki dolžniki. Vsekakor bo treba tvorje prisluhniti pobudam, ki jih je prof. Škufca nanizal na koncu svojega izvajanja, in poskrbeti za izdajanje Dularjevih del, postavitev spominske plošče v Vavti vasi in za imenovanje kakšne kulturne ustanove ali slikarske kolonije po njem ter tudi poskrbeti, da bodo njegove stvaritve tema diplomskih in podiplomskih del.

M. MARKELJ

PRED KUNČEVO ROJSTNO HIŠO - Slavnostno odkritje spominske plošče na rojstni hiši prof. Karla Kunca v Kastelčevi ulici v Novem mestu.

Tekmovali prek Interneta

Brežiška gimnazija na tretjem mestu

LJUBLJANA - Cankarjeva založba je v svojem Oxford centru v času slovenskih dnevnih knjig pripravila tekmovanje v angleškem jeziku za osnovne in srednje šole. Potekalo je 19. in 20. aprila, sodelovalo pa je dvesto osnovnošolskih in osem srednješolskih ekip. Tekmovanje je bilo v duhu časa, saj je potekalo prek Interneta. Na spletni strani Cankarjeve založbe so zastavili vprašanja iz angleških knjig, ki so jih učenci poprej prebrali, tekmujoče ekipe pa so kar najhitreje poslale odgovore na elektronski naslov založbe. Ekipa so se uvrstale po času, v katerem so poslale pravilne odgovore. Zmagovalka srednjih šol je bila ekipa Skakofcev z ljutomerske gimnazije, tretje mesto pa so zasedli Buhtli z brežiške gimnazije. Med osnovnimi šolami je zmagala ekipa grosupeljske osnovne šole. Najboljše tri ekipe v obeh tekmovanih razredih so prejele praktična darila - cederome za interaktivno učenje angleščine.

Za razdelek Družbena vprašanja je dr. Dušan Plut napisal času primeren (22. aprila je svetovni dan Zemlje) branjna in razmisleka vreden zapis o okoljski politiki Slovenije na prelomu stoletja, o skrbi za starejše ljudi pa se je razpisala Ana Bevc.

V Odmevih in odzivih Uroš Lubej piše o Podbevškem zborniku, Jože Gorenc o Kolenčevih knjigah Čudna pota in Iskanje v blodnjah, Tomaž Koncilija o knjigi Ivanke Meštnik Vikend sredi vasi, Edin Saračević pa o štirih knjižicah nove knjižne zbirke Halku. Primož Repar odgrinja možnosti, da bi bil letošnji haiku festival na Dolenjskem, Matjaž Rus predstavlja novi film o Jožetu Dularju, Katja Ceglar predstavlja razstavo risb Mateje Kavčič v Galeriji Krško, Zdenko Picelj pa delo Dolenjskega muzeja v lanskem letu.

Številko zaključujejo 62. nadaljevanje Gradiva za dolenski biografski leksikon, ki ga pripravlja Karel Bačar, zapis Dušana Modica o znamenitem Novomeščanu Karlu Kunču, ki je prav te dni dobil spominsko ploščo na rojstni hiši, in Kronika kulturnih dogodkov v januarju in februarju izpod peresa Lidije Murn.

MiM

PESEM NAS DRUŽI

VELIKI GABER - KUD dr. Petra Držaja vabi ta konec tedna na sedmo prireditev Pesem nas druži. V petek, 28. aprila, bo ob 20. uri večer pesmi, glasbe in humorja, aktiv kmečkih žena in vinogradniki pa pripravljajo razstavo in pokažnjo domačih dobrot in vin. Sledilo bo družabno srečanje z ansamblom Najstniki. V soboto, 29. aprila, bo med 9. in 15. uro potekal 3. Markov sejem, ob 13. uri se bodo predstavili mladi talenti, ob 15. uri pa bo zaključek prireditve s slavnostno povorko. Kot gostje bodo nastopili glasbeniki občinskega pihalnega orkestra Trebnje in Trebanjske mažorete.

Knjige za hrvaške Slovence

79 novih knjig za oddelek slovenske knjige v karlovški mestni knjižnici - Nerajska hrana Ksenije Khalil

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca je četrtek večer, ki je običajno namenjen predstavitvi novih knjig ali predavanjem, prejšnji teden v počastitev slovenskih dnevnih knjig dopolnila z majhno slovesnostjo. Direktorica knjižnice Andreja Pleničar je predala 79 novih knjig predstavnicam Mestne knjižnice Ivana Gorana Kovačiča iz Karlovca; direktorici Nadi Eleta, vodji Oddelka slovenskih knjig Dubravki Hren in Dragi Lukešič.

V tej knjižnici so leta 1993 odprli Oddelek slovenske knjige, namenjen Slovincem, ki žive v Karlovcu in njegovi okolici, obiskujejo pa ga tudi hrvaški bralci. Za sodelovanje in pomoč karlovški knjižnici je zadolžena novomeška Knjižnica Mirana Jarca. V začetku je pomagala z nasveti in gradi-

vom, že leta 1994 pa je s pomočjo Narodne in univerzitetne knjižnice in svetovke dr. Silve Novljan izvedla akcijo Dar za bralce slovenskih knjig, v kateri je sodelovalo 10 splošnoizobraževalnih knjižnic in 11 založb. Skupaj so zbrali več kot 600 leposlovnih in strokovnih knjig za Oddelek slovenske knjige v karlovški mestni knjižnici. Od leta 1995 novomeška knjižnica vsako leto pripravi izbor novih slovenskih knjig in jih odkupi za karlovško knjižnico s sredstvi, ki jih zagotavlja slovensko ministrstvo za kulturo. Tako se fond slovenskih knjig v tej knjižnici iz leta v leto povečuje in bogati ter pripomore k ohranjanju narodne in kulturne identitete Slovencev na Hrvaškem in krepi kulturne vezi med Slovenijo in Hrvaško. Kot je na slavnostni predaji dejala direktorica karlovške knjižnice Nada Fleta je sodelovanje obeh knjižnic zelo dobro.

Po predaji knjig je sledila predstavitev knjižne novosti Nerajska hrana, ki jo je napisala Ksenija Khalil iz Črnomlja. V lepo oblikovani knjigi je avtorica predstavila prehrano v vasi Veliki Nerajec pri Dragatušu na osnovi gradiva, ki so ga zbrali v študijskem krožku pod njenim vodstvom. V pogovoru z višjo bibliotekarko Jadranko Matič Zupančič je avtorica spregovorila o virih, ki so ji bili na voljo, o posebnostih belokranjske hrane, o prazničnih in vsakdanjih jedeh, o prehrabnih navadah in drugih zanimivostih, zajetih v knjigi. Na koncu pa so poslušalci lahko še okusili nekaj v knjigi opisanih dobrot.

M. MARKELJ

Direktorici karlovške in novomeške knjižnice, Nada Eleta in Andreja Pleničar, pri slovesni predaji knjig.

POZORNOST DO BESEDNIH USTVARJALCEV - Mestna občina Novo mesto je tudi letos po že uveljavljeni nekajletni tradiciji v času slovenskih dnevnih knjig in v počastitev svetovnega dne knjige pripravila sprejem za besedne ustvarjalce, ki žive in ustvarjajo na območju novomeške občine. V hotelu Krka jih je v sredo, 19. aprila, zvečer sprejel podžupan mag. Boris Dular s še drugimi gosti srečanja. Udeleženci so se zadržali v družabnem pogovoru, na koncu pa so literati prejeli še knjižno darilo mestne občine, skladno z geslom dnevnih knjig Podarimo knjigo! (Foto: M. Markelj)

O PESNIKU BITNIŠKE GENERACIJE - V četrtek, 20. aprila, zvečer je bil v klubu LokalPatriot v Novem mestu literarni večer, na katerem sta ljubljanski študentki primerjalne književnosti Irena Svetek in Katarina Avbar (na sliki) predstavili poezijo Allena Ginsberga, vodilnega pesnika bitniške generacije, ki je v petdesetih in šestdesetih letih vtisnil močan pečat ameriškega pesništva, njegov vpliv pa je prišel tudi do nas. Literarni večeri, ki jih pripravlja Brigita Judež, se bodo maja nadaljevali v atriju knjigarne Goga, kjer bo besedam nastopajočih morda prisluhnilo pozorneje in poeziji bolj naklonjeno občinstvo, kot je bilo na dosedanjih literarnih večerih v LokalPatriotu. (Foto: M. Markelj)

Osebnostne stiske rešuje s požiganjem

25-letna T. Mavretič kriva požiga letne jedilnice in zažiga lovskega doma na Pajkežu februarja letos - Ne prvič - Vlomila in prespala v tujem vikendu - Dve leti in pol zapora

NOVO MESTO - Osebnostne stiske in nezadovoljstvo v kombinaciji s prekomernim pitjem alkohola človeka lahko privedejo do dejanj, ki jih sicer prav gotovo ne bi storil. 25-letna Semičanka Tanja Mavretič v takih situacijah prepogosto najde uteho v požiganju. Komaj je pred dobrim letom dni odsedela zaporno kazen zaradi požiga nekega vikenda, že je februarja letos znova v roke prišla vžigalnik in se lotila poslopij Lovske družine Dolenjske Toplice na Pajkežu. Letna jedilnica je popolnoma zgorela, lovskega doma pa ognjeni zublji k sreči niso uničili.

Mavretičeva je pretekli teden senat Okrožnega sodišča v Novem mestu s predsednico Ljubo Tiran spoznal za krivo. "Obžalujem, kar sem storila, in tega gotovo ne bi, če ne bi bila pijana. Vem le, da smo z družbo pili v semiški gostilni Pri Smiletu. S stočeno (brez voznškega izpita!) sem se okrog tretje ure ponoči odpeljala do lovskega doma na Pajkežu. Ne vem, kaj se je dogajalo, vsega se slabo spominjam. Kasneje sem od nekod poklicala policijo in sporočila, da gori," je na glavni obravnavi priznala obtoženka.

Policist Boštjan Rozman, ki je v usodni noči 27. februarja skupaj

s kolegom opravljal nočno službo, je povedal, da ju je Mavretičeva počakala v Dolenjskih Toplicah in jima nato kazala pot na Pajkež. Letna jedilnica je že čisto pogorela, k sreči pa se ni vžgal lovski dom, ki ga je obtoženka tudi poskusila zažgati. "Izročila nama je vžigalnik. Delovala je dokaj normalno, ni bila videti vinjena, imel sem občutek, da uživa ob gorenju, in tudi sama je dejala, da čim bolj gori, bolj ji je všeč. Mislim, da je dobro vedela, kaj dela." Še tisto noč so ji policisti odvzeli prostost.

Mavretičeva je najprej razbila okno na gospodarskem objektu v velikosti 8 krat 5,5 metra, ki je postavljen v bližini lovskega doma, nato pa je z vžigalnikom zažgala blago ob oknu. Požar se je hitro razširil po objektu, v katerem so bile spravljene mize, klopi, orodje, deske, kotli ipd., in je zgorel do tal. Osumljenka je razbila tudi steklo na oknu lovskega doma, naredila kurišče iz plastenke in smeti ter zažgala. Ogenj je zajel le klop, zaveso in leseno polico okna. Kot je povedal predsednik LD Dolenjske Toplice Franci Saje, jim je Zavarovalnica Tilia, d.d., izplačala škodo v višini skoraj dveh milijonov dvesto tisoč dolarjev, za razliko dvesto tisoč dolarjev pa uveljavljajo odškodninski zahtevek.

ZBIL PEŠCA IN POBEGNIL

DRENOVEC - V. J. je 20. aprila ob pol enih ponoči peljal iz smeri Dragatusa proti Vinici. V naselju Drenovec je zaradi vožnje preblizu desnega roba vozišča zbil pešca B. P., ki je dobil hude telesne poškodbe. V. J. je s kraja nesreče pobegnil v smeri Vinice, vendar so ga policisti na podlagi zbranih obvestil in sledov izsledili. Alkotest je pokazal, da ima v izdihanem zraku 1,75 g/kg alkohola.

S KOLOM UDARIL OČETA

NOVO MESTO - 19. aprila je prišlo na Grabno do spora med D. B. in njegovim očetom M. B. Sin je očeta z lesenim kolom udaril po glavi in ga lažje poškodoval. V spor se je nato vmešal še J. B., ki je D. B. z drugim podobnim kolom udaril po roki in mu jo zlomil.

Z lovsko puško nad ženo

58-letni S. V. skušal ustreliti 54-letno ženo, nato pa še sebe - Ženina prisebnost preprečila tragedijo

SROMLJE PRI BREŽICAH - Bil je torek, 18. aprila. Prijeten pomladni dan se je za družino V. iz Sromlje zaključil drugače kot običajno. Kot je pri nas vse pogostejše, se je znova dogajala prava družinska drama, ki pa se je k sreči končala brez hujših posledic.

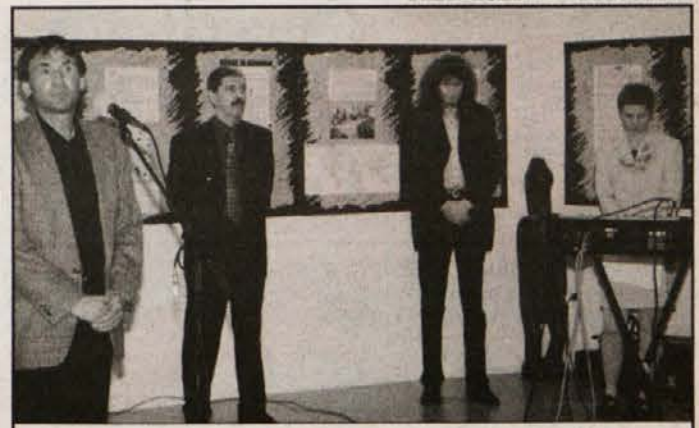
58-letni S. V. in njegova 54-letna žena M. V. sta bila popoldne doma. Okrog 19.05 je osumljeni S. V. iz neznanega razloga vzel v roke lovsko puško znamke Ptelinka, kal. 16, in se z njo napolnil v dnevno sobo. Puško je naperil v ženo, ki je sedela na kavču, in ji rekel: "Sedaj pa greva, najprej ti, potem pa še jaz!" Žena je vstala in zgrabila za puškino cev ter jo preusmerila v levo. Moža je pričela odrivati proti hodniku. Med prerivanjem je osumljeni pritisnil na sprožilec puške in izstreljene šibe so zadele parket v spalnici, razbile okensko šipo in poškodovale podboj vrat. Med streljanjem je žena še vedno držala puškino cev, ki se je med prerivanjem preklonila. Oško-

Mavretičeva je obtožnica (okrožni državni tožilec Josip Franz) bremenila tudi, da je med 17. in 22. januarjem vlomila v vikend na Cerovcu, last Ignaca Komljanca, kjer je najmanj enkrat prespala in si prilastila hrano in pijačo. "To priznam. Spet sem bila in odpešala v Cerovec. Ne vem, zakaj sem vlomila. Nekaj ur sem tam prespala ter nato odšla, ne da bi kaj odnesla," je povedala 25-letna Tanja, ki je po poklicu gospodinja in je brezposelna, "nikakor pa ne priznam, da sem v ta vikend vlomila še enkrat in ukradla televizor, sabljo in še nekaj, ker tega nisem storila." Pri hišni preiskavi vseh teh stvari niso našli. Čeprav je sodnici (neprepričljivo) zatrnila, da je zadovoljna s svojim načinom življenja, pa ji gre to težko verjeti. Kot je dejala, si najbolj želi, da bi s svojim 5-letnim sinom nekoč živela skupaj. Ta je namreč zdaj pri njenem bivšem možu, ki ji ne dovoli srečevanja z otrokom.

"Vseskozi jo muči otrok, to vem. O požigu pa ne vem nič, bil sem pijan, pa tudi ona. Če bi vedel, da bo to storila, ji ne bi dal avta," je zatrnil Silvo Šabotin. Tanja sedanji fant, pri katerem živi v Kočevskih Poljanah. Tudi sama se zaveda, da ji pijača škodi, čeprav jo uživa občasno, in zatrnila je, da bi se bila pripravljena zdraviti. Kot je povedal izvedenec psihiatrične stroke dr. Gorazd Mravljica, je Mavretičeva požig naredila v času zmanjšane prištevnosti, a ne bistvene. "Nima sicer še znakov bolezenske odvisnosti od alkohola, je pa zloraba alkohola že kritična in v običajnih prizadetostih lahko znova pride do podobnih agresivnih dejanj, zato priporočam zdravljenje. Sicer pa je tudi obtoženka sama zdaj veliko bolj kritična do tega problema."

Senat je obtoženko spoznal za krivo kršitve nedotakljivosti stanovanja (dva meseca zapora), požiga lovskega gospodarskega poslopja ter nadaljevanja kaznivga dejanja požiga lovske koč, kar ji sicer ni uspelo (2 leti in 6 mesecev zapora), ter ji izrekel enotno kazen dve leti in pol zapora (za grožena kazen: eno do osem let zapora). Senat je zavrnil obtožbo velike tatvine, za kar ni dokazov, obtoženka pa je v celoti oprostila stroškov plačila kazenskega postopka. Sodišče ni sprejelo predloga zagovornika Mavretičeve Slavka Sitarja, da se ji zaradi neizrazite ponovitvene nevarnosti takih dejanj ter zaradi stresa in osebnostne odpravi pripor. Podaljšalo ji je do pravnoomočnosti sodb. Obsojenki pa bo že med prestajanjem kazni omogočeno zdravljenje alkoholizma.

L. MURN

RAZSTAVA, VREDNA OGLEDA - Otvoritev razstave o drogah muzealcev s Koroške (pred mikrofonom Marjan Kos) je popestril naš priljubljeni kantavtor Adi Smolar, ki s svojimi odličnimi besedili pesmi prav gotovo opravlja vzgojno poslanstvo med mladimi. Na sliki sta še Zdenko Picelj in na desni Alenka Illovar. (Foto: L. M.)

Nevarnost z imenom droge

Ne! razstava o drogah v Dolenjskem muzeju do 11. junija - Vabljeni zlasti mladi in starši - Navdušil Adi Smolar

NOVO MESTO - Glede na dejstvo, da je tudi pri nas vse večja nevarnost drog, je pohvalna odločitev Dolenjskega muzeja, da je v goste povabila Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec in njegovo uspešno razstavo Ne! razstava o drogah, s katero so prepotovali že številne slovenske kraje. V petek, 21. aprila, jo je v galeriji Dolenjskega muzeja odprla sekretarka za kulturo, socialne in zdravstvene zadeve Mestne občine Novo mesto Alenka Illovar.

Kot je povedal ravnatelj muzeja Zdenko Picelj, so se za razstavo, ki spada v razstveni program v počastitev 50-letnice njihove ustanove, odločili zlasti zaradi njene sporočilnosti, opozarjanja in aktualnosti. Avtorji razstave so jo namreč razdelili na štiri dele oz. štiri vrste drog, s katerimi se vsakodnevno zastrupljamo: tobak, tablete in kava, alkohol ter mamila. Prikazana je tako njihova učinkovitost kot posledice, nakazane pa so tudi poti ozdravljenja. PU Novo mesto je dodala statistični pregled drog na svojem območ-

ju. Zlasti zadnjih pet let se kaže občutno povečanje števila prekrškov v zvezi z mamili. Leta 1994 so policisti na primer prijeli 17 tovrstnih osumlencev, lani pa kar 71. Kljub visoki stopnji kulturnega in tehnološkega razvoja se torej poraba drog nenehno povečuje, starostna stopnja uživalcev pa zastrašujoče niža. Po drogah namreč vse pogostejše segajo že osnovnošolci.

"Zato je razstava namenjena predvsem staršem, da bodo pri svoji vzgoji znali opozarjati na nevarnost drog," je med drugim o namenu razstave dejal eden od njenih avtorjev Marjan Kos. Ostali dve sodelavki sta Saša Djura - Jelenko in Valerija Grabnar. Prav gotovo razstava Ne! razstava o drogah spodbudi k razmišljanju o problematiki vseh vrst drog, ki iz dneva v dan vse bolj posegajo v našo družbo in življenje ter pomenijo veliko nevarnost današnjega časa. Zato si jo resnično velja pogledati - v Dolenjskem muzeju bo to mogoče do 11. junija.

L. MURN

Opozorila niso zalegla

Farmo prijavili Svetu Evrope

STIČNA - Regijsko društvo ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica že vrsto let opozarja na onesnaževanje okolja, ki ga povzroča stiška farma prašičev, ker pa so tako pri inšpekcijskih službah ministrstva za okolje in prostor, na zdravstvenem inšpektoratu in seveda tudi pri sami farmi naleteali na gluha ušesa, bodo sedaj po besedah predsednika društva Franca Heglerja farmo prijavili Svetu Evrope in evropskim veterinarjem.

V društvu pravijo, da imajo dovolj zastrupljanja z gnojevko, ki jo tamkajšnji kmetje razvažajo po travnikih in njivah, saj onesnažuje podtalnico. Hegler pravi, da so v njej po opravljenih analizah zasledili čezmerno vsebnost amonijevga dušika in težkih kovin, ljudem pa je tudi dovolj močnega smrada v okolici, zaradi katerega imajo menda probleme z zdravjem. Ker stiška farma prašičev do 20. marca ni začela ekološke sanacije, so člani izvršilnega odbora RDEG na nedavni seji sklenili, da bodo stiške farmarje prijavili tako Svetu Evrope kot veterinarskemu inšpektoratu Evropske komisije.

L. M.

BETONSKA KONSTRUKCIJA NA DELAVCE

DOBRUŠKA VAS - 19. aprila je ob 12.45 prišlo na delovišče Strešnika v Dobruški vasi do delovne nesreče. Nenadoma se je zrušila betonska strešna konstrukcija montažne hale in padla na tri delavce in na tovorno vozilo, iz katerega je izstopal voznik, vendar ni bil poškodovan. M. S. je dobil lažjo telesno poškodbo, B. S. pa hudo. Oba so odpeljali v novomeško bolnišnico.

TRAKTORIST UMRL

NOVO MESTO - 18. aprila se je na gradbišču nove obvoznice v Ločni zgodila nesreča, v kateri se je hudo poškodoval M. G. iz Ljubljane. Nesreča se je zgodila, ko je vozil traktor, na katerem sta bila pripeta dva elektrogeneratorja. Po travnatem klancu navzdol je traktor začel drseti, nato pa se še prevračati. M. G., ki se je zdravil v bolnišnici, je kasneje poškodbam podlegel.

NI UPOŠTEVAL ZNAKA

TREBNJE - 20-letni I. P. z Dvora 24. aprila v Obrtniški ulici ni upošteval znaka Križišče s prednostno cesto in je zavijal v levo, takrat pa je po prednostni cesti pripeljala 48-letna voznica osebnega avta A. B. iz Trebnjega. Prišlo je do trčenja, pri katerem sta se hudo poškodovali sopotnici v avtu voznice.

ŠVICAR OSTAL BREZ AVTA

ČATEŽ OB SAVI - 40-letni Švicar R. G. je 23. aprila prenočil v Motelu Petrola Čatež. Ko je naslednje jutro odhajal, je opazil, da mu je ponoči nekdo s parkirišča ukradel avto znamke Škoda Octavia, reg. št. AG 155965 (CH), vreden okrog dva milijona dolarjev.

TUJEC BO TUDI V ZAPORU

NOVO MESTO - Policisti so 21. aprila zvečer v stanovanju na Kandijški cesti prijeli 26-letnega B. R. iz BiH, ki mu je bil izrečen ukrep "odstranitve tujca iz države" za obdobje od 12. februarja letos do 17. februarja leta 2002. B. R. pa je dan prej ilegano prestopil državno mejo. Policisti so ga pridržali do uradnih ur sodnika za prekrške, mu izrekli 80 tisoč dolarjev denarne kazni, ker pa je ni plačal, bo osem dni odsedel v zaporu.

L. M.

dežurni poročajo

VLOM V AVTO - 17. aprila zvečer je neznanec razbil steklo na vratih avta ter iz njega lastnika A. D. iz Novega mesta ukradel etui z osebnimi dokumenti, plačilnimi karticami in denarjem.

OB TELEFON - Neznanec je 20. aprila dopoldne iz osebnega avta na dvorišču stanovanjske hiše odnesel telefon GSM - Detel, vreden 25 tisoč dolarjev.

KAR V ŠTIRI - Lastniki štirih osebnih vozil z območja Krškega so oškodovani za okrog 150 tisoč dolarjev, ker jim je 23. aprila zjutraj neznanec vlomil v avtomobile in ukradel denarnice z dokumenti, enemu pa še smemalno napravo.

NA LES - Lastnik A. T. od 18. aprila pogreša dvajset smrekovih plohov, ki mu jih je z odprtega prostora poleg hlevov KZ Črnomelj v Črmošnjicah očitno ukradel neznanec.

PRIŠEL KAR NA DOM - Med 16. in 19. aprilom je neznanec nasilno vstopil v počitniško hišo izven naselja Gradec in iz nje ukradel radiokasetofon, hrano, vojaški bajonet ter 10-litrsko kantino z bencinom. Lastnik M. S. iz Žužemberka je oškodovan za 50 tisoč dolarjev.

POLIL SE OLJE - Neznanec je prejšnji teden vlomil v nenaseljeno stanovanjsko hišo v okolici Cerklj ob Krki - razbil steklo balkonskih vrat - ter ukradel radiokasetofon s CD-jem, več kosov orodja in hrano. Nato je po dnevni sobi raztrosil seme trave ter razlil okrog liter olja za motorno žago.

UKRADEN CLIO

NOVO MESTO - 20. aprila dopoldne je neznanec ukradel osebnemu avtu znamke Renault Clio, temno modre barve, z litimi platišči, reg. št. NM 52-94P R. K. je oškodovan za dva milijona dolarjev.

DA SE BO BOLJE VIDELO - Kot vsako leto se tudi to pomlad na naših cestah začne barvanje prehodov za pešce in vseh ostalih oznak na cestiščih, ki so že obledele in se jih bolj slabo vidi (na sliki Rozmanova ulica v Novem mestu). Kot so povedali pri Cestnem podjetju Novo mesto, sezona za tovrstna opravila traja od aprila do novembra, v tem času pa najmanj enkrat obnovo vse oznake po državnih cestah, če je nujno, pa tudi večkrat. To delajo tudi nekateri privatniki. Tovrstnega dela je spomladi gotovo dovolj, saj se marsikje črte zebre sploh ne poznajo več, tako na primer pri prečkanju ceste v novomeško bolnišnico. Ker so ob barvanju ceste deloma zaprte, je prav, da so vozniki potrpežljivi - vse za boljšo varnost na cestah. (Foto: L. M.)

ČRNA TOČKA PRI MOSTU V BOŠTANJU - Koliko zvite pločvine in krvi bo še potrebno, da bo država končno semaforizirala križišče pri mostu čez Savo v Boštanju ali pa uredila rondo? To so se spraševali očividci prometne nesreče sredi aprila okoli poldneva, ki se je k sreči končala le z močno poškodovanim VW polom (na posnetku) in golfom. Tega je čez most proti Boštanju vozil dolgoletni pevovodja okteta Jurij Dalmatin Jože Pfeifer, s polom pa so se iz Radeč proti Krškemu pripeljali Trboveljčani. Trčenje je bilo tako silovito, da je golfa zasukalo in odbilo z regionalne na lokalno proti Boštanju. Kdaj bodo gospodje v Ljubljani prisluhnili zahtevi sevniške občine po odpravi te črne točke? Bo moral še kdo umreti? (Foto: P. P.)

MERKUR®

Vrtna garnitura, STEINER, Solaris
Miza in 4 stoli bele barve, 4 blazine v 5-ih
različnih vzorcih, senčnik bež barve.

15.340"

VROČA CENA

10.990 SIT

Več kot 50 izdelkov po vročih cenah.

Poletje v senci vročih cen

najnižje cene za hip

MERKURJEVE VROČE CENE

Več kot 50 izdelkov po vročih cenah
v novem katalogu Pomlad - poletje 2000:

vrtno pohištvo in druga oprema, kosilnice, vrtno orodje,
kovčki za orodje, izdelki za osebno nego, akustika, barve, laki in pribor...
Ponudba velja od 20. aprila do 20. maja 2000
za izdelke v zalogi. Oglejte si jo tudi na www.merkur.si.

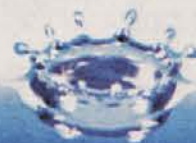
Kam po vroče cene...

V PRODAJALNE NOVOTEHNE

NOVO MESTO: TRGOVSKI CENTER, ☎ 068 371 84 40
Novotehna - Glavni trg, ☎ 068 323 080
GRADAC: Novotehna, ☎ 068 69 222
KOSTANJEVICA NA KRKI: Novotehna, ☎ 0608 87 468
KRŠKO: Novotehna, ☎ 0608 21 218
TREBNJE: Novotehna, ☎ 068 44 013

IN V MERKURJEVE FRANŠIZNE PRODAJALNE

MERKUR - trgovina in storitve, d.o.o. Cesta na Okroglo 7, Naklo

DOLENJSKE TOPLICE

KRKA ZDRAVILIŠČA

TUDI ŽIVLJENJE Z REVMO JE LAHKO PRIJETNO!

Za vse tiste, ki vas pestijo revmatska obolenja,
smo pripravili poseben

6-DNEVNI PROGRAM ZDRAVLJENJA,
ki vsebuje:

- pregled pri zdravniku specialistu,
- 3 zdravstvene terapije dnevno (skupaj 18 terapij),
- prosto kopanje v notranjih bazenih in
- dve predavanji z zdravstveno vsebino.

VSE SKUPAJ ZA SAMO 14.800 SIT!

Program bo potekal v naslednjih terminih:
3.5. - 9.5. in 29.5. - 3.6.

Informacije in rezervacije: **068 39 19 400**

Vsako sredo med 12. in 13. uro lahko pokličete
na brezplačno telefonsko številko 080 2230, kjer bo na vašo
vprašanja o revmi, osteoporozi in bolečinah v križu
odgovarjal dr. Danilo Radošević.

KRKA ZDRAVILIŠČA

MANA
turistična agencija

KANDIJSKA 9, NOVO MESTO
Tel.: 068/321-115
Tel. in faks: 068/342-136

POSEBNA AKCIJA!

ALI POZNATE NAJLEPŠI OTOK V DALMACIJI?
ZA NAS JE TO **HVAR!**

Da bi lažje prepričali tudi vas, smo se odločili za
POSEBNO AKCIJO

v poletnem terminu od 8.7. do 15.7.2000 z organiziranim
avtobusnim prevozom v mesto HVAR

Hotel **AMFORA** - A kategorije
sobe s pogledom na park 7 DNI-POL 32.200,00 SIT
sobe s pogledom na morje 7 DNI-POL 38.600,00 SIT
Hotel **PHAROS** - B kategorije
sobe s pogledom na park 7 DNI-POL 26.800,00 SIT
sobe s pogledom na morje 7 DNI-POL 32.200,00 SIT

AVTOBUSNI PREVOZ + TRAJEKT 7.800,00 SIT
(otroci do 12. leta imajo 30% popusta na prevoz)

POPUSTI: otroci do 2. leta imajo brezplačno, od 2.-12. leta imajo
50% popusta na dodatnem ležišču in 30% na osnovnem ležišču.

DOPLAČILA: turistična pristojbina je 220 SIT/dan, otroci od 12.-
18. leta 110 SIT/dan.

**KAPACITETE PO AKCIJSKI CENI SO OMEJENE,
ZATO POHITITE S PRIJAVAMI!**

Pokličite nas, poslali vam bomo katalog!!!

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

RADIO
94,9 Mhz

VESELJAK

STU
dio

103.0 MHZ

Imate novo.

Novo številko izveste, če vtipkate:
086 + omrežna skupina + stara številka
Če vas zanima nova številka v okviru omrežne skupine, iz katere kličete, za 086 vtipkate
le staro telefonsko številko.

**Novo mesto (068) in
Krško (0608) imata 07**

S 30. marcem 2000 sta se dosedanja omrežni skupini 068 in 0608 združili v enotno področno kodo
07. **Opozorilo:** v primeru, ko ste morali doslej odtipkati omrežno skupino, **morate** v prehodnem
obdobju odtipkati novo področno kodo, tudi če je nova področna koda enaka kot vaša. Primer: če
kličete iz Novega mesta v Krško, vtipkajte 07 pred telefonsko številko. Splošne informacije: **086 98 98**

<http://www.telekom.si>

**Telekom
Slovenije**

Zaradi približevanja Slovenije Evropi uni bo Telekom Slovenije do konca leta zagotovil najmanj 44 priključkov na 100 prebivalcev

43 SIT

Kakovost poznate. Tudi cena je preverjena!

* brez DDV

BRAMAC

Znanim je treba verjeti!

Takšne izolacije še nisem občutil!

(Slobodan Milošević)

Siporex d.d. Zagorje
Loka 64
1410 Zagorje,
tel. 03 56 71 122

**SIPOREX
YTONG**

SVET
OSNOVNE ŠOLE
KOMANDANTA STANETA
Dragatuš 48
8343 DRAGATUŠ

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur.l. RS, 12/96), ter imeti pedagoške, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje šole.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.

Začetek mandata 1.9.2000.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov šole s pripisom **ZA RAZPIS RAVNATELJA**.

Kandidati bodo obveščeni o izboru v zakonitem roku.

Do 6. maja
10% ceneje
paket
ISDN 3000

Vsem, ki razmišljate o nadgradnji analogne linije v ISDN priključek, bo Telekom Slovenije olajšal odločitev. V tem času je cena rdečega paketa 44.910,00 SIT, cena modrega paketa pa 53.910,00 SIT!

Vse dodatne informacije o prodajnih mestih dobite v vseh Teletgovinah in na brezplačni telefonski številki

080 3000

Telekom Slovenije

Podjetje
za varovanje
premoženja
in oseb, d.o.o.

Novo mesto
Seidlova 5

tel.: 068/325-325
faks: 068/3917-305

LIPA
POHIŠTVO

vsa obdobja življenja

ŽELITE SODELOVATI S PRIZNANIM POSLOVNIM PARTNERJEM NA PODROČJU PROIZVODNJE IN PRODAJE KUHINJSKEGA IN OSTALEGA POHIŠTVA?

LIPA Ajdovščina, d.d., je pravi naslov za vse tiste, ki:

- imate poslovni prostor, primeren za prodajo pohištva v Novem mestu (zaželeno v centru), velikosti od 100 do 200 m²,
- želite prodajati izključno LIPIN proizvodni program,
- ali pa nameravate samo oddati poslovni prostor v najem.

Svoje ponudbe s priloženo dokumentacijo o poslovnem prostoru nam pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov: LIPA Ajdovščina, d.d., Lokarjev drevored 1, 5270 Ajdovščina, s pripisom "za razpis". Dokončno izbiro ponudnika bomo opravili na osnovi predhodnega ogleda poslovnih prostorov, ki ga bomo opravili v roku 15 dni po izteku roka za prijavo.

ŠAH
Z eno potezo
boste material
spremenili
vremenske pogoje.
Nove savine
letna pnevmatika
je učinkovita na
mokrem in suhem.

MAT!

MICRA

z bogatejšo opremo

Serijsko sedaj že
dve zračni blazini in
servo volan.

od 1.395.000,00 sit*

* cena velja za model MICRA Comfort 1.0 (L)

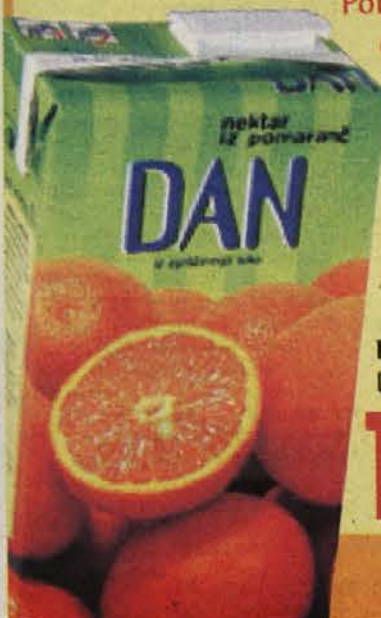
Prodajalci in servisni centri za Slovenijo:
NISSAN ADRIA d.o.o., Ljubljana
Prodajalci in servisni centri v Sloveniji:
• AVTONISK, Ljubljana, telefon: 061 16 16 650
• AVTOTRUNK, Ljubljana - Jelenje, telefon: 061 16 83 409
• AVTOSERVIS PIZEM, Domžale, telefon: 061 16 27 100

• NISSAN SERVIS KRULC, Moravče, telefon: 061 731 145
• AVTOHŠA FERK, Maribor, telefon: 062 224 678
• NISSAN HVALEK, Ptuj, telefon: 062 783 891
• MG CENTER, Šentlana, telefon: 022 87 85 888
• PINADRIA Celje, Celje, telefon: 035 425 43 70
• AVTO KUK, Slovenska Konjica, telefon: 035 753 984
• AVTOSERVIS PIZEM, Domžale, telefon: 061 16 27 100

• AVTOSERVIS LIPNIK, Velenje, telefon: 063 807 45 90
• AVTO MOČNIK, Kranj, telefon: 064 242 277
• AVTOSERVIS GORICA, Nova Gorica, tel: 065 13 55 723
• AVTOMEHANIKA FARIAN, Bistrica, telefon: 065 57 412
• AVTOMEHANIKA VIDRIH, Ortoč, telefon: 064 75 180
• AVTOMEHANIKA ZIERER, Senica, tel: 0608 40 389
• AVTOHŠA MURSKA SOBOTA, telefon: 069 512 299

Ponudba na višini ...

Ponudba velja do
6. maja za izdelke
v zalogi v ŽIVILA
Hipermerketu
Brežice.

Pomarančni nektar, Dan
Dana, 1 l

109.-

Pivo Zlatorog,
Pivovarna Laško, 0,5 l

119.-

Mešano meso za žar,
Kraljeve mesnine, 1 kg

890.-

Pralni prašek,
Persil - Green power,
3,6 kg

899.-

... cene na dnu.

Krčana izkoristila domačo progo

Krška speedwayista Izak Šantej in Gerhard Lekše na domači stezi oba v finalu A 50. dirke za državno prvenstvo - Matej Ferjan je bil tudi tokrat nepremagljiv

KRŠKO - Slovenski in hrvaški speedwayisti kljub praznikom niso počivali. Na velikonočno nedeljo so v Krškem opravili jubilejno 50. dirko za državno prvenstvo Slovenije, domače dirkališče pa sta tokrat dobro izkoristila najboljša krška dirkača Izak Šantej, ki je na četrty dirki sezone zaostal le za nepremagljivim ljubljancem Matejem Ferjanom, in nekdanji državni prvak Gerhard Lekše, ki je na dosedanjih 50 dirkah za državno prvenstvo manjkal le dvakrat in je med slovenskimi speedwayisti rekorder po številu nastopov, obenem pa je med vsemi tekmeči tudi najstarejši.

Matej Ferjan, ki ga na štirih dirkah letošnjega državnega prvenstva ni premagal nihče, z največjim možnim številom točk premočno vodi tudi v skupnem vrstnem redu državnega prvenstva, Krčan Izak Šantej pa se je z odličnim nastopom na domačem dirkališču na drugem mestu skupnega vrstnega reda izenačil z ljubljancem Tomažem Šušteršičem in si lahko obeta, da bo že četrto leto zapored drugi tudi na koncu sezone. Pred letošnjo sezono sta imela Šantej in Ferjan enako število zmag na dirkah za državno prvenstvo, zdaj pa je Ferjan s skupno desetim zmagami tudi najuspešnejši med vsemi slovenskimi vozniki.

Krški veteran Gerhard Lekše, ki letos že drugo leto zapored tekmuje

za Lendavo, se je tokrat prvič letos veselil nastopa v finalu A, kjer je dobro začel in se po startu prebil na tretje mesto, za Ferjanom in Šantejem, žal pa ga je bojeviti Hrvat Zlatko Krznarič prehitel in ga s tem zrinil s stopničk za zmagovalce, z novimi točkami pa se je Lekše v skupnem vrstnem redu prebil na peto mesto. Med domačimi vozniki sta svojo nalogo dobro opravila tudi novinec Janez Žibert in Primož Klenovšek, ki sta nastopila v finalu C.

Tudi tokrat ni slo brez padcev. Že v tretji vožnji je varnostno ogrado zadel ljubljane Jernej Kolenko, za njim pa je padel tudi mladi Miha

ŽUŽEMBERČANI V SOBOTO Z RUSKIM SUPERLIGAŠEM

ŽUŽEMBERK - Na pripravih v zdravilišču Dolenjske Toplice se ta čas mudijo odbojkarji moskovskega prvoligaša Lužniki, ki je v ruski superligi letos kot novinec zasedel sedmo mesto. Ruski odbojkarji bodo ta čas izkoristili tudi za prijateljsko tekmo z bivšim prvoligašem iz Žužemberka. Mednarodna tekma bo v Žužemberku v soboto ob 20. uri.

PARTIZAN PREMAGAL PODZEMELJČANE

SEMIČ - V soboto, 22. aprila, so belokranjski nogometaši odigrali prvo kolo belokranjske lige v malem nogometu. Izidi: Grafika Bucik : Pekarna Črnomelj 6:2, Dragovanja vas : Klub belokranjskih študentov 2:2, Kučar : Krokari 1:0, Griblje : Mithaveum 5:3, Partizan Črnomelj : Podzemelj 3:2, Orel - Gopi : Stor trans 4:0. Liga bo razdeljena na pomladanski in jesenski del, vse tekme pa bodo sodili Dušan Jerojevič, Anto Đukić in Rudi Pidija.

BELA KRAJINA VODI

V 19. kolu centralne skupine 3. slovenske nogometne je črnomaljska Bela krajina v gosteh s 4:1 premagala Belinko in se prebila na prvo mesto prvenstvene lestvice, Kolpa iz Podzemlja pa je doma z 1:2 izgubila z ABC Taborom. Bela krajina na lestvici vodi s točko prednosti pred drugouvrščenim Viatormem ter 12 točkami pred tretjevršeno Belinko.

APRILA MESOJEDEC NAJBOLJŠI

SEVNICA - Na aprilskem hitropoteznem turnirju šahovskega kluba Milan Majcen je nastopilo 19 šahistov. Zmagal je Zvonko Mesojedec, drugi je bil Andrej Grile in tretji Martin Povše. Mesojedec vodi tudi v skupnem vrstnem redu.

SPEEDWAY NA VELIKO NEDELJO - Kljub od cerkve in države zapovedanemu prazniku se je na veliko nedeljo na tribunah krškega Štadi-ona Matije Gubca zbralo več kot tisoč ljubiteljev v Krškem zelo priljubljenega speedwaya in domači tekmovalci jih niso razočarali, kar še posebej velja za člana AMD Krško Izaka Šanteja (na sliki), ki je v finalu A spustil predse le trikratnega državnega prvaka Mateja Ferjana. (Foto: I. V.)

Zdaj z Unionom Olimpijo za finale

Košarkarji Krke Telekom po rednem delu prvenstva na tretjem mestu - V zadnjem kolu doma ugnali Slovana - V polfinalu Novomeščani z Olimpijo, ki je doma izgubila z Laškim

NOVO MESTO - Srečanje zadnjega kola drugega dela prvenstva v ligi Kolinska med Krko Telekomom in Slovanom ni odločalo o ničemer, saj sta imeli obe moštvi zagotovljeni tretje oziroma četrto mesto in s tem nastop v polfinalu. Temu primeren je bil prejšnjo sredo tudi obisk gledalcev v športni dvorani Marof, kjer se je na tribuni zbrala le peščica privrženecv košarke, večina pa že nestrpno čaka na sobotno drugo polfinalno tekmo med Krko Telekomom in Unionom Olimpijo. Ljubljanečani zaključne boje prvič začenejo z drugega mesta po rednem delu prvenstva, v katerem so s Pivovarno Laško izgubili obe tekmi v Laškem in v zadnjem kolu še odločilno srečanje v Ljubljani.

Da sredina tekma za nobeno od moštev ni bila odločilnega pomena, je bilo čutiti tudi na igrišču. Gostje s Kodeljevega so se dobro upirali favoriziranim Novomeščanom in vodili večji del srečanja. Domači košarkarji, med katerimi je po povratku iz Amerike spet igral kapetan Matjaž Smodiš, so resneje poprijeli šele sredi drugega polčasa in v 31. minuti povedli s 55:49 in kasneje z 62:54, kar je bilo dovolj za zmago.

Redni del prvenstva je tako končan, že sinoči pa so najboljša štiri moštva igrala prve tekme polfinala končnice prvenstva. Krka Telekom, ki je v rednem delu prvenstva po pričakovanju zasedla tretje mesto, se za vstop v finale nekoliko presenetljivo meri z Unionom Olimpijo. V novomeškem klubu so si pred sezono za cilj zadali drugo mesto v državi, ki pa bo težko dosegljivo, saj si bo precej bogatejše ljubljansko

moštvo na vse kriplje prizadevalo, da še desetič zapored osvoji naslov državnih prvakov, ki jim edini zagotavlja nastop v evroligi. Novomeščani, ki s porazom nimajo kaj izgubiti, bodo poskušali izkoristiti živčnost moštva Zmaga Sagadina, ki pa je nastopov na težkih odločilnih tekmah vajeno in ga bo zelo težko presenetiti. Prvo tekmo v Ljubljani sta Krka Telekom in Union Olimpija odigrala že sinoči, v soboto pa se bosta v Novem mestu za finale pomerila drugi.

I. V.

MED UPOKOJENCI V SEVNICI ZMAGA HRASTNIČANOV

SEVNICA - Na področnem šahovskem prvenstvu upokojencev Posavja in Zasavja, ki sta ga v četrtek, 20. aprila, pripravila društvo upokojencev Sevnica in sevnški šahovski klub Milan Majcen, je zmagal Hrastnik, drugo je bilo Krško in tretja Sevnica. Največ točk za svojo ekipo sta zbrala Franc Derstvenšek (Sevnica) in Blaž Prosečki (Hrastnik). (J. B.)

NOGOMETAŠICE IZ MARIBORA NEPREMAGANE

NOVO MESTO - Na četrtem turnirju za prvenstvo Slovenije v ženskem noometu v Mariboru sta ekipi novomeškega Radia Krka ostali neporaženi. Dekleta do 14. leta so z 1:0 premagale Krško, z 1:0 Ilirijo, z 1:0 Senožeti, s 3:0 Jarše, s 3:0 Makole in igrala 1:1 s Phoenixom ter si tako že kolo pred koncem zagotovile naslov državnih prvakinj. Ekipa do 18. leta je z 1:0 premagala Krško, z 2:0 Senožeti, s 3:0 Jarše, s 3:0 Ilirijo in z 1:0 prvouvršene Maribor. V skupini do 18. leta vodi Maribor, Radio Krka je drugi in Krško tretje. Članska ekipa Radia Krka se bo v nedeljo, 30. aprila, ob 16. uri pomerila z Mariborom.

Atleti začeli poletno sezono

Največ zmag na otvoritvenem mitingu v Ljubljani atletom Krke Telekom - Sevnčani zmagujejo na daljših progah

Atleti so poletno sezono tekmovali na odprtem začeli v Ljubljani na mitingu kluba ŽAK-MASS, na katerem so uspešno nastopili tudi tekmovalci naših atletskih klubov. Med starejšimi mladinci je v teku na 1500 m s časom 4:08,93 zmagal Peter Kužnik, drugi pa je bil njegov klubski kolega Matjaž Berus (4:10,76). V metu kopja je bil s 45,06 m dolгим metom najboljši Primož Jeralič (Krka Telekom). Med mlajšimi mladinci se je v teku na 600 m z zmago in časom 1:22,46 izkazal Sevnčan Borut Veber.

Med članicami je v teku na 100 m s časom 13,49 zmagala Jasmina Salopek (Krka Telekom), Sevnčanka Tjaša Hribar pa je bila s časom 14,56 peta. V teku na 1500 m je bila Sevnčanka Alenka Radej s časom 5:14,73 druga. Pri mlajših mladinkah je Brežičanka Budnova s preskočenimi 163 cm zmagala v skoku v višino, Bučarjeva iz Šent-

jerneja pa je s časom 1:40,83 zmagala v teku na 600 m med pionirkami. Tekalci na dolge proge so na odprtem tekmovali tudi pozimi in s svojimi tekmovalci le nadaljujejo. Sevnčani so se v soboto udeležili Molniškega teka v Zadvoru pri Ljubljani. Med dečki do 15. leta je na 2000 m dolgi progi Mario Droždan zmagal, Simon Vilčnik je bil drugi in Lucijan Sinkovič četrty. Med deklicami do 9. leta je na 500 m dolgi progi Ana Sotošek zmagala, Romana Zupančič pa je osvojila drugo mesto, medtem ko je pri enako starih dečkih zmagal Miha Košmerl.

V Čateških toplicah je isti dan potekal šesti maraton Term Čatež. Med člani je na 10 km dolgi progi zmagal Sevnčan Robert Grojzdek, na 3000 m dolgi progi pa njegov klubski tovariš Gregor Vodenik, medtem ko je bil Marko Vrtič drugi. Med članicami je na 3 km zmagala Branka Vrtič.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

SPEEDWAY

4. dirka za državno prvenstvo, Krško - finale A: 1. Matej Ferjan (AMTK Ljubljana), 2. Izak Šantej (AMD Krško), 3. Zlatko Krznarič (Prelog, Hrvaška), 4. Gerhard Lekše (Lendava); finale B: 1. Tomaž Šušteršič (AMTK Ljubljana), 2. Jernej Kolenko (AMTK Ljubljana), 3. Simone Tereziani (Italija), 4. Matej Žagar (AMTK Ljubljana); finale C: 1. Jože Koren (Lendava), 2. Janez Žibert (Krško), 3. Željko Feher (Hrvaška), 4. Primož Klenovšek (Krško); finale D: 1. Primož Legan (AMTK Ljubljana), 2. Damir Čonkaš (Hrvaška), 3. Marko Vlah (Hrvaška). Skupni vrstni red za državno prvenstvo: 1. Ferjan 80, 2. Šantej 64 in Šušteršič 64, 4. Kolenko 52, 5. Lekše 51 itd.

KOŠARKA

Liga Kolinska, 10., zadnje kolo 2. dela, skupina za prvaka - KRKA TELEKOM : SLOVAN 79:71 (37:38); KRKA TELEKOM : Dražovič, Jevtović 2, Petrov 12 (3:4), Smodiš 14 (6:6), Grum 6 (2:2), Drobňjak 18 (1:2), Ščekić 4 (0:2), Nakić 23 (4:4). SLOVAN : Novak 8, Laković 14 (3:4), Žakelj 3 (1:2), Djurković 9 (1:2), Kovač 2 (2:2), Pavić 6, Boisa 11 (5:6), Maravić 11 (2:4), Čkitašvili 7 (5:7). Prosti meti: Krka Telekom 15:19, Slovan 19:26. Met za tri točke: Krka Telekom 6:22 (Nakić 3, Drobňjak 1, Smodiš 1, Petrov 1), Slovan 8:18 (La-

ković 3, Novak 2, Boisa 2; Maravić 1). Osebnе napake: Krka Telekom 26, Slovan 22. OSTALA IZIDA: Triglav : Savinjski Hopsi 64:67 (26:31), Union Olimpija : Pivovarna Laško 72:77 (35:44).

LESTVICI - za prvaka:

1. Pivovarna Laško	32	30	2	2845:2345	62
2. Union Olimpija	32	28	4	2780:2023	60
3. Krka Telekom	32	22	10	2535:2310	54
4. Slovan	32	15	17	2343:2371	47
5. Savinjski Hopsi	32	14	18	2501:2563	46
6. Triglav	32	13	19	2329:2532	45

za obstanek:

7. Zgorje	32	17	15	2323:2471	49
8. Kraški zidar	32	12	20	2391:2458	44
9. Loka kava	32	12	20	2324:2476	44
10. Rogla Atras	32	11	21	2369:2525	43
11. Helios	32	11	21	2466:2692	43
12. ZM Maribor	32	7	25	2265:2694	39

MOTOKROS

3. dirka za državno prvenstvo, Osek, razred do 125 ccm: 1. Mar-ko Jaušovec (MK Fortuna Trebnje) 35 (15+20), 2. Sebastjan Kern (Petro) 34 (17+17), 3. Jaka Može (MK Mel Novo mesto) 29 (20+9) itd.; do 85 ccm: 1. Samo Kurnik (AMD Mototurist) 40 (20+20), 2. Miha Barle (AMD Šentvid pri Stični) 32 (15+17), 3. David Šauperl (MTK Radenci) 32, 4. Damjan Šmrekar (AMD Šentvid pri Stični) 24, 5. Uroš Pernuš (MK Fortuna Trebnje) 23. Skupni vrstni red, 125 ccm (dve dirki) - 1. Kern 74, 2. Jaušovec 67, 3. Može 61, 4. Sitar 50; 85 ccm (tri dirke) - 1. Kurnik 120, 2. Koritnik 81, 3. Šauperl 75... 5. Barle 57 itd.

USPEŠNI KOŠARKARJI - Dekleta in fantje s črnomaljske osnovne šole Mirana Jarca že četrto leto tekmujejo v šolski košarkarski ligi. Letos so bili med ekipami iz Bele krajine, Dolenjske in Posavja brez poraza ter se uvrstili na tekmovalje med 32 najboljših slovenskih ekip. Pretekli teden so osvojili v ljubljanski hali Tivoli 4. mesto v državi, kar je za njih izjemen uspeh, saj kaj takega v Beli krajini ni uspelo še nikomur. Zanimivo je, da je bil na zaključni prireditvi med mentorji in ravnatelji sodelujočih šol za strokovno potovanje v ZDA izzreban prav ravnatelj osnovne šole Mirana Jarca Boris Mužar, ki mu bo stroške kril Zavod za šolsko košarkarsko ligo. Z njim bo odšel tudi mentor Milan Kordić, ki pa so mu denar za potovanje zagotovili občina Črnomelj, Ambiens, d.o.o., iz Črnomlja, košarkarski klub Črnomelj in osnovna šola Mirana Jarca. Na fotografiji: uspešni mladi črnomaljski košarkarji z mentorjem Milanom Kordićem. (Foto: M. B.-J.)

TOPLIŠKI BAZEN ŽE DOLGO POLN

DOLENJSKE TOPLICE - Olimpijski plavalni bazen v Dolenjskih Toplicah je odprt že skoraj mesec dni, saj se v njem na poletno sezono pripravljajo številni plavalci slovenskih klubov in del državne reprezentance Rusije. 1. maja bodo bazen, ki je zdaj vsak dan zaseden z vrhunskimi športniki, prvič preizkusili tudi drugi obiskovalci. Maja bo bazen odprt od 9. do 19. ure.

Andrej Čuden peti na Madžarskem

Motokrosist krškega Fun športa uspešno nastopil na kvalifikacijski tekmi za evropsko prvenstvo - Jaušovec, Može, Rovani in Salobir na zmagovalnih stopničkih v Oseku

Motokrosist krškega Fun športa uspešno nastopil na kvalifikacijski tekmi za evropsko prvenstvo v nedeljo po težavah, ki jih je imel na prvi dirki na progi v Oseku, uspešneje nastopil na drugi kvalifikacijski dirki za evropsko prvenstvo v odprtem razredu. Na težki progi v Piliscsevu na Madžarskem se je v prvi vožnji po slabšem startu z dvajsetega mesta prebil na enajsto, v drugi pa je osvojil odlično peto mesto in je bil tako najbolje uvrščen Slovenec.

Andrej Čuden je v skupnem vrstnem redu dirke zasedel šesto mesto in se je z novimi 16 točkami na lestvici kvalifikacij za evropsko

prvenstvo povzpel na trinajsto mesto in se zdaj lahko nadeja nastopa v finalu evropskega prvenstva.

Na tretji dirki za državno prvenstvo v motokrosu, ki so jo pripravili na velikonočni ponedeljek v Oseku pri Lenartu, so dolenjski, posavski in belokranjski motokrosisti nastopili uspešno. Jaka Može (MK MEL Novo mesto) je v prvi vožnji razreda do 125 ccm zmagal s precejšnjo prednostjo, v drugi vožnji pa je ostal brez zavore, najprej hotel odstopiti, potem pa je dirko nadaljeval in jo končal na sedmem mestu. S tem je osvojil 29 točk in skupno tretje mesto. Vodilni v skupnem vrstnem redu Sebastijan Kern je bil obakrat drugi in je tudi v šestevku obeh voženj zasedel drugo mesto, s tretjim mestom v prvem nastopu in zmago v drugi vožnji pa je prvo mesto tokrat osvojil član trebanjskega motokluba Fortuna Marko Jaušovec. Po poškodbah se je na tekmovalja uspešno vrnil Primož Jazbar (AMD Brežice), ki je tokrat

Nik Rovani

Da uspeš v NBA, moraš iti tja mlad

Košarkar Matjaž Smodiš o družini, prehrani, sodnikih in tekmečih - Prvi Evropejec na enem od treh turnirjev pred naborem za ligo NBA - Na nabor bo šel že letos, če bo imel možnost, da bi ga izbrali v prvem krogu

Na turnirju v Ameriki si spoznal precej kandidatov za letošnji nabor za severnoameriško poklicno košarkarsko ligo NBA ligo. Večina košarkarjev je bila starejših od tebe. Si se kljub temu lahko enakovredno kosala z njimi?

Na turnirju je nastopilo 40 kandidatov za nabor. Med njimi ni bilo le pet ali šest najboljših, ki so si že zagotovili najvišja mesta na naboru. Bil sem kar malo presenečen, ko se videl, kako enakovredno sem lahko igral z Američani, ki so bili dve do tri leta starejši od mene.

So te motila drugačna pravila in drugačni kriteriji sojenja?

Na tem turnirju niso upoštevali pravila NBA, ampak so sodili po pravilih univerzitetne košarke, ki so bolj podobna našim, tako da s tem nisem imel težav.

Kako so te Američani sprejeli kot edinega Evropejca?

Zdi se mi, da sem bil sploh prvi Evropejec, ki je kdaj koli nastopil na takem turnirju. Malo so bili začuden, saj jim ni bilo jasno, kako sem sem sploh prišel mednje. Sprejeli so me precej zadržano, češ kaj pa ta zdaj dela tukaj. Ko se je stvar začela zares, so videli, da kar nekaj znam, in so me sprejeli.

Če bi se z najboljšimi ameriški študenti primerjal po telesni moči, košarkarski tehniki in taktičnem znanju, v čem zaostajaš in v čem imaš prednost pred njimi?

Rekel bi, da se razlikujemo predvsem po telesnih sposobnostih. Ne toliko v moči kot v eksplozivnosti. V Ameriki igrajo hitrejši in bolj agresivni košarkarji kot v Evropi pa tudi črnci so že po naravi bolj eksplozivni. V taktičnem in taktičnem znanju prav nič ne zaostajam za njimi. Ameriška košarka ni nikakršen bavlav. Ne vedo nič takšnega, česar ne bi vedeli tu.

Kaj pomeni tvoj nastop na tem turnirju? Kdo bo odločil o tem, ali boš že letos na naboru ali pa boš še čakal?

O tem bom odločal predvsem jaz oziroma moj agent. Za dokončno odločitev je še prezgodaj. Treba je počakati na odziv menedžerjev in skautov (izvidnikov, op. p.).

Časa je še dovolj.

Časa je še precej. Nabor bo konec junija oziroma v začetku julija. Sicer pa moj nastop na turnirju pomeni veliko promocijo. Glede na starost bi šel na nabor lahko šele naslednje leto. To je dobro, saj imam v primeru, če bi ugotovili, da se nisem dovolj dober, da bi bil v naboru izbran v prvem krogu, še dovolj časa, da se pravočasno umaknem in z naborem še počakam.

Kaj bi bilo zdaj zate najbolje, iti takoj v NBA, ostati do odhoda v NBA v Krki ali oditi v enega od evropskih klubov, ki nastopa v evroligi?

Vse je odvisno od nabora. Košarka v Ameriki ni več šport, gre za čisti posel. Če si na naboru izbran v prvem krogu, lahko skleneš pogodbo za dober denar, kar ti obenem zagotavlja tudi dovolj minut na igrišču ali vsaj to, da že v prvi sezoni dobiš priložnost za igro. Če te iz-

berejo v drugem krogu, skleneš pogodbo za minimalno plačo, v moštvo si tretja ali četrta rezerva in skoraj ne prideš na igrišče. Če prideš v moštvo kot najboljši novinec in je klub zate plačal več kot za druge, bo trener pozornejši do tebe in te ne bo držal na klopi.

Marko Milič je bil zvezda evropske košarke, a se je očitno prehitro odločil za NBA, medtem ko je Raši Nesterovič uspelo in zdaj igra na skoraj vseh tekmah...

Seveda, tudi pri njima je odločal nabor. Marko je bil izbran šele v drugem krogu kot 34. igralec, kar mu je zagotavljalo samo minimalno plačo, medtem ko je bil Rašo izbran v prvem krogu kot 17. kar košarkarju prinese že lep denar. Poleg tega v njegovem moštvo na mestu centra ni bilo konkurence in je že takoj na začetku lahko igral, kar je tudi dobro izkoristil, in zdaj stalno igra.

Si se z Markom Miličem kaj pogovarjal o njegovih izkušnjah v NBA?

Kadar se vidimo na pripravah ali tekmah reprezentance, se pogovarjamo o tem, kako je v Ameriki, kako te testirajo, kako tam trenirajo.

Kaj ti je svetoval?

Rekel je, da NBA ni noben bavlav, da se ne smeš ustrašiti, ne smeš se predati, ne smeš pokazati, da si utrujen. Ne smeš biti ranljiv, iti moraš do konca. Zanje je zelo pomembno, če se boriš, če si pripravljen vreči se za vsako žogo. Potem pride tudi ostalo.

Je zate nadaljevanje košarkarske kariere v NBA edina možnost ali pa bi rad igral tudi v evropski profesionalni ligi, o kateri se čedalje več govori?

NBA ni moj edini cilj. Uspeh v NBA so seveda sanje, največ, kar si košarkar lahko želi, to je vrhunec, najvišja stopnica v karieri košarkarja. Jasno, da se želim v NBA preizkusiti tudi jaz. Da uspeš v NBA, moraš iti tja mlad. Le mlad košarkar se lahko prilagodi njihovu sistemu, saj igrajo precej več tekem. Jasno pa je, si ne želim v NBA ali pa nič. Pripravljen sem ostati tudi v Evropi. Naslednjo sezono si želim igrati nekje v Evropi, spremeniti okolje. Če to ne bo možno, bom še eno leto ostal v Novem mestu.

Zelo pomembno vlogo v razvoju košarkarja imajo trenerji. Kakšnega trenerja si želiš imeti?

To je težko reči. Mora biti dosleden človek, dobro se mora spoznati na košarko. Potreboval bi nekoga, ki bi delal z mano posebej, če to ni glavni trener, bi moral biti to njegov pomočnik. Tu imam še veliko rezerve, predvsem v igri na zunanjih položajih, tehniki vodenja žoge in podobno.

Se ti zdi, da si v zadnjih letih premalo naredil na individualne tehnike?

Verjetno, vsaj ne toliko, kot bi si želel jaz. Ne morem reči, da sem nazadoval ali da sem nekaj let stal na istem mestu. Je pa očitno, da je bil moj napredek manjši, kot bi si želel.

Direktor Uniona Olimpije Rado Lorbek je v intervjuju v Mladini

Matjaž Smodiš

zate dejal, da si se odločil napačno, ker pri 18 letih nisi šel v Olimpijo, kjer naj bi po njegovem iz tebe naredili igralca, kakršen je Barkley, ki lahko igra trojko, štirico in petico, torej od položaja krila do centra. Meni, da v tem času telesno nisi dovolj napredoval in da si za igro na zunanjih položajih prepočasen, kot center pa da za vrhunske ekipe nisi zanimiv. Kaj meniš o tej trditvi, ne glede na to, čigava je?

Uf. Kaj naj rečem? Če bi pri 18 letih ali še celo prej padel v program nekega evropskega moštva, kot sta, recimo, Union Olimpija in zagrebška Cibona, ki sta blizu, ali pa italijanski Teamsystem, bi v tem času razvil sposobnosti, da bi lahko igral na več položajih. Kar se tiče moje igre na zunanjih položajih, sem že prej priznal, da mi tukaj še manjka. Če bi to razvil, bi bil veliko zanimivejši tudi za vrhunska evropska moštva, ne le za NBA. Za petico (centra, op. p.) sem sicer premajhen, a to vlogo odigram povsem korektno, ker sem dovolj močan, zaradi svoje postave. Sem pač hrust, povedano po domače. Z Lorbekom bi se deloma strinjal, povsem pa ne.

Kaj bi pomenilo, če bi imela Krka dobrega pravega centra, kakršen je bil Stern, ki pa je moral še pred začetkom sezone oditi? V tem primeru bi več igral na položaju krila.

Seveda. Ni nujno, da bi moral ostati prav Stern. Dovolj bi bilo, če bi imeli v moštvo klasičnega centra, ki bi pod košem pobiral "odpadke", ki bi se pod košem prerival z ostalimi centri in bi znal dati koš. Tako bi morala nasprotna moštva posebej paziti nanj in bi jaz imel več prostora, večkrat bi ostal sam ali pa bi si met izbral iz igre ena na ena.

V lanskim in še na začetku prejšnje sezone si bil pogosto igral na položaju krila ali krilnega centra, zdaj pa se vse bolj pomikaš pod koš.

To je posledica sestave in potreb moštva. Imamo kar nekaj dobrih krilnih igralcev: Ivo Nakić, Dejan Jevtović, iz Kranja je prišel Dragiša Drobnjak. Da bi še jaz igral na krilu, bi bil nesmisel, saj po drugi strani nimamo centrov.

Za tvoj napredek pa bi bilo bolje, če bi igral na krilu?

Seveda bi bilo, a na žalost letos to ni šlo.

Zgodaj si si ustvaril družino in življenje se ti je s tem precej spremenilo. Kako to vpliva nate?

To je bila ena najboljših potez, kar sem jih naredil. Dokler si sam oziroma dokler nimaš družine, ti grede po glavi razne neumnosti, privoščiš si lahko tudi kakšno neresnost. Ko pa so v hiši še ena lačna usta več, postaneš odgovoren. Moj "nasmejanje" me je prisilil, da sem se zresnil. Vse skupaj doživljam kot nekaj zelo lepega. Zelo sem vesel, da je tako.

Kaj pa, če boš še igrali v tujino, bo šla družina s tabo?

Seveda!

Andreja je bila športnica, atletinja. Te zaradi tega lažje razume?

Kar se tega tiče, ima pri njej vso podporo. Razume, da moram dvakrat na dan po nekaj ur z doma, na trening.

Kdo pri vas doma skrbi za prehrano?

Za mojo prehrano skrbijo v hotelu Krka, včasih gre z mano tudi Andreja.

Je tvoja prehrana kaj posebnega, je obilnejša kot pri navadnih ljudeh?

Mislil, da ne. Pred leti sem jedel več kot zdaj, ko vidim, da je dovolj, če pojem toliko kot navadni ljudje.

Moraš na kaj posebej paziti?

Prav posebej mi ni treba paziti. Jem vse, kot pravi kmečki pob. Zadnje čase le malo bolj pazim, da ne jem preveč maščob in svinjine, a med prazniki si bom vseeno privoščil.

Kaj pa prehranski dodatki? Samo energetske napitke.

Kaj pa vitamini?

Ja, tudi vitamini in kreatin za mišice.

Kdo ti predpisuje, kaj moraš jemati?

Pri tem smo v klubu v prvem delu sezone sodelovali z dr. Miličem in Boštjanom in Slavkom Vidmarjem, oziroma njunim podjetjem BV&S, ki pri nas zastopa firmo Capitol Fitness. Zdaj, ko gre sezona proti koncu, tega ni več. Ne vem zakaj, se mi zdi, da ni denarja.

Ti kdo svetuje pri treningu moči, hitrosti in eksplozivnosti?

Nimam posebnega svetovalca.

Ga pogrešaš?

Seveda. Pogrešal bi lahko precej stvari. Letos je bilo vse skupaj korektno urejeno. Pomočnik trenerja Ante Perica je skrbel za vadbo v fitnesu.

Koliko poleg košarkarskih treningov vadiš še v fitnesu?

Zadnja dva meseca, ko sem se pripravljal za izlet v Ameriko, sem v fitnesu delal kar precej, morda celo malo preveč za ta del sezone. Za telesno moč se intenzivneje dela predvsem pred sezono.

Nekdaj si treniral atletiko, suvanje krogle, kjer si bil celo slovenski prvak. Tam si si nabral tudi nekaj izkušenj in znanja.

To mi še vedno pomaga. Tudi skozi solo teka sem šel in se naučil, kako se dvigajo uteži. Vseeno je dobro imeti nekoga zraven, da ti pomaga.

Si kdaj razmišljal, kako bi bilo, če bi ostal pri atletiki?

Razmišljal sem, a ne o tem, kaj bi lahko dosegel. Nikoli si tudi nisem mislil, da bom v košarki dosegel toliko, kot sem do sedaj.

Se ti zdi, da mora biti za kolektivne športe drug tip osebnosti kot za individualne discipline?

Uspešni športniki v individualnih disciplinah morajo biti močne osebnosti, samodisciplinirani, vztrajnejši, saj je vse odvisno od njih samih. V kolektivnih športih je drugače. Če komu ne gre, se vedno najde kdo, ki potegne.

A kljub številnim tekmam igro še vedno doživljaš tako čustveno, še vedno enako uživaš?

Se vedno. Moja prva ljubezen je bila košarka in vedno bo tako. Jaz enostavno ne morem igrati brez čustvenih vložkov. Še posebej, če je tekma pomembna, si ob uspehi akciji moram dati duška, prav tako, če nekaj ne gre, kot bi moralo. Enostavno nekaj v meni eksplodira. Poskušam se zadržati, kar mi zadnje čase uspeva mnogo bolj kot prej.

Vendar mora igralec igrati s čustvi, sicer bi igral precej slabše.

Izliv čustev pri igralcih kaže na njihovo voljo, na željo po zmagi, kaže, da si prizadevaš, da jim ni vseeno.

Med tekmami pride pogosto v konflikt s sodniki. Kako je, ko se srečate po tekmah?

Se ne srečamo. Jaz se jih izogibam, ker je to taka vrsta ljudi, ki jih nered vidim, tudi na ulici. Sem tak človek, da krivice, ki mi jo kdo naredi, zlepa ne pozabim in ne oprostim.

Kaj pa, če se spreš z igralcem nasprotnega moštva?

To je drugače, vemo, da se vse zgodi v žaru boja. Razumemo drug drugega, in tudi če od koga med igro dobiš kakšen bolj podel udarec, ne zameriš.

Si upaš napovedati možen razplet finala lige Kolinska? Ima Krka možnosti?

Krka lahko tudi presenetiti. Nam bolj ustreza igrati z Olimpijo kot z Laškim. Olimpija je izkušeno evropsko moštvo, kjer ima vsak natanko določeno vlogo. Na njihovo igro se lahko pripravimo, medtem ko Laščani igrajo bolj po navdihu, vse je prepuščeno posameznikom. Nanje se je težko pripraviti, ne veš, kako koga držati v obrambi. Igrajo preprosto in enostavno košarko. Po drugi strani pa je Olimpija za odtenek boljša in zelo izkušeno moštvo, ki je odigralo že nešteto težkih tekem. To je stroj, ki ves čas melje, veš, kako ga lahko ustaviš, a ti ne uspe. Letos smo bili vsakič bližje temu, da jih ustavimo. Upam, da jih bomo vsaj enkrat premagali, če že ne v Ljubljani, vsaj doma. Kar se tiče finala, je vse odprto. Laško je zaradi poškodb ostalo brez treh zelo pomembnih igralcev. V finalu je, kljub temu da bi imelo Laško prednost domačega igrišča, v prednosti Olimpija. Poleg tega morajo oslajbljeni Laščani v polfinalu premagati Slovana, ki jih prav lahko preseneti. Ni izključeno, da bi se v finalu srečala Sloven in Krka, a mi bomo zelo zadovoljni, če nam bo uspelo vsaj enkrat premagati Olimpijo.

IGOR VIDMAR

V besedi in sliki

ZAPOJMO PESEM - Črnomaljska območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti je pred kratkim pripravila revijo mladinskih pevskih zborov Bele krajine z naslovom Zapojmo pesem. Predstavili so se mladinski pevski zbori iz osnovnih šol Vinica in Dragatuš (oba vodi Ani Jankovič-Šober), Podzemelj (Barica Flajnik-Koželj), Stari trg (Anton Grabeč), Loka (Majda Veselič), OŠ Mirana Jarca (Judita Ilenič) ter otroški PZ OŠ Milke Šobar-Nataše (Cvetka Banovec). Na fotografiji pevci iz Dragatuša. (Foto: M. B.-J.)

BRUCOVANJE - Klub kočevskih študentov je nedavno pripravil v kinodvorani v Kočevju tradicionalno brucovanje. Udeležilo se ga je 30 od skupno okoli 60 študentov, kolikor jih je v letošnjem študijskem letu iz kočevske občine v prvih letnikih višjih in visokih šol. Bruci, ki so bili za razliko od ostalih študentov opremljeni z enakimi majicami in obveznim velikim B-jem, odtisnjenim na čelu, so se v različnih zabavnih igrah pomerili s starejšimi študenti, ki so z zrežiranim skupnim rezultatom prepričljivo premagali neizkušene bruce. Sledila je zabava pozno v noč z ansamblom Botri. (M. L.-S.)

MAGIC No. 1 PRIČARAL KAR 4252 GLASOV! - Preusmeritev nekdanje diskoteke Magic No. 1 družine Fric v Sevnici v picerijo je bila zadetek v polno. Glava družine - Niko je povedal, da so s kakovostno prehrano in picami spet pridobili številne goste, kar navsezadnje potrjuje tudi to, da je Magic No. 1 v Nedelovi akciji Pica 2000 zbral zavidljivih 4252 glasov in osvojil med najbolj priljubljenimi slovenskimi picerijami 2. mesto. Zato sta Niku v soboto čestitala tudi urednica Nedela Romana Dobnikar-Šeruga in vodja akcije Janez Resnik. Fric (na posnetku z ženo Vido) se je zahvalil svojim gostom, petim dobro usposobljenim (so)delavcem, posebej pa ženi ter Olgi in Karlu Kozoletu. Na prireditvi je zapel Dekliški nonet PGD Sevnica, svoje priče so predstavile sevniske frizerke in dijakinje srednje šole, navdušil je čarodej Niko, gostje pa so tega dne dobili zastoj v pokušno pice in pijačo. (Foto: P. P.)

ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA PRVENSTVA - V dvorani doma telesne kulture in telovadnice ob bivšem bazenu v Kočevju je pred kratkim potekal zaključek šolskega gimnazijskega pokala v odbojki in košarki. Na finalnem turnirju najboljših ekip iz posameznih letnikov se je pri fantih, ki so se pomerili v košarki, najbolje odrezala ekipa 3. a razreda, pri dekletih pa so se za najboljšo odbojkarice na šoli v letošnjem letu izkazale dijakinje 1. b razreda. (Foto: M. L.-S.)

SEM PAČ HRUST, pravi Matjaž Smodiš in to v obrambi okušajo tudi igralci nasprotnih moštve. (Foto: I. V.)

STROKOVNA ESKURZIJA - Člani občinskega gasilskega poveljstva Občine Žužemberk so pretekli teden obiskali Gasilsko brigado v Ljubljani in letališče Brnik. V Ljubljani, kjer deluje največja poklicna gasilska enota v Sloveniji, sta jih sprejela vodja oddelka Drago Omahen in Bogo Tomše, ki sta 47 gasilcem razkazala vojni park, njeno organizacijsko strukturo gasilske enote ter številne podatke o intervencijah in nalogah gasilcev. Gasilce so s pomočjo teleskopske dvigalne ploščadi dvignili visoko nad Ljubljano, v reševalni košari pa se je do višine 50 metrov popeljal tudi žužemberški župan Franc Skufca. Na letališču Brnik so gasilci spoznali delo gasilske enote prometnotehničnega sektorja, navdušeni pa so bili tudi nad novim sodobnim gasilskim vozilom in njegovo zmogljivostjo pri gašenju. (Foto: S. Mirtič)

AKCIJA PODHOŠKE VAŠKE SKUPNOSTI - Čistilne akcije v Podhosti se je sredi aprila udeležilo lepo število ljudi. Pri čiščenju reke Radešce so z njenega dna izvlekli stare avtomobile, steklenice, staro posodo in celo svinjske kotle, že štiri leta pa čistijo tudi alge, ki vodi ne pustijo pretoka. Lotili so tudi izvira Cirkavnika, kjer bi bilo potrebno za nemoten odtok izvršiti tudi več popravil, saj je bil izvir med najlepšimi in najčistejšimi v tej dolini. V Podhosti so si zadali, da bodo popravili še kulturni oz. vaški dom, ki razpada, urediti pa želijo tudi avtobusno postajo. Poleg dela pa Podhoščane družijo tudi "vaške zabave", zato bodo za prvi maj zakurili kres. Kot vse kaže, bo Podhosta oživela, pri tem pa upajo tudi na pomoč občine Dolenjske Toplice in Turističnega društva. (T. Virant)

OBISK METEOROLOŠKE OPAZOVALNICE - Učenci 4. razreda OŠ Šmihel so sredi marca obiskali meteorološko opazovalnico v Novem mestu, ki vdeluje v okviru Hidrometeorološkega zavoda Ljubljana. Četrtošolce je sprejel Andrej Lah, ki jim je predstavil različne opazovalne in merilne naprave ter povedal, da vsakodnevno opazujejo vidljivost, oblačnost in ostale vremenske pojave. Podatke o vremenu nato sporočajo Hidrometeorološkemu zavodu v Ljubljani, lokalnim radijskim postajam in novomeški televiziji Vaš kanal. (Foto: H. Murgelj)

MAVRIČNA RIBICA - V šentjernejskem vrtcu Čebelica so v četrtek, 6. aprila, pripravili prireditev ob zaključku celoletnega projekta predšolske bralne značke Mavrična ribica, ki so ga v sodelovanju s starši uspešno izvajali delavci vrtca. Sestavljanko Mavrična ribica in priznanja, ki jih je podelila knjižničarka Slavka Kristan iz mladinskega oddelka knjižnice Mirana Jarca, s katero vrtce sodeluje že vrsto let, je dobilo kar 204 otrok. Občina pa je mlade bodoče bralce obdarila še z lutkovno predstavo.

Začelo se je cepljenje lisic proti steklini

Akcija bo potekala od 20. aprila do konca maja - Za zaščito lisic in s tem za varno gibanje ljudi v naravi - V času polaganja vab se psi ne smejo prosto gibati

NOVO MESTO - Veterinarska uprava RS bo od 20. aprila pa do predvidoma 31. maja opravila spomladansko akcijo oralne imunizacije - vakcinacije lisic proti steklini. S položnimi vabami nameravamo aktivno zaščititi lisice v slovenskih gozdovih ter tako preprečiti širjenje bolezni med lisicami in s tem omogočiti ljudem sproščeno in varno gibanje v naravi. Vaba je sestavljena iz ovoja mase za vabo, ki služi za privabljanje lisic, in kapsule s cepivom.

Polaganje vab z vakcino bodo opravili piloti domačih športnih društev iz višine 300 m s posebej prirejenimi letali. Polaganje vab z vakcino bo potekalo tudi s športnega letališča v Prečni pri Novem mestu. V času polaganja vab psom ni dovoljeno prosto gibanje, izvzeti so službeni psi. Vaba je za pse neškodljiva in se z njo po zaužitju zagotovi le zaščita. Po zahtevah Mednarodne organizacije (WHO) je potrebno vsak stik človeka z vsebino vabe obravnavati kot ugriz stekle živali. Če pride vsebina vab v stik s sluznico ali svežo rano, je potrebno to mesto takoj dobro izprati in umiti z milom ter nemudoma obiskati najbližjo antirabično ambulantno Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto.

Steklina je nalezljiva, neozdravljiva, brez izjeme smrtna virusna bolezen, ki prizadene tako žival kot ljudi in jo poznamo že tisočletja. Izbruh bolezni se pojavlja v nekajletnih intervalih, s tem da se pojavljajo izbruhi bolezni pozimi

in v spomladanskem času, ko se lisice več gibljejo v času parjenja. Ob izkorenitvi tako imenovane urbane stekline pri psih z redno

• Na področju Dolenjske in Bele krajine je bilo v času od decembra 1999 do objave tega članka ugotovljenih skupaj 21 primerov stekline pri živalih. Od tega je bilo pozitivnih na steklino 20 lisic in en necepljen pes. Rezultati raziskav torej kažejo, da je v danem trenutku cepljenje lisic in psov proti steklini izredno nujno, z njim namreč preprečimo nadaljnje širjenje in izbruh bolezni.

vakcinacijo psov, pomeni steklina, ki je prisotna pri lisicah, nenehno grožnjo za prenos bolezni preko domačih živali na ljudi. Za ohranitev človeškega življenja je potrebno narediti vse, kar je v danem trenutku možno. Tako sta cepljenje psov in lisic proti steklini dva izmed možnih načinov ohranjanja človeških življenj ter je odraz spoštovanja do vsega, kar nas obdaja.

TEREZIJA BALKOVEC, dr. vet. med., veterinarska inšpektorica, vodja enote Novo mesto

ODSTREL DO NADALJNEGA PREPOVEDAN

LJUBLJANA - Inšpektorat republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, ki deluje pod okriljem Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je obvestil vsa lovišča, da do nadaljnjega odstrel divjadi ni dovoljen. Lovska zveza Slovenije meni, da je ministrstvo s to prepovedjo največ škode naredila prav kmetom, ki jim divjad povzroča veliko škodo. Obenem lovška zveza opozorja, da ne bo nosila posledic, ki bodo zaradi tega nastale, saj sama nanje zaradi nedovoljenega lova ne more imeti vpliva.

Sevniški učitelji za vzgled

Predsednica sveta staršev SŠ Sevnica pohvalila učitelje šole - Tragična smrt treh dijakin je vse zelo prizadela

V zadnjem času pogosto slišimo in beremo o stavki učiteljev. Pravico, da izrazimo svoje mnenje, imamo vsi. Tudi sama imam svoje mnenje, vendar tokrat ne bi govorila za ali proti stavki, bi pa z veseljem pohvalila celoten kolektiv šole, predvsem ravnateljico Alenko Žuraj Balog.

Srednja šola Sevnica si zasluži vse pohvale nas staršev, katerih otroci se izobražujejo za poklic krojača, frizerja ali mizarja. Šola dela v prostorski stiski, zato pouk poteka v dveh izmenah. Za praktični pouk fizerjev in krojačev imajo sodobno opremljene delavnice, praktičen pouk mizarstva pa poteka v šolski delavnici v Stil lesu v Sevnici. V sklopu šole ves čas deluje tudi šolski internat. Sproti se prilagajajo potrebam mladih in se trudijo, da bi učenci tudi v prostem času dobili dodatna znanja. Na voljo imajo bogato knjižnico in računalniško učilnico. V internatu srečujemo ljudi, ki z veseljem delajo z učenci. V šolski kuhinji se dobro zavedajo pomena zdrave prehrane, pa tudi sama šola in njena okolica je lepo urejena.

Ze tretje leto sodelujem s starši naših otrok, na sestankih sveta

O VZGOJI

Podajanje žogice

Če si upate, recite v kateri od slovenskih osnovnošolskih zbornic, da je vedno več nasilja med osnovnošolci zato, ker šola premalo vzgaja. Usul se bo plaz obtožb na šolsko zakonodajo, ki da je odvzela šolnikom vse instrumente za "krojenje" muljarje, vstevši oceno iz vede-nja. Potem vas bodo podučili, da učitelji nimajo nobene avtoritete in da je bilo včasih, se pravi, ko so bili še oni sami osnovnošolci, povsem drugače. "Takrat smo se vsaj bali učiteljev, ne pa danes, ko nimajo otroci pred nikomer in pred ničimer več strahu." Potem bodo usmerili kazalec na starše, ki skušajo večino družinskih problemov prevaliti v šolske prostore, ker zaradi hlastanja po materialnem bogastvu ali zagotovitvi najenostavnejšega obstoja nimajo niti toliko časa, da bi naučili svoje otroke pozdravljati, se zahvaljevati in spoštovati starejše ter sovrstnike. Kaj še kaj drugega, zahtevnejšega, moralnejšega.

Na drugi strani te plošče je melodija o družbi, ki ni zmožna reševati socialnih zagat, ampak njih reševanje nalaga šoli, prosvetarjem, ki so vedno bolj obremenjeni in vedno manj plačani za svoje "izgorevanje" za katedrom. Padla bo še kakšna o pomanjkanju vrednot (edina stalnica je denar), o nasilju po televiziji, o podkupljenih in skreganih politikih, o tatovih vseh barv, o barabah v vseh političnih strankah. Skratka: žogico bodo poslali tistemu, ki jim jo je serviral, na Kranjskem pa bo vedno več osnovnih šol, ki bodo prosile svoje šolsko ministrstvo za denar, s katerim bodo plačevale varnostnike, da ne bi bilo še več pretepenih otrok, učiteljev in ravnateljev. Vse dotlej, dokler ne bo vsakdo prevzel del svoje krivde oziroma opravil del svojih nalog.

TONI GASPERIC

NAJVEČ DENARJA V NALOŽBE

SODRAŽICA - Na deseti redni seji so svetniki občine Sodražica sprejeli letošnji proračun v višini 184 milijona tolarjev. Proračun je uravnotežen in je brez primanjkljaja. Največ denarja (42 milijonov) tolarjev bo šlo za izobraževanje, 43 odstotkov proračuna bodo namenili začetim in novim naložbam, med katere sodi tudi izdelava idejnega načrta za odvajanja in čiščenje odplak in kanalizacije v Žimarah. Več denarja bodo namenili tudi za ureditev trga in celostne podobe občine (grb, zastava, občinski praznik).

Plaz v Podplanini še vedno drsi

PODPLANINA, PUNGERT, ČRNI POTOK - Plazovit teren dela sive lase vsem prebivalcem občabranskih vasi, odkar pomnijo. Prava katastrofa pa je te vasi doletela pred tremi leti, ko je tukaj in v še nekaterih delih občine divjala prava vodna ujma. V Podplanini je začel drseti ogromen plaz, z njim pa tudi po več kubi-kov debelo drevje, kar kaže, da je plaz izredno debel, nevaren in lahko, če bi prišlo do najhujšega, kot za šalo odnese del vasi.

Alojz Miklič, ki predseduje vsem trem omenjenim vsem, pravi, da si je plaz že v začetku ogledala komisija, po ogledu pa ni bilo storjenega nič, da bi se odpravila grozeča nevarnost. Gledano iz tehničnega vidika, gre za izredno zahteven poseg, ki je za površ še izredno drag. Miklič premikanje zasleduje bolj na lastno pobudo. To zimo je nastalo zopet nekaj novih razpok in posedan-j, kar daje slutiti, da se narava najbrž ne bo sama umirila. Meni, da bi morali pristojni postaviti vsaj nekakšno merilno napravo, iz katere bi bilo moč razbrati intenzite-to drsenja.

Ista vodna ujma je povzročila veliko škodo še v Črnem Potoku in na cesti proti vasi Pungert, ki jo je na nekaterih delih dobesedno odnesla. Sanacija pa ni dolgo vzdržala in je škoda še več kot prvič. Letos to cesto v dolžini cca 2500 m spet utrjujejo in kaže, da bo tokrat le dobila prave temelje in propuste za podivjane vode. Asfalt pa bodo položili sporedno, ko bo zgrajen 2,5 km del republiške ceste od Trave v smeri mejne-ga prehoda Podplanina. Ta osek pa že grade in naj bi ga predvidoma končali avgusta.

A. KOŠMERL

Gozdički - oaze črnih odlagališč

Razmišljanje ob čistilnih akcijah, ki množično potekajo po vsej Sloveniji - Ali je smiselno čistiti črna odlagališča?

Pomlad je tudi čas očiščevalnih akcij širom po državi. Že nekaj let opazujem črna odlagališča med vasema Radovlja in Grič pri Kle-vevzu. Tu se razteza lep gozdiček, v katerem najdemo tudi čudovite kraške reliefne oblike, ki kar vabi-jo, da se vanje odlagajo vse iztrošene pridobitve našega časa. Tako imamo dve vrtači, ki sta do vrha napolnjeni s staro šaro, in tudi vhod v podzemno jamo, kjer se morajo jamarji najprej prebiti med plastenkami in drugim, da se lahko spustijo v podzemlje.

Pred leti ni bilo v teh vaseh ure-jenega vsakotrednega odvoza odpadkov niti ni bilo organizir-anega odvoza kosovnih odpadkov. Takrat bi človek z veliko tole-rance še razumel, da so se ljudje znašli po svoje. Že nekaj let pa je organiziran odvoz vseh odpadkov, dvakrat letno tudi kosovnih, o čemer smo prebivalci pravočasno pisno obveščeni. In človek bi pri-čakoval, da bi se ljudje zavedali, da nismo nič naredili, če smo star hladilnik odpeljali v gozd, ki se razteza ob robu naših vasi. Mistično odlagališča čuvajo tudi lobanje doma zaklanih govedi ipd.

Zmotno sem pričakovala, da odvozov v gozd ne bo več, ko je vendar organiziran odvoz dvakrat letno. Te dni sem bila namreč ponovno presenečena nad našim civilizacijskim pokopališčem. Že-lezna ograja, ki je do nedavnega varovala zasebno zemljišče na Griču pri Klevevzu, se je, zavita s stebrički vred, pojavila v vrtači. Neučakanost odvoza kosovnih odpadkov je bila prevelika, skuš-njava po takojšnjem pritočnem odlagališču neizmerna! Morda pa bo tako smetišče prišlo prav bodo-čim arheologom, ki jih bodo odkrivali čez stoletja. Tudi prednam-ci so nam pustili ravno v tem goz-dičku sledi. Blizu odlagališča je namreč gomila iz starejše železne

Za otrokove pravice

Pobuda za oblikovanje zakona o varuhu otrokovih pravic

LJUBLJANA - Predstavniki Zveze prijateljev mladine Slove-nije in Pravnoinformacijskega centra nevladnih organizacij so ob desetletnici sprejetja Konvencije o otrokovih pravicah in uveljavitvi Evropske konvencije o uresničevanju pravic otroka vladi Republike Slovenije konec februarja poslali pobudo za uzakonitev varu-ha otrokovih pravic. Pisno jo je podprlo 26 nevladnih organizacij, ki so, razen zveze prijateljev mladi-ne Slovenije, študentske orga-nizacije univerze v Mariboru in Ženske svetovalnice, podprle tudi predlog za oblikovanje vladnega urada za otroke.

Podpisnice menijo, da je napo-čil čas za celovito ureditev varo-vanja otrokovih pravic, saj so otroci najbolj občutljiv člen z najšibkejšim glasom v družbi. Otrokom je potrebno poleg že obsto-ječih zagotoviti predvsem tiste mehanizme, preko katerih bodo zapolnjene vrzeli, ki sedaj one-mogočajo in ovirajo izražanje ter varovanje njihovih pravic. Tako bi se približali tokovom, standardom in strukturam v Evropi in svetu, v katere Slovenija vstopa na mno-gih drugih področjih.

Šmihelski učenci o zasvojenosti

Novomeška osnovna šola Šmihel pripravila Dan odprtih vrat - V projekt na temo "Preprečimo zasvojenost" so se vključili vsi učenci šole - Zasedal je tudi šolski parlament

NOVO MESTO - Na osnovni šoli Šmihel se že nekaj časa vsako jesen lotijo šolskega projekta, v katerega se vključijo prav vsi učence šole. Letošnjega na temo Preprečimo zasvojenost!, v okviru katerega so učenci iskali oblike zdravega preživljanja prostega časa, so predstavili na nedavnem dnevu odprtih vrat.

"Šolski projekti povezujejo učence in učitelje, naši učenci so namreč razpršeni kar na štirih lokacijah. Trudimo se, da izbiramo teme, ki so v našem prostoru in času aktualne," je povedala ravnateljica šole Irena Hlača. Na razredni stopnji so se ukvarjali z dejavnostmi v prostem času, risali plakate in na obisk povabili tudi zdravstvene delavce, ob dnevu odprtih vrat pa ustvarjali v različnih delavnicah. V petem razredu so izdelovali družabne igre za prosti čas, šestolci so spoznavali zasvojenost z modo in zgodovino mode, nato pa so sami izdelali oblačila, ki so jih prikazali na modni reviji. Učenci sedmih razredov so se pogovarjali o različnih oblikah zasvojenosti in na zaključek projekta k sodelovanju povabili dijakke četrtil letnikov srednje zdravstvene šole v Novem mestu, ki so vodili različne delavnice. Osmolci pa so spoznavali zasvojenost v vrhunskem športu in nedovoljena poživila ter dan preživel zelo aktivno.

Na dan odprtih vrat je na temo Preprečimo zasvojenost zasedal tudi šolski parlament. Razmišljajo mladih je pohvalila prof. Lili

da je predstavitev našega projekta neka vmesna stopnja. Zasvojenost, pa ne le zasvojenost z drogami, temveč tudi druge vrste zasvojenosti, je danes zelo aktualna tema. Na tem področju bo potrebno trdno delati tudi v prihodnje," je menila ravnateljica Hlača.

V okviru dneva odprtih vrat so pripravili tudi Dan računalniškega opismenjanja (Ro), na katerem so predstavili uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije pri poučevanju in učenju, dosežke šestletnega programa Ro, dejavnosti in vloge šole v programih Ro ter program za slovenski jezik, ki ga je izdelal učenec Domen Husu. **M. KOTNIK**

DEL PARLAMENTA - Šolskega parlamenta se je udeležila tudi medicinska sestra iz centra za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog Violeta Krampelj (tretja z leve), njegova mentorica pa je bila učiteljica Milena Košak (druga z desne). (Foto: M. K.)

Tudi v Kočevju navijačice

Oktobra lani ustanovljena plesno-navijaška skupina se je domači javnosti prvič predstavila minuli vikend

KOČEVJE - Na pobudo ravnateljice Gimnazije Kočevje Mete Kamšek so oktobra lani na šoli ustanovili skupino navijačic. Po več mesecih dela se je prva kočevska skupina navijačic, ki si je nadelala ime po latinskem nazivu za evropskega risa Lynx lynx, domači javnosti prvič predstavila minuli vikend.

Plesno-navijaško skupino so na gimnaziji ustanovili v okviru obveznih izbirnih vsebin. "Ponudili smo 30-urni program, kar je 15 treningov, vendar imajo danes dekleta za seboj že preko 20 treningov," pravi absolventka biologije Zorka Potisk, ki je po več seminarjih, na katerih si je pridobila potrebno znanje za učenje in ne nazadnje tudi nudenje prve pomoči, prevzela vodenje prvih navijačic v Kočevju. Prvotno je skupino sestajalo 20 deklet in nekaj fantov, Zorki pa je z zavzetim delom uspelo za navijaštvo navdušiti kar 15 deklet v tolikšni meri, da ne le da še vedno trenirajo, marveč so celo predlagale, kot pravi Zorka, da bi imele treninge tudi v času počitnic.

"Dekleta najraje plešejo," pravi Zorka o delu skupine, dodaja pa, da je ples z elementi jazza, funka in pom pon plesa, le eden od elementov. Preostala dva, enako pomembna, sta gimnastika in navijaški elementi, kot so dvigi, skoki in meti. Zaradi slednjih je na treningih in nastopih navijaških skupin vedno nevarnost tudi težjih poškodb. Zato je, kot pravi Zorka, za uspešno delo skupine pomembno, da si dekleta zaupajo, kar pa ima, kot dodaja, svoje temelje v prijateljevanju in medsebojnem razumevanju, ki ga članice skupine Lynx lynx, kot trjuje, izžarevajo v polni meri.

Delo skupine, v kateri so dijakinje od prvega do vključno tretjega letnika gimnazije, še vedno v celoti financira šola. Skromna

BLAGOSLOV BUTARIC, CVETJA IN ZELENJA

ŠENTPETER - V spomin na dogodek, ko vstopa Jezus v trenutke Odrašenja - v Jeruzalem, se k blagoslovu prinesejo butarice, zelenje, cvetje in oljke. Zelo slovesno je bilo na cvetno nedeljo tudi v Šentpetru, kjer se je pred župnijsko cerkvijo zbrala množica faranov. Prinesli so okoli 70 butaric, izdelanih iz bršljana, leskovih šib, pušpana, oljke in mačice ter okrašenih s cvetjem in barvnimi trakovi, nekatere pa tudi s pomarančami in jabolki. Največjo butaro, merila je 8 metrov, so naredili fantje iz Grčevja: Rok in Gregor Jerman ter David Bojanc. Po blagoslovu butaric in zelenja se je procesija vila okoli cerkve, nato pa je mašo daroval domači župnik Blaž Gregorc. Po maši so najlepše butarice simbolično nagradili.

LAN PARTY V LOKAL PATRIOTU

NOVO MESTO - Dijaška sekcija Novo mesto DijaS 25. in 26. aprila dopoldne v Lokalu Patriot organizira Lan party. Računalniške igre bodo: Unreal Tournament, Need for speed 5, Quake 3 Arena in Supreme Snowboarding.

KUHAR IZ MOSKVE - 44-letni kuharski mojster Jože Martinčič iz Gaja pri Šentjanžu je dober prijatelj šentjanskega birta Jožeta Repovža, ki raje sliši, da je organizator odmevnih salamiad in 1. dolenjske poticariade, kot da naj bil (vele)poslastnik in sadjar. Ob teh nedavnih dogodkih v Repovževi gostilni, ko so po ustanovitvi Turističnega društva gostili številne ugledne goste, so bile Martinčičeva pomoč in njegove kulinarčne umetnosti še toliko bolj dobrodošle. Martinčič je bil šef kuhinje v ljubljanskem Levu, potem pa dolgih 9 let v Mercatorju v Moskvi. (Foto: P. P.)

Veliko zanimanja za matematiko

Srebrno Vegovo priznanje

VAVTA VAS - Da med osnovnošolci vlada veliko zanimanje za matematiko, dokazujejo tekmovanja za Vegovo priznanje, ki se jih udeležujejo najboljši mladi matematiki. Osnovnošolci so se najprej sredi marca pomerili na šolskih tekmovanjih za bronasto Vegovo priznanje, v soboto, 15. aprila, pa je na osnovni šoli Vavta vas potekalo 35. področno tekmovanje za srebrno Vegovo priznanje. Tekmovanja se je udeležilo 133 učencev šestih, sedmih in osmih razredov osnovnih šol iz občin Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Šentjernej, Škocjan, Žužemberk in Novo mesto.

Od šestnajstih, ki so jim priznanja podelili v 6. razredu, je največ znanja pokazala Kristina Saje iz novomeške OŠ Grm. Med sedmarčki je srebrno Vegovo priznanje osvojilo 16 učencev, nadaljnega tekmovanja se bo udeležilo prvih sedem, prvo mesto pa sta zasedla Tea Vukomanovič iz OŠ Center iz Novega mesta in Marko Muhič iz mirnopedške osemletke. Med učenci osmih razredov je potrebno matematično znanje pokazalo 15 učencev, na tekmovanje za zlato Vegovo priznanje gre prvih deset, najbolje pa so test rešili Mediha Šiljič in Tomaž Albreht iz novomeške šole Šmihel ter Nastja Suhadolnik iz grške osemletke. Državno tekmovanje za zlato Vegovo priznanje bo 20. maja v Krškem.

L. P.

Ne bo odkril tople vode

Metliški župan Slavko Dragovan je dal zeleno luč za slikarsko kolonijo, ki bo v Metliki v sklopu Vinske vigrede. To pomeni, da je zagotovil malo več kot milijon tolarjev za bivanje in dobro počutje likovnikov, ki bodo prišli v Metliko upodabljati belokranjske lepote. Po nenapisanem pravilu bo vsak udeleženec zapustil gostitelju svojo stvaritev, ki bo končala v kakšni galeriji ali bo podarjena kateremu pomembnemu obiskovalcu deželice belih brez, odojčkov in janjcev na raznju.

Recept je preverjen in v občini dobrih vin že nekajkrat preizkušen. In vedno znova skritiziran. Očitki so zmeraj leteli na udeležence, čes da gre za začetnike, za domala neznan "malarje", saj se tisti slavni in znani ne udeležujejo takšnih in podobnih cirkusov. Polena so vedno priletela organizatorjem pod noge šele takrat, ko je bil denar že zapravljen. Se pravi, da so kritiki zvonili po toči. Prej so modro molčali in čakali, kaj se bo izcimilo. Tako je tudi zdaj. Vnaprej napovedujejo koloniji polom laiki, strokovnjaki so tiho kot ribe. Človek jih celo razume: težko je reči županu, da s slikarsko kolonijo ne bo odkril tople vode, če dobivaš plačo iz občinskega proračuna in če je župan stoodstotno prepričan v svoj prav. Lepo bi bilo, če ne bi odprli ust tudi takrat, če bo vse skupaj zares polomija.

TONI GAŠPERIČ

Pomoč za Malenškovi sestre

SEMIČ - V začetku januarja se je v Semiču zgodila družinska tragedija, v kateri sta šestnajstletna Suzana in trinajstletna Irena ostali brez staršev. Ker se v Semiču dobro zavedajo, da jima morajo pomagati v težkih trenutkih, so odprli hranilno knjižico, na kateri namensko zbirajo denar za dekleti, njuna skrbnica Marija Škof pa je predlagala, da denar razdelijo na polovico in ga bosta uporabili, ko bosta polnoletni. Irena je semiška občina za osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje dodelila štipendijo.

Doslej se je na hranilni knjižici zbralo 1.528.320 tolarjev, ki so jih nakazali: delavci Iskre Semič (902.660 SIT), člani semiškega občinskega sveta (108.940), Dolenjska banka, d.d., Novo mesto (100.000), delavci OŠ Semič (54.000), Neodvisni sindikat Semič (30.000), hišni svet Semič 30 b (29.500), Društvo semiških brkacev (26.700), Športno društvo Črnomelj (25.000), SVIZ OŠ Milke Šobar-Nataše Črnomelj (20.000), člani Društva invalidov Novo mesto (18.100), družina Stefančič (15.000), delavci vrta Semič (12.000), OŠ Milke Šobar-Nataše Črnomelj, Društvo za pomoč duševno prizadetim Črnomelj, Rdeči križ Semič, SVIZ Dijaški dom Črnomelj, Janez Pust, Jože Kastelec, Francisek Kastelec (po 10.000), Darinka Štukelj, Vilko Medic (po 8.000), OŠ Stopiče, 5. b razred, Mira Škarjak, Cvetka Poč, Mitja Črnič, Jože Mržljak, Ivan Bukovec, družina Ličen, Jožef Malnarič, Aleksandra Ružič, Franciška Mausar, Alojz Zarabec, Vida Murn, Jernej Zoran (po 5.000), Kristina Sever (4.000), Tončka Kump, družina Tomaževič, Majda Kukec (po 3.000), Milka Sever, Marta Bektašević, Mimica Malenšek, Anton Jakša, Vesna Stanešič, Kastelec, Medvešek, Marija Žalec (po 2.000), Alojz Jakša, Milka Košec (po 1.000 SIT). Hvala za pomoč! Denarno pomoč za Malenškovi sestre lahko še vedno nakazate na hranilno knjižico št. 52100-620-107 05 1432133-274909 pri Dolenjski banki, d.d., agencija Semic, namen nakazila: za Suzano in Ireno Malenšek.

TEKMOVANJE MLADIH MATEMATIKOV

ČRNOVELJ - V soboto, 15. aprila, je bilo 35. področno matematično tekmovanje osnovnošolcev iz vseh osmih belokranjskih osnovnih šol. Mladi matematiki so se tokrat pomerili na črnomeljski osnovni šoli Mirana Jarca, ki je bila poleg Petrola in občine Črnomelj tudi sponzor. Tekmovalci so pokazali veliko znanja, saj jih je kar 22 osvojilo srebrno Vegovo priznanje. Najuspešnejši sedmošolci in osmošolci se bodo 20. maja pomerili v Krškem na državnem tekmovanju za zlato Vegovo priznanje.

TEREZIJA DRAGINC, predsednica tekmovalne komisije

ZLATOPOROČENCA GOLOB Z MRZLE PLANINE - Janez Golob (vsi domači in prijatelji so ga klicali kar Ivan) je že pri dveh letih izgubil starše in živel pri stari mami in stricu, po končani osnovni šoli v Podgorju pa se je na Libni učil za krojača. Izzelili so ga v Nemčijo, od koder se vrnil v domačo uničen dom. Njegova soproga Štefka, s katero sta pred 50 leti živela kot soseda (Štefka v družini s sedmimi otroki, Ivan pa skupaj s še štirimi brati), je bila aktivna udeleženka boja proti okupatorju. Do današnjih dni sta zlatoporočenca ostala zvesta svojemu rodnemu kraju. Njuni trije otroci se z veseljem vračajo na svoj dom, če le utegnejo. Zlatoporočencema je na velikonočno soboto ob simboličnem obredu čestital tudi sevnški župan Kristijan Janc. (Foto: P. P.)

VELIKONOČNA RAZSTAVA PIRHOV - Učenci 4. razreda OŠ Šmihel so pod vodstvom učiteljice Helene Murgelj tudi letos poslikali pirhe in z njimi sodelovali na deseti velikonočni razstavi, ki jo je v atriju ljubljanske Mestne hiše pripravil tednik Kmečki glas. Razstavo je 17. aprila kot zastopnik slovenskega metropolita odprl kanonik Peter Zakrajšek, župnik v ljubljanski stolnici, zbranim udeležencem in obiskovalcem pa sta v nagovorih zgodovino in krščanski pomen pirhov ter njihovo tradicijo po slovenskih pokrajinah predstavila urednik Kmečkega glasu Boris Dolničar in ljubljanski podžupan Anton Colarič. Podelili so tudi denarne in knjižne nagrade izdelovalcem najzanimivejših pirhov. Letošnjo postavitev razstave je arhitekt Tomaž Novljan pripravil v znamenju pomladi, travne zelenice in zelenih vej. (Foto: H. Murgelj)

RAZSTAVA STARIH ROČNIH DEL - Aktivni kmečkih žena v sevnški občini so na sevnškem gradu postavili zanimivo razstavo starih ročnih del in starih hišnih orodij, ki so jih uporabljale naše babice in dedki. Zanimanje za tovrstno izročilo in bogastvo je tolikšno, da bi kazalo razmisliti o še eni - etnološki talni zbirkii na sevnškem gradu. (Foto: P. P.)

VEČER S PESNIKOM MENARTOM - V okviru Slovenskih dnevov knjige so v metliški Ljudski knjižnici poleg prodajne razstave knjig pripravili še literarni večer z akademikom Janezom Menartom. Menart se je predstavil kot optimističen, zafrkljiv, a tudi resen pesnik, ni pa pozabil omeniti, da je kot belokranjski zet Beli krajini posvetil na stotine verzov. Za prijetno vzdušje so poleg Menarta poskrbeli še Toni Gašperič, ki se je z njim pogovarjal, ter citrarke podzemeljske osnovne šole. (Foto: M. B.-J.)

DAN SLOVENSKEH TABORNIKOV - 22. aprila praznujejo svoj praznik taborniki. Ker je letos omenjeni datum že prazničen, so ga v Rodu gorjanskih tabornikov obeležili že teden dni prej. Zbrali so se na Novem trgu v Novem mestu, kjer so starejši taborniki na predstavitev tabornikov predstavili opremo tabornika, glasila, taborniško literaturo, našitke ipd. Njihovi gostje so bili tudi najmlajši medvedki in čebelice z vodniki iz Krškega in Trebnjega. Najmlajši, katerim so se pridružili tudi nekateri starši, so večino sobote preživeli na igrišču na Loki, kjer so se igrali taborniške igre, po končanih igrah pa so se še posladkali s palačinkami in osvežili s čajem. (Foto: H. Murgelj)

PRVI NASTOP NAVIJAČIC - Kočevska plesno-navijaška skupina Lynx lynx je pred domačim občinstvom prvič javno nastopila v petek na lesarjadu, nato pa še v soboto na zaključku šolskega gimnazijskega prvenstva v košarki in odbojki. (M. L.-S.)

NAŠE KORENINE

Počiva Ressel v Žužemberku?

Bilo je to davnega leta 1857. Žužemberški kaplan je bil z brevirjem v roki na vsakodnevem sprehodu po stari rimski poti od Zafare proti Trebči vasi. Ze od daleč je opazil konja, ki se je kaj čudno obnašal. Na njegovem hrbtu je sicer sedel jezdec, a je bil očitno obnemogel in mu ni več uspelo voditi žival. Kaplan je hitro priskočil, zgrabil za povodec in podprl jezdeca, da ni zdrsnil iz sedla. Tako ju je privedel do župnišča. Tam so možaka potegnili s konja in položili v posteljo. Izkazalo se je, da gre za znamenitega izumitelja češkega rodu Josefa Resslera. Ta je večji del življenja prebil v naših krajih, kjer si je ustvaril tudi družino. Večkrat je potoval skozi Žužemberk, kjer je prespal in zamenjal konja. Takrat se ni bilo železnice, in izbral je najprimernejši način potovanja. A tistokrat se je Resslerova pot v Žužemberku za vedno končala. Izkazalo se je, da je zbolel za težko pljučnico, in po nekaj dneh je umrl.

Časi takrat so bili drugačni. Sporočila iz kraja v kraj so potovala dolgo. Tudi prevoze posmrtnih ostankov je bilo očitno težko organizirati. Kaže, da za Resslerove svojce pretežno. V Žužemberku so pokopnikovo telo obložili z ledom, ko pa le nekaj časa ni bilo prave odločitve, so ga sklenili pokopati kar na žužemberškem pokopališču, na robu prostora, ki je bil sicer namenjen za pokop otrok. Tako bi ga laže prekopali, če bi bilo to potrebno. Pokopnik je sčasoma dobil lep spomenik: v kamenu vklesan ladijski vijak, katerega izumitelj je bil, in sidro. Na vrhu spomenika je stal angel, vse skupaj pa je nosil podstavek iz klesanega kamna.

Zgodbo o Resslerovem koncu in o njegovem grobu mi pripoveduje Janez Gliha iz Žužemberka, ta pa jo je še kot ministrant večkrat slišal od šmihelskega župnika in ljubiteljskega zgodovinarja Alojza Zupanca.

Tudi Gliha, po domače Jakčev Janez, iz Žužemberka ima stare vezi s Češko. Od tam je že v sedemnajstem stoletju prišel njegov prednik Luka Gliha. V Suhi krajini se je udomil in ji vtisnil svoj pečat. Bil je namreč rezbar in lični leseni oltarji po farnih in podružničnih cerkvah pa tudi številna nabožna znamenja v pokrajini so delo njegovih rok. Kar jih ni zgledal zob časa in kar jih je po vojnih viharjih, ki so pustošile te kraje, sploh še ostalo. En spomin nanj zagotovo je: leseni kip križanega Jezusa Kristusa, ki je kot po čudežu preostal ognjeno pustošenje Žvirč. Sedaj visi na steni Janezove dnevnice sobe in svojo umirjeno melodijo mu pojejo šumeči slapovi zelene Krke globoko pod hišo.

Slikoviti strmi breg visoko nad rečnimi slapovi Janez pozna že od rojstva. Tu, prav nasproti mogočnega žužemberškega gradu, so tekla njegova mlada leta. Rodil se je kot deseti otrok v družini čevljarja Franca Glihe in njegove žene Ivanke. Ko je žužemberški veterinar Pičman s svojim novim avtomobilom peljal Glihovo Ivanko v Novo mesto k desetemu porodu, je dejal: "Fant bo v veterinar!" In tako je tudi bilo. Res je bil fant, a da je postal veterinar,

je moralo po rečni strugi tam v globini soteske preteči še mnogo vode. Igra na strmih bregu pa je bila nevarna.

"Se nič ne bojite za svoje otroke na tej skalni strmini?" so spraševali ljudje očeta. Ta pa jim je mirno odgovorjal: "Le česa bi se bal? Čez rob pade eden, nazaj prilezeta pa dva!" Ljudje so ga debelo gledali, zato jim je oče pojasnil: "Čez rob pade eden, drugi ga gre iskat, potem pa oba prilezeta nazaj." Vedno pa se za Glihove ni tako srečno končalo. Druga svetovna vojna je družino odelo v žalost. Triinštiridesetega leta je pri legistih padel starejši brat France, štiriinštiridesetega je očeta preko Krke zadela nemška krogla, da je padel smrtno ranjen, leta petinštirideset pa je izginila sestra Milena, ki se je šolala v Ljubljani.

Janez je odrasčal in v številni družini brez očeta je moral kaj hitro prijeti za delo. Najprej so prišli na vrsto številni štrpaci z govejo živino do Novega mesta in Ljubljane. Potem je opravil tečaj in na veterinarskih potih spoznal doberšen del Dolenjske z Belo krajino. Tudi druge zaposlitve in druge šole so bile vmes, a veterini je ostal zvest najdlje. Med preprostimi ljudmi na podeželju in v šolah je izpopolnjeval svoje znanje. Zdaj je že nekaj let upokojen. Z ženo Jožico, upokojeno učiteljico, imata tri že odrasle otroke in šest vnukov. Sin Marko je šel po očetovih stopinjah in je prav tako veterinar.

Današnji Žužemberk si je brez Janeza Glihe, njegovega klobuka in njegove šegave, nekoliko zategnjeno pojoče šuhokranske govornice težko predstavljati. Turistom, ki bi radi spoznali zgodovino tega bisera Suhe krajine, kot iz rokava stresa zanimivosti in anekdote pa srhljive pripovedi, da jim kar zastaja diha. Veliko jih je slišal med preprostimi ljudmi, precej jih je pobral od svojega vzornika, šmihelskega župnika in zgodovinarja Zupanca, precej pa jih je prebral tudi v zgodovinskih knjigah.

Da je zgodovina njegov konjček, je videti tudi v domači dnevni sobi. Vsaka slika na steni in vsak kipec na polici ima svojo zgodbo. Janez jih pozna in bi jih lahko pripovedoval ure in ure. Gotovo bo za to še dobil priložnost. A mene zanima zgodba, s katero sem prišel do pripovedi. O Ressleru namreč. Pravi, da so pozneje prišli svojci in opravili simboličen prekop tako, da so z njegovega groba odnesli nekaj prsti.

Po vojni, ko umrljivost otrok ni bila več tako velika in je v Žužemberk prišlo več novih naseljencev, so se na žužemberškem pokopališču začeli ozirati na otroško stran. Tam naj bi bil prostor za nove grobove. Razdrli so tudi Resslerov spomenik in ga odstranili. Ko je Janez zvedel za to, je bilo že prepozno. Glavni del z vklesanim ladijskim vijakom in sidrom je že odpeljal neznan kamnosek za predelavo. Ostal je še kamniti angel in podstavek. Oboje zdaj hrani Janez. Tudi kraj, kjer je Ressel zakopan, bi znal še pokazati, kajti tam zdaj še nihče ni na novo pokopan.

TONE JAKŠE

IZKUŠNJE SOSEDOV

Italijanska rejca govedi za meso ponudila pomoč

Na poslovni obisk sta konec marca prišla v Slovenijo Giuseppe Pantaleoni, predsednik Združenja rejcev charolais in limousine pasme Italije ter član tega združenja in rejec pasme limousine Sandro Bergamasco. Obiskala sta farmo Biotehniške fakultete v Logatcu, osemnemevalni center Preska, Oddelek za zootehniko Biotehniške fakultete na Rodici pri Domžalah, Kmetijski zavod Nova Gorica ter rejce mesne pasme govedi, družino Brdnic - Frank, iz Rajhenava pri Kočevju in družino Lončar iz okolice Sevnice.

V pogovoru o pogojih za kmetovanje v Italiji je g. Pantaleoni povedal, da je za preživetje družine potrebno minimalno 80 krav dojilj v intenzivni reji. Člani njegovega združenja redijo od 10 krav dojilj na kmetijo v alpskem predelu do 1000 krav dojilj na kmetijo v padski nižini. V Italiji je v kontroli za plemenske živali 5.000 glav charolais in 6.000 glav limousine, sicer pa je vseh krav limousine pasme v Italiji okoli 60.000, charolais pasma pa je razširjena predvsem na Sardiniji, kjer jo uporabljajo za gospodarsko križanje z njihovo domačo kravo Sardo. Na Sardiniji je tudi testna postaja za charolais bike za vso Italijo.

Test poteka tako, da bika po prilagoditvi na razmere v testni postaji stehajo prvič, nato pa še po dveh in petih mesecih. Podatke skupaj z oceno zunanosti pošljejo po svetovnem spletu v Francijo. Tam podatke obdelajo in v dveh urah posredujejo nazaj indekse za rast in mesnatost ter primerjavo z drugimi evropskimi državami, ki sodelujejo pri tem evropskem sistemu kontrole in ocenjevanje plemenske vrednosti. Te države so Italija, Francija, Belgija, Luksemburg, Španija, Nemčija in Nizozemska, v kratkem pa se jim bosta pridružili tudi Danska in Velika Britanija. Sodelujoče države skrbijo za čim manjše vplive okolja s podobno zgrajenimi hlevi ter krmo in načinom prehrane. Biki so testirani na svoje lastnosti (performance test) in ne po lastnostih svojih potomcev (progeni test). Selekcijonirani so na hitrost rasti, omiščenost, funkcionalne lastnosti (noge) in lastnosti pasme. Kategorije bikovskih mater, kot pri mlečnih pasmah, ne poznajo. Test traja pet mesecev in stane kmeta približno 50.000 SIT. Teh bikov država ne odkupi kot pri nas, ampak so last kmeta ves čas testa do licitacije pri teži okoli 500 kg.

Odkupne cene živine so podobne po vsej Italiji. Biki za nadaljnje pitanje, teži 300 kg, stanejo 160.000 do 180.000 SIT; teleta za klanje, teža 200 kg, okoli 150.000 SIT; telice za plemo, stare 6 mesecev, 200.000 - 250.000 SIT; šest mesecev stari biki za plemo pa okoli 300.000 SIT. Testirani biki, ki so napredovali na licitacijah, stanejo 450.000 - 1.600.000 SIT.

Verzolibubčkov pa ni

Pred kratkim je bil gost metliške Ljudske knjižnice akademik, pesnik in prevajalec Janez Menart, ustvarjalec, ki je dovolj zanimiv, duhovit in vznemirljiv, da je napolnil knjižnično čitalnico v stavbi na Pungartu. Na tem in podobnih literarnih večerih, ki niso tako redki, vedno znova pogrešam domače literarne ustvarjalce. Tiste, ki so že kaj izdali, a tudi tiste, ki pišejo bolj sebi v zabavo in veselje. V Metliki jih je kot listja in trave. Pa jih ne pogrešam zato, ker bi jih pretirano ljubil ali cenil, ampak zgolj zavoljo tega, kr so prav ti kvazi umetniki največji in najstrožji kritiki metliškega kulturnega dogajanja. Za šanki, razočarani, ker še niso prejeli Prešernove nagrade ali ker še niso bili nominirani najmanj za Nobelovo nagrado, preklinjajo kulturni podelski dolgač in vse, ki naj bi po njihovem skrbeli za kulturno življenje v občini. Niti na kraj pameti pa jim ne kapne, da bi prišli na literarni večer ali na katero od prirediteljev mednarodnih poletnih večerov Pridi zvečer na grad. Zadovoljni so z vetrovi, ki pihajo po vijugah njihovih možganov, v katerih se porajajo mojstrovine, redkim razumljive in dojemljive. In vsi, ki njih, genialcev, ne razumejo, so bebeci, vredni prezira, zamolčanja in ignoriranja.

TONI GASPERIČ

Kmetije imajo v čredi večinoma 1 do 2 bika za naravni pripust, ki se ga poslužijo, kadar krava tudi po drugi osemenitvi ne ostane breja. Šeme kupijo v njihovem osemnemevalnem centru - doza stane od 1.000 do 10.000 SIT - lahko pa ga tudi uvozijo iz Francije. Za naravni pripust uporabijo tudi bike z manjšimi pomanjkljivostmi.

Veterinarski potni listi za prevoz telet po Italiji so zastojni. Za odraslo govejo živino na poti v klavnico stane 350 SIT, za prodajo odrasle živali s pregledom na brucelozo, levkozo, tuberkulozo in IBR/IPV pa stane 3.500 SIT. Črede, ki so v kontroli mesnih pasem, obišče kontrolor štirikrat letno. Dolžnost rejca je, da telet steha ob rojstvu ter 90. in 120. dan starosti, pri sedmih mesecih pa kontrolor opravi oceno zunanosti teleta. Kontrolorja plača rejec 1.000 SIT na kravo letno, ne glede na število telet v čredi.

Rejske izkušnje g. Pantaleonija segajo v leto 1976, ko je njegov oče kupil v okolici Piacenze 200 ha zemlje in v mesecu dni postavil 250 m dolg goveji hlev. Sam ima

sedaj 90 krav dojilj limousine pasme, vendar razmišlja o povečanju osnovne črede na 150 glav. Razen tega ima 30 ha njiv zasajenih s paradiznikom in 30 ha s stročjem fižolom za industrijsko predelavo, na 25 ha ima vinograd, v katerem pridelajo v stekleniči 11 različnih buteljčnih vrst vina, 30 ha koruze za silažo ter 85 ha sejanih travnikov za mrvo in travno silažo. Za poletno pašo ima 75 km stran nad Genovo 1300 ha revnejših pašnikov. Kljub veliki površini pa je pašar zaradi suše malo. Poleg pašar dobijo krave še mineralno-vitaminski dodatek in 2 kg žit dnevno.

Telivte so sezonske, zato se krave telijo v odprtem hlevu z globokim nastilom. Poleg slame za nastil uporablja posušeno koruznico. Telice in biki imajo bokse na rešetkah, pod rešetkami so nameščena pehala, ki gnojevko takoj odvajajo v laguno. Krmni obrok vhlavljenih krav z mesec dni starim telikom je 14 kg koruzne silaže, 8 kg travne silaže iz sejane laške ljujke, 2 kg mrve iz sejane travniške bilnice, 20 dag melase in 80 dag soje. Ko ima možnost, upo-

rabi stranske proizvode živilsko-predelovalne industrije, npr. ostanke paradiznika pri predelavi v kečap ali pelati oz. ostanke koruznega zrnja po odstranitvi kalčka in škroba. Ves obrok z mineralno-vitaminskim dodatkom zmeša v krmilnem vozu. Leto dni stare telice dobijo tretjino tega obroka in 3 kg popolne krmne mešanice za telice. Teleta do odstavitve (sesajo sedem mesecev) dobivajo pelete za teleta po volji. Telice krmi po volji vsaj sedem mesecev, sicer zaostanek v rasti in tega več ne nadoknadijo. Večkrat je poudaril, da genetski potencial ne pomeni veliko, če ni izkoriščen s krmo.

Na obisku pri rejcih sta se obiskovalca pogovarjala predvsem o možnosti prodaje in nakupa bikov, pri čemer ne pričakujeta veterinarskih in carinskih zapletov, saj g. Pantaleoni, ki je tudi predsednik Združenja rejcev pasme limousine Evrope, zagovarja prsto trgovino, čeprav Slovenija še ni članica EU. Na Oddelek za zootehniko Biotehniške fakultete sta se obiskovalca srečala s prof. dr. Ostercem in prof. dr. Habetom. Prof. dr. Osterc jima je predstavil stanje v slovenski govedoreji, trend zniževanja števila krav molznic ter povečevanje števila krav dojilj v prihodnosti. Obiskovalca sta ponudila pomoč predvsem pri šolanju kadrov za ocenjevanje mesne govede ter vključitvi v evropski sistem kontrole in ocenjevanja plemenske vrednosti.

Obiskovalca pa sta bila pri nas vsaj dvakrat presenečena: prvič v življenju sta videla tako številno divjad v neposredni bližini človeških bivališč, v hotelu Valentin v Kočevju pa sta se, prijetno presenečena, zazrla v sliko krav dojilj na paši s teleti in poudarila, da nikjer v Evropi nista v hotelu videla česa podobnega.

B. ŽAGAR

Čreda krav limousine z bikom in teleti.

NEVARNOST BORELIOZE

Klopi nas ne čakajo le v gozdu

Pomlad vedno težko pričakujemo. Za pustimi, sivimi, kratkimi dnevi pridejo sončnejši in daljši, predvsem pa ozeleni in zaživi vsa narava. Kaj je lepšega, kot se odpraviti na sprehod v gozd? Toda ta nam ne ponudi le svežega, zdravega zraka, zelenja, cvetja, gob, jagod ter dobrega počutja, ampak lahko nezaželjenega sopotnika - klopa in z njim včasih boreliozo. Okuženih je namreč skorajda polovico vseh kloporov.

O boleznih klopih meningoencefalitis, ki menda obstaja že od nekdaj, v Sloveniji pa so njeno pogostejše pojavljanje začeli ugotavljati leta 1945, je spregovorila predstojnica Infekcijskega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto Tatjana Renner, dr. med. V bolnišnici so imeli leta 1998 prijavljenih 75 bolnikov iz dolenjske regije s to boleznijo, lani pa 109. Petletno povprečje znaša 103 primere. Seveda ponavadi ne gre za hujše oblike.

Samoopazovanje po ugrizu klopa

Boreliozo prenašajo bakterije, z imenom borelije, ki se nahajajo v klopih ali drugih žuželkah: za slednje še ni povsem dokazano. Klopi imajo svoj ciklus življenja in v vseh fazah so lahko okuženi z borelijo. "Sploh ni nujno, da človek opazi ugriz klopa, saj ta lahko zatem odpade ali pa dlje sesa kri. Je pa zato treba biti previden in se opazovati, predvsem prve dneve. Okuženih je namreč okrog polovico vseh kloporov," je dejala Rennerjeva. Po ugrizu klopa poznamo namreč več faz borelioze.

Bolezen, katere inkubacijska doba je do trideset dni, se pojavi štiri do dvajset dni po okužbi in je v prvi fazi brez značilnih simptomov, zato se večina bolnikov ne odloči za zdravniški pregled. Bolnik ima vročino, se slabo počuti, je utrujen, ima bolečine v sklepih, skratka, gre za prehladne znake, zato jim običajno ne posveča posebne pozornosti. Na mestu, kjer je bil prisesan klop, se pogosto razvije (v nekaj urah ali dneh) kožna sprememba - eritem mi-

graz. Gre za kolobar z rdečim robom, v sredini blede barve, ki se običajno širi. Lahko se vidi le del kolobarja, saj znaša njegov premer možen tudi do 1 m. Kožna sprememba je lahko videti tudi kot podplutba. "Vse to so prvi znaki, da je prišlo do vdora borelij v kri. Takoj je treba obiskati zdravnika, saj z zdravljenjem z antibiotiki večinoma preprečimo nadaljevanje bolezni. Ni pa nujno, da se ta faza sploh vidi," je povedala Rennerjeva.

Bolezen je ali ni ozdravljiva

Druga faza se začne nekaj tednov do nekaj mesecev po okužbi, in to akutno. Pojav bolezni je nenaden, bolezenske težave hitro naraščajo. Gre za pojav več eritemov na različnih delih telesa, sicer pa v tej fazi lahko pride do meningitisa, akutnega meningitisa, pogosti so artritis, med katerimi prevladujejo predvsem vnetja kolenskih sklepov, lahko pa pride tudi do prizadetosti živčevja (možganski, obrazni živec) in karditisa, prizadetosti srca. Zdravljenje poteka venozno z antibiotiki.

Predstojnica Infekcijskega oddelka v Splošni bolnišnici Novo mesto Tatjana Renner, dr. med.

Tretja faza borelioze se kaže kot prizadetost kože, gibal in živčevja. Prizadetost sklepov je kronična, na koži se pojavlja kronični atrofični akrodermatitis, lahko pride do kroničnega meningitisa (glavoboli, pozabljenost, motnje spanja, razdražljivost), nevritisa (vnetja živcev) itd.

Učinkovitost zdravljenja je seveda odvisna od tega, kdaj se z njim prične. "Bolezen je lahko ozdravljiva, lahko pa so njene posledice, ki niti najmanj niso lahke, tudi trajne. Treba pa je povedati, da je umrljivost zaradi borelioze zelo majhna. To se zgodi kvečjemu pri karditisu ali težki obliki meningitisa," je povedala predstojnica novomeškega infekcijskega oddelka in dodala, da bolezen ni dedna, lahko pa se prenese tudi na plod.

Klopa čimprej odstraniti

Glede na spol in starost pri boreliozii ni pomembnih razlik, obstajajo pa po področjih Slovenije. Največ zavarovancev z boreliozo je bilo obravnavanih na območju ljubljanske območne enote, glede na aktivne zavarovance pa je največ primerov z gorenjskega območja, sledita Ljubljana in Primorska, manj jih je v Dolenjski in zelo malo iz severovzhodne Slovenije. Ne glede na te podatke pa naj vseeno velja opozorilo dr. Rennerjeve, da se pri obisku v gozdu dobro oblečemo in zavarujemo, potem pa dobro pregledamo, da morebitnega klopa takoj odstranimo.

"Čim prej ga odstranimo, tem manjša je verjetnost, da bomo oboleni. Pri pregledu je treba posebno pozornost posvetiti poraščenim delom telesa, kožnim gubam, uhljem, pazduhi in dimljam, pa tudi šivom na obleki, kajti dostikrat se klopi skrijejo prav tam, potem pa se prisesejo. Natančno je treba pregledati tudi predmete, prinesene iz gozda, ter živali," svetuje Rennerjeva in dodaja, da je klopor ogromno ne le v gozdu, temveč se jih da dobiti tudi na domačem vrtu.

LIDIJA MURN

ILINKA TODOROVSKI, DOPISNICA RTV SLOVENIJA IZ ZAGREBA

Veliko dela in energije za poldrugo minuto poročila

Novinarka Ilinka Todorovski, ki je doma iz Črnomlja, nam že skoraj sedem let kot dopisnica RTV Slovenija posreduje informacije iz Hrvaške. Pred kratkim je za svoje delo prejela tudi nagrado Društva novinarjev Slovenije, in sicer za vidnejše novinarske dosežke v lanskem letu. Pot do uveljavljanja in priznanja novinarke pa ni bila vedno lahka. Ko je Ilinka začela delati kot dopisnica v Zagrebu, je takrat v komaj nastali hrvaški državi težko prišla do informacij. S trudom, odgovornostjo in zavzetostjo pa si je uspela izboriti mesto uveljavljene in priznane dopisnice.

Prodorno in delavno dekle ste bili že v šoli. Zanimalo vas je veliko različnih stvari, kako ste se odločili za študij novinarstva?

"Vedno me je zanimalo vse in to je bil moj temeljni problem. Sodelovala sem pri nešteto aktivnostih v šoli in vedno sem bila uspešnejša, če sem imela več obveznosti, sodelovala sem tudi pri šolskih časopisih, vendar tega dela nisem nikoli občutila kot nekaj, kjer bom na koncu pristala. Vedno sem imela občutek, da bi lahko delala karkoli, da bi lahko bila učiteljica ali znanstvenica, tudi gospodinja, če bi bilo treba. Proti koncu srednje šole sem se že skoraj odločila, da bi grem v profesorske vode, toda po informativnih dnevih na filozofski fakulteti in na nekdanji FSPN sem na koncu izbrala študij novinarstva."

Že v času študija ste delali na televiziji, sodelovali pa ste tudi na novomeškem radiu Studio D.

"Študirala sem uspešno, vendar sem se ves čas spraševala, ali je novinarstvo tisto, kar bi me zanimalo, in v drugem letniku sem že resno razmišljala, da bi zamenjala študij. Takrat še nisem delala nikjer, zdelo se mi je, da je televizija trdnjava, kamor se sploh ne da priti, prav tako radijske postaje in veliki časopisi. Potem pa se je pojavil Studio D in tam sem naredila tudi svoje prve novinarske pripeveke. Spominjam se, da je bil moj prvi prispevek poročilo o zasedanju skupščine belokranjskih študentov. V tem času pa sem v Ljubljani spoznala kolegice, ki mi je povedala, da na televiziji iščejo t.i. mlajšo dežurno. Na televiziji sem začela delati v začetku tretjega letnika. Zanimivo je, da mi je prof. Manca Košir, ki je bila na koncu mentorica moji diplomski nalogi, ob neki priliki rekla: 'Zakaj ste tako zaskrbljeni, saj je to, da vas nič ne zanima in vse in da ste negotovi, glavna odlika dobrega novinarja.'"

Preden ste odšli za dopisnico na Hrvaško, vaše delo ni bilo tako opazno, kaj ste tedaj delali?

"To je bil še čas, za razliko od zadnjih let, ko so bili mladi ljudje, ki so prišli na televizijo,

nja dopisnica RTV Slovenija Janja Klasinc odhajala na dopust, so uredniki presodili, da Beograd ne more biti nepokrit, in so me za nekaj tednov poslali za njeno zamenjavo. In zazdelo se mi je, da je to delo, ki bi ga rada opravljala. Tisto pomlad

so bili razpisi za delovno mesto dopisnika iz Zagreba in iz Beograda in prijavila sem se kar na oba razpisa, čeprav sem se bala, da sem morda še premlada. Na svoje veliko presenečenje in tudi veliko veselje sem bila izbrana za dopisnico iz Zagreba, malo mi je bilo sicer žal za Beogradom, vendar sem si rekla: nič zato, to je roka usode! Toda takoj ko sem prišla v Zagreb, se je pokazalo, da je med Zagre-

ga nepopisno veliko dela in energije. Poglobljeno sem prebirala vse možne hrvaške časopise, tekala po vseh mogočih tiskovnih konferencah, se prepirala z uradi različnih ministrstev ter prosila in moledovala, naj me uvrstijo na seznam novinarjev, ki bodo vabljeni na tiskovne konference."

Vam je pri tem kdo pomagal?

"Ko sem prišla v Zagreb, nisem imela nikogar, ki bi mi pomagal, ker zaradi spleta okoliščin nekaj mesecev pred mano v Zagrebu ni bilo nikogar, ki bi delal za RTV Slovenija. Začela

ske, da vidim, kaj je ta dan vroče. Lahko pa se pojavijo tudi nepričakovane zadeve, ko moram odreagirati, pri tem pa se zanesem na poznavanje razmer in svoj lastni občutek, kaj je dogodek dneva. Ker delam za dnevno informativne oddaje radia in televizije, imajo družbenopolitični dogodki prednost, zlasti za radio, ki potrebuje veliko programa, pa pogosto naredim tudi prispevke s področja estrade, športa in kulture ter razne zanimivosti."

Po zadnjih volitvah je na Hrvaškem prišlo do preobrata v njihovi politiki. Kako je to vplivalo na vaše delo?

"Od lanske jeseni pa do sedaj je bilo najbolj intenzivno obdobje v moji dopisniški karieri, ko so se dejansko dogodki kar prehiteli, od bolezni predsednika Tudmana do ustavne krize, pa prve, druge in tretje volitve. Zadeve so si sledile s tako bliskovito naglico, da se mi zdi to redkost v eni novinarski karieri. Že od parlamentarnih volitev, ki so bile 3. januarja, čutim veliko razliko, kar naenkrat so vse informacije dostopne, zlahka pridem do večine sogovornikov, ki jih potrebujem, nikjer ni več nobene mistifikacije. Povsod je polno vročih tem. V tem smislu je lažje delati, čeprav zadnje dni že čutim, da se stvari počasi postavljajo na svoje mesto in da se spet začne obdobje, ko bo do ljudi težje priti."

"Tisto, kar me preseneča, pa je, da je mit Franja Tudmana tako hitro zbledel. Po eni strani je še v času njegove bitke za življenje imel status človeka nad ljudmi, le nekaj mesecev po smrti pa, kot da ga nikoli ni bilo. Sedaj je celo heretično govoriti o stvareh, ki so bile nesporno dobre in velik prispevek k hrvaški samostojnosti."

Pokojni predsednik Franjo Tudman je bil zelo samosvoji vladar, ki je v državi pustil svoj pečat. Ste imeli kdaj z njim intervju?

"Intervjuja z njim nisem imela nikoli, kar obžalujem. Žal mi je, da nikoli nisem imela te priložnosti, čeprav sem za intervju s predsednikom Tudmanom nekajkrat zaprosila, prvič že leta 1993, vendar nisem dobila odgovora, drugič pred obiskom predsednika Kučana na Hrvaškem poleti leta 1994, takrat mi je bilo rečeno, da ni običaj, da bi predsednik dajal intervju, ko je gostitelj tujemu državljanu, pač pa da bo z veseljem dal intervju pred svojim obiskom v Sloveniji. Vendar do tega obiska ni nikoli prišlo."

Je bil tako nedostopen za vse novinarje?

"Ko sem prišla na Hrvaško, so v predsedniških dvorih redno prirejali tiskovne konference za domače in tuje novinarje, kjer ni bilo nobene selekcije - vabljeni so bili vsi akreditirani novinarji, in če si se zelo potrudil in roko dolgo držal v zraku, si lahko postavil tudi kakšno vprašanje. Potem pa so se stvari drastično spremenile, tiskovne konference so bile, vendar so na njih lahko postavljali vprašanja samo izbrani novinarji, potem pa so celo to obliko komuniciranja z javnostjo opustili. Zadnjih nekaj let je predsednik Tudman komuniciral z javnostjo samo na tak način, da je skliceval tiskovne konference za nekaj novinarjev predstavnikov domačih državnih medijev, lani v jeseni pa so v predsedniških dvorih sklicali veliko tiskovno konferenco samo za tuje novinarje. Glavna ideja te konference je bila izboljšati podobo Hrvaške v očeh svetovne javnosti. Prav ponosna sem, da sem si uspela izboriti pravico do vprašanja - tedaj sem predsednika Tudmana vprašala, kaj bi rekel na temo slovensko-hrvaških odnosov, in kot se verjetno še marsikdo spomni, je presenetil z izjavo, da je Piranski zaliv hrvaški, kmalu po tistem pa je zbledel in po 40

"Že od parlamentarnih volitev, ki so bile 3. januarja, čutim veliko razliko, kar naenkrat so vse informacije dostopne, zlahka pridem do večine sogovornikov, ki jih potrebujem, nikjer ni več nobene mistifikacije. Povsod je polno vročih tem."

dneh zdravljenja v Dubravi umrl. Je pa seveda Franjo Tudman oseba, ki je odločilno vplivala na razvoj Hrvaške v zadnjih letih. Tisto, kar me preseneča, pa je, da je mit Franja Tudmana tako hitro zbledel. Po eni strani še v času njegove bitke za življenje je imel status človeka nad ljudmi, le nekaj mesecev po smrti pa, kot da ga nikoli ni bilo. Sedaj je celo heretično govoriti o stvareh, ki so bile nesporno dobre in velik prispevek k hrvaški samostojnosti."

Kakšna je Hrvaška danes?

"Ljudje se želijo obrniti v prihodnost. Sedaj ni več nič spornega reči, da na Hrvaškem ni gospodarskega čudeža, ampak da so težave. Skratka pojavlja se nova energija. Se mi pa zdi, da ta skoraj evforični nabo počasi upada in da se ljudje vse bolj zavedajo, da so težave v gospodarstvu in socialni problemi tako veliki, da se še nekaj časa ne bo dalo izkoptati iz njih, po drugi strani pa se pojavljajo nove težave, ker na Hrvaškem nimajo izkušenj s koalicijskim vladanjem. Do sedaj so bili

nudbe ostaja nedostopen zaradi moje narave dela. Počnem tisto, kar bi počela tudi v kakšnem drugem mestu. Tu in tam si utrgam čas za obisk kakšne gledališke ali kino predstave, za ogled kakšne razstave in nogometne tekme. Drugače pa imam rada druženja s prijatelji, moj hobi v Zagrebu je postalo kuhanje, rada kuham in obvladam že skoraj vse hrvaške specialitete. Največji del svojega prostega časa pa posvečam Kulturno-prosvetnemu društvu Slovenski dom v Zagrebu, kjer so me pred nekaj leti na ljubezniv način pripravili do tega, da sem jim pomagala pri zagonu društvenega glasila, ki se imenuje Novi odmevi in izhaja trikrat na leto, in ravno pred kratkim smo izdali deseto - jubilejno številko, konec lanskega leta pa smo pripravili mogočno proslavo ob 70-letnici delovanja društva, ob tej priložnosti je izšla tudi skromna monografija o delovanju tega društva, katere soavtorica sem. Pomagam pa tudi na številne druge načine. To je vse ljubiteljsko in prostovoljno, moram pa reči, da so člani za ta moj prispevek zelo hvaležni. Prejšnji teden so me nepopisno razveselili, ko so me ob desetem izidu glasila proglasili za najboljšo novinarko Novoga odmeva."

Da so vaši prispevki cenjeni in odmevni, pove tudi nedavna nagrada, ki vam jo je podelilo Društvo novinarjev Slovenije. Kaj vam pomeni?

"Consortium veritatis - Bratstvo resnice je med novinarji izbralo tri dobitnike nagrade za izjemne dosežke v novinarstvu v minulem letu in eno od treh nagrad sem dobila tudi jaz. Strašno veliko mi pomeni, še predvsem zato, ker je to cehovska nagrada, ki prihaja od mojih kolegov. Novinar novinarju je največji kritik. Mislim, da česa več sploh ne morem pričakovati. Zadnje čase je sicer veliko polemik o inflaciji raznih nagrad na Slovenskem, in človeku se zdi, da bi ga moralo biti sram, ker je dobil kakšno nagrado, jaz sem nagrade vesela, res pa je, da jo čutim kot dodatno odgovornost."

Se vedno še radi vračate domov, ste zelo navezani na Črnomelj?

"Zelo rada se vračam v Črnomelj, čeprav so zadnje čase obiski omejeni na obisk mojih staršev in stare mame. Strašno rada imam Črnomelj in Belo krajino, tu se tudi dobro počutim, je pa res, da se prijateljske vezi trgajo, ker je vse manj druženja. To je pač cena, ki jo plačujemo vsi, ko se nekega dne

"Zadnje čase je sicer veliko polemik o inflaciji raznih nagrad na Slovenskem, in človeku se zdi, da bi ga moralo biti sram, ker je dobil kakšno nagrado, jaz sem nagrade vesela, res pa je, da jo čutim kot dodatno odgovornost."

Sedaj se kar naenkrat pojavlja nov tip demokracije, kjer je potrebno s konsenzom, usklajevanjem interesov in kompromisov priti do vsake najmanjše rešitve. Na oblasti je šest strank, to je šest ločenih interesov, zato za vsak dogovor potrebujejo zelo veliko časa, kar pri ljudeh povzroča največ razočaranja."

Kako doživljate Zagreb in kaj počnete v svojem prostem času?

"Zagreb imam zelo rada, je prekrasno mesto in velempo v pravem pomenu besede, ki ponuja zelo pisano paleto možnosti za preživljanje prostega časa, čeprav meni večji del te po-

izselimo iz domačega kraja in si ustvarimo svoje profesionalno in tudi privatno življenje nekje drugje."

Kdaj se izteče vaš mandat dopisnice in kaj boste počeli potem?

"V Zagrebu sem že drugi dopisniški mandat, ki traja po 4 leta in se mi izteče maja prihodnje leto. Že nekaj časa sem trdno odločena, da se bom potem vrnila v Ljubljano na televizijo, kjer me čaka delo v zunanje-politični redakciji. Mislim, da moram preizkusiti še kakšno drugo področje dela."

JOŽICA DORNIŽ

"Za vsako minuto poročila na radiu ali televiziji sem vlagala nepopisno veliko dela in energije. Poglobljeno sem prebirala vse možne hrvaške časopise, tekala po vseh mogočih tiskovnih konferencah, se prepirala z uradi različnih ministrstev ter prosila in moledovala, naj me uvrstijo na seznam novinarjev, ki bodo vabljeni na tiskovne konference."

praktično "deklice za vse". Počasi smo spoznavali televizijsko tehnologijo in sistem dela. Nastajanje televizijskega programa je namreč nekaj, kar je strašno zapleteno in česar gledalec ne vidi. V ozadju dela ti so "mravlje", brez katerih ne bi bilo programa. Moje delo, še v času študija, je bilo v tem, da sem skrbela, da so agencijske novice prišle na prave mize, da sem posnela evrovizijsko izmenjavo iz celega sveta, potem pa sem počasi tudi sama začela pisati vesti in tako napredovala do t.i. starejšega dežurnega, ki že piše zunanjepolitične vesti, jih razvršča, določa vrstni red, opremlja poročila dopisnikov s sliko, še vedno pa dela v ozadju."

Kako ste postali dopisnica iz Zagreba?

"Ko sem diplomirala, sem dobila službo na televiziji v uredništvu zunanje politike. To je bilo leta 1991, ko so se ob razpadu Jugoslavije začele vojne. V začetku leta 1993, ko je teda-

bom in Beogradom strašna razlika v pogojih dela. V Beogradu je deloval mednarodni press center, kjer so se zbirali tuji novinarji, dotok informacij je bil usmerjen proti temu centru, skoraj vedno si imel ob sebi starejše kolege in poznavalce, ki so ti pomagali, če si naletel na težavo. Ko pa sem prišla na Hrvaško, sem ugotovila, da česa takega ni in da so informacije razpršene, bila sem prepuščena sama sebi."

Kako ste se znašli?

"V Zagrebu sem začela delati 1. junija leta 1993, to je bilo eno mojih najtežjih obdobj, ko sem se nenehno spraševala, ali bom to zmogla. Več razlogov je bilo, ki so mi oteževali delo, od tega, da se je bilo treba znajti v razpršenih informacijah, od tega, da je bilo to še praktično vojno obdobje, ko je bilo veliko dela, veliko je bilo tudi virov informacij, pri čemer jih je bila večina zaprtih za navadnega novinarja. Za vsako minuto poročila na radiu ali televiziji sem vla-

sem z nič, sem pa kasneje spoznala precej hrvaških novinarjev, ki so mi resnično pomagali, kadarkoli je bilo potrebno."

Slovinci do Hrvatov v tistih letih nismo bili ravno prijateljsko razpoloženi, vam je bilo zaradi tega težje delati?

"V bistvu je bilo, čeprav se mi zdi, da so to stvari, ki jih mora novinar vzeti v zakup. Ko so se pojavljali vzponi in padci v slovensko-hrvaških odnosih, ko so se zaostrovali odnosi na določene vprašanih, sem imela večje težave pri dostopu tudi do drugih informacij, ne le do tistih, povezanih s to problematiko. Dogajalo se je, da mi je kdo spustil tudi kakšno pikro na račun mojega dela. Moja glavna obramba je, da se ne postavljam v vlogo razsodnika in končnega interpreta dogodkov, ampak, da se v bistvu skoraj vedno skušam kar se da poučiti o problematiki, ki jo delam. Da v minuto in pol dolgem poročilu lahko vse strneš, moraš problematiko dobro poznati in razumeti."

Ste dopisnica radia in televizije - kako si razporedite delo?

"Delovnika nimam, delam 24 ur, sedem dni v tednu, 365 dni v letu, če seveda odštejem dopust, kar pa ne pomeni, da delam nenehno, ampak da sem ves ta čas v stiku z informacijami in vedno pripravljena v nizkem štartu, da odreagiram, če se kaj zgodi. To je po eni strani čar mojega dela, po drugi strani pa strašen pritisk in breme in mogoče najbolj naporen del mojega dela, saj si zaradi tega težko načrtujem, kaj bom počela v svojem prostem času. Vstajam razmeroma zgodaj, da imam še pred prvimi klici, ki pridejo iz Ljubljane iz televizijskega in radijskega zunanjepolitičnega uredništva, odposlušano vsaj eno radijsko informativno oddajo, prebrane vsaj v grobem vse dnevne časopise in teden-

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

PETEK, 28.IV.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor
Polni!!
8.30 Priljubimo tišini
9.00 Pravljice iz lutkarskega vozička
9.30 Risanka
9.55 Na liniji
10.30 Slike iz Sečšana
10.35 Svet čudes, dok. oddaja
11.00 Ljudje Evrope
11.25 Alpe-Donava-Jadran
11.55 Polna hiša, drama
13.00 Poročila
14.30 Tedenski izbor
Osmi dan
15.00 Vsakdanjik in praznik
16.00 Mostovi
16.30 Poročila
16.45 Rdeči grafit
17.10 Vesela hišica, lut. nan., 2/10
17.45 Zenit
18.20 Dosežki
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Petka
21.15 Deteljica
21.25 TV Poper
22.05 Odmevi, šport
22.55 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.25 Videospotnice - 10.00 Podočeljski utrip, nan. - 10.50 New pop festival - 11.40 Bojevnikov duh, am. film - 12.00 Gore in ljudje - 14.30 Trmasti Bockerer I, avstrij. film - 16.10 Življenjska priložnost, am. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Skrita področja znanosti, dok. serija - 19.10 Turistične akcije - 19.30 Videospotnice - 20.05 Zlata mrzlca, nad. - 21.10 Grace na udaru, am. nan. - 21.30 Ovčici, švic. film - 23.05 Ulica upanja, am. nan., 2/10 - 23.40 Leteči odred, nan. - 0.30 Noč z Dickom, nan.

KANAL A

8.20 Uboga Maria, pon. - 9.20 Rosalinda, pon. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Nora hiša, nan. - 14.00 Princ z Bel Aira, nan. - 14.30 Jake in debeluh, nan. - 15.30 Oprah show - 16.20 Uboga Maria, nad. - 16.50 Rosalinda, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Fant zre v svet, nan. - 19.00 Seinfeld, nan. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Simpatije, nad. - 22.00 Kaj ima ljubezen s tem, film - 0.00 Svilene sence, nan. - 1.00 Dannyjeve zvezde

POP TV

7.30 Življenje na svobodi, film - 9.30 Tri ženske, nad. - 10.30 Divji angel, nad. - 11.25 Za tvojo ljubezen, nad. - 12.20 TV dober dan - 13.50 Ograje našega mesta, nan. - 14.45 Pasji policist, nan. - 15.15 Smeh v hiši - 16.15 Tri ženske, nad. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Za tvojo ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Pobesneli Max 3, film - 21.45 Komandosi, nan. - 23.00 Milenium, nan. - 0.00 Popolni spomin, nan.

GAJBA TV

8.00 Tarzan, nan. - 9.00 Alex Mack, nan. - 10.00 Mowgli, nan. - 11.00 Sedem nevest za sedem bratov, film - 13.00 Recept za zdravo ljubezen, nan. - 14.00 Ambasadorica, nad. - 15.00 Kdo je tvoj očka?, dok. oddaja - 16.00 Mestni fantje, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 SeaQuest, nan. - 18.00 Zvezdne steze, nan. - 19.00 Osvojitev, nan. - 20.00 Melrose Place, nan. - 22.00 Revna nevesta, nad. - 23.00 Newyorška policija - 23.50 Vohunska igra

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Najspot - 17.50 Kulturni pregled - 18.20 Kmetijski nasveti - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Glasbena oddaja - 21.00 Novice - 21.15 Motosport - 21.45 Ajd dijo

HTV 1

7.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Mount Royal (serija) - 13.20 Trenutek za... - 14.00 Sosedje (film) - 15.40 Laž (nad.) - 16.30 Dok. oddaja - 17.00 Hrvaška danes - 17.45 Moj dom - 18.20 Kolo sreče - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Glasbena oddaja - 21.00 Kraljestvo sonca (film) - 23.35 Poročila - 23.55 Zvestoba (film) - 1.25 Live From the Death Row (film) - 2.55 Vroče postelje (film) - 4.30 Veliki trenutki letalstva (film)

HTV 2

8.20 Laž (serija) - 9.05 Dok. oddaja - 10.50 Kraljestvo divjine - 11.20 Dok. serija - 12.40 Odprto - 13.45 Pol ure kulture - 14.15 Alpe-Donava-Jadran - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Dok. oddaja - 16.55 Televizija o televiziji - 17.25 Hugo - 17.50 Zdravnik v hiši - 18.50 Zloženka - 19.05 Občinska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.30 Sophie Charlotte Bentic (serija) - 21.25 Veronikine skušnjave (nad.) - 21.55 Hladna vojna (dok. oddaja) - 22.50 Mojstrovine svetovnih muzejev

SOBOTA, 29.IV.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor
Odmevi
8.30 Zgodbe iz školjke
9.00 Radovedni Taček
9.15 Pod klobukom
10.05 Nevidni bataljon, slovenski film
11.30 Klapa zahodnega dela, nad., 4/13
12.00 Tednik
13.00 Poročila

13.45 Petka
14.55 Ukradena nedolžnost, am. film
16.30 Poročila
16.45 Fračji dol, 6/23
17.10 Mozartova družina
17.50 Na vrtu
18.20 Abenteuer Chile, 1/2
18.50 Risanka
19.00 Danes
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Res je!
21.35 Zgodba o telesu, serija, 3/6
22.10 Poročila, šport
22.45 To čudovito življenje, nan., 4/6
23.15 Hrošči, nan., 13/20
0.05 Veliki mož, angl. film

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 8.35 Videospotnice - 9.10 V telovadnici, nad. - 9.35 Nevarni zaliv, nan. - 10.25 Svetnik, nan. - 11.15 Štáfeta mladosti - 12.10 Prijateljski ogenj, am. film - 14.25 Košarka - 15.55 Nogomet - 17.55 Košarka - 19.30 Videospotnice - 20.05 Polž v solati - 20.35 Princ študent, angl. film - 22.25 Nič svetega, nan. - 23.10 Svetnik, nan., 16/43 - 0.00 Sobotna noč - 2.00 Srečanje s tujcem, nan., 10/13

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nan. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Tomov show, nan. - 11.00 Srečna družina, nan. - 11.30 Mladoporočenci - 12.00 Pri zlati opici, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Kozmetični škandal, film - 16.00 Živali v stiski, dok. naniz. - 16.20 Boj za preživetje - 17.20 Divji svet, nan. - 18.10 Življenjska priložnost, kviz - 19.00 Dellaventura, nan. - 20.00 Materina pravica, film - 21.40 Podzemlje, film - 23.20 Karavana, film - 1.50 Atlantis

POP TV

8.00 Risanke - 9.00 Hroščeborgi, nan. - 9.30 Pri Addamsovih, nan. - 10.00 Knjižni molj, nan. - 10.30 Šolski hodniki, nan. - 11.00 Navihanka, nan. - 11.30 Knjiga o džungli, nan. - 12.00 Moderna popotovanja - 12.30 Bob, Carol, Ted in Alice, film - 14.30 Bes angelov, nad. - 15.30 Mala Daniela, nad. - 16.30 Pop'n'roll - 17.30 Herkul - 18.20 Xena, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Michael Collins, film - 22.25 Igrišče, film - 0.15 Šakalov dan, film

GAJBA TV

8.00 Tarzan, nan. - 9.00 Alex Mack, nan. - 10.00 Mowgli, nan. - 11.00 Pojmo v dežju, film - 13.00 Recept za zdravo ljubezen, nan. - 14.00 Ambasadorica, nad. - 15.00 Bitka za življenje, film - 17.00 Šolska košarkarska liga - 18.00 Beverly Hills - 19.00 Vse v družini, nan. - 19.30 Veronikine skušnjave, nan. - 20.00 Privid zločina, nad. - 21.00 Dosjeji X, nan. - 22.00 Morilska podoba, film beseda, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Glasbena oddaja - 18.20 Motosport - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz združenja - 21.00 Novice - 22.15 Najspot

NEDELJA, 30.IV.

SLOVENIJA 1

8.00 Živžav
Risanke
9.15 Dobri duh iz Avstralije, nad.
9.50 Ozare
9.55 Dlan v dlani
11.00 Svet morij, serija
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.20 Turistična oddaja
13.40 Pomagajmo si
14.10 TV Poper
14.40 Res je!
16.05 Prvi in drugi
16.30 Poročila
16.50 Vsakdanjik in praznik
17.45 Slovenski magazin
18.15 Tehniška dediščina Slovenije
18.45 Risanka
18.50 Zrebanje lota
19.00 Danes
19.05 Zrcalo tedna
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Zoom
21.40 Portret
22.35 Poročila, šport
22.55 Zapeljivec, balet

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 8.25 Videospotnice - 9.00 Noro zaljubljena, nan. - 9.25 Nevarni zaliv, nan. - 10.10 Popolna tuja, nan. - 10.35 Zvezde Hollywooda - 11.00 Turistične akcije - 12.00 Mednarodno tekmovalje pevskih zborov - 12.25 Motociklizem - 13.20 Košarka - 13.50 Motociklizem - 14.50 Košarka - 15.20 Glasbena oddaja - 17.20 Izbruh, am. film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Ameriška skritavojška, dok. serija - 21.00 Raymonda imajo vsi radi, nan. - 21.30 Cik cak - 22.00 Šport v nedeljo - 23.00 Trmasti Bockerer 2, avstrij. film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, pon. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Tomov show, nan. - 11.00 Srečna družina, nan. - 11.30 Zmenkarje - 12.00 Brigitte in prijatelj, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Prvi koraki, film - 15.50 Klik: Vitezi za volanom; Miza za pet; Polnočna poročila - 19.00 Nemogoče - 20.00 Ček za milijon, film - 21.40 Stiški izziv - 22.20 Posilstvo Richarda Becka, film

POP TV

8.00 Risanke - 9.00 Hroščeborgi, nan. - 9.30 Pri Addamsovih, nan. - 10.00 Knjižni molj, nan. - 10.30 Pop'n'Roll, pon. - 11.30 Herkul, nan. - 12.30 Xena, nan. - 13.30 Od devete do pete, film - 15.30 Mala Daniela, nad. - 16.30 Otroci ne

lažejo, nan. - 17.00 Dvojčici, nan. - 17.30 Moderna popotovanja - 18.00 Pod srečno zvezdo - 19.15 24 ur - 20.00 Trenutki odločitve, film - 22.00 Športna scena - 22.45 Fun Ball - 23.00 Šola golga

GAJBA TV

8.00 Tarzan, nan. - 9.00 Alex Mack, nan. - 10.00 Mowgli, nan. - 11.00 Lili, film - 12.30 Fliper, film - 14.30 Recept za zdravo ljubezen, nan. - 16.00 Neskončnost, film - 18.00 Beverly Hills, nad. - 19.00 Vse v družini, nan. - 19.30 Veronikine skušnjave, nan. - 20.00 Privid zločina, nad. - 21.00 Dosjeji X, nad. - 22.00 Pijanci, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posn. dogodka - 18.00 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Hitove odrske luči - 20.30 Smo dobri gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 1.V.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor
Utrip
8.20 Zrcalo tedna
8.40 Pomagajmo si
9.10 Vesela hišica, lut. nan.
9.30 Rdeči grafit
10.00 Dogodivščine iz živalskega vrta
10.40 Zenit
11.15 Dosežki
11.35 Na vrtu
12.00 Čilska pustolovščina, dok. serija, 2/2
12.30 Prvi in drugi

13.00 Poročila
13.30 Ljudje in zemlja
14.20 Polnočni klub
15.30 (Ne)znani oder
16.00 Dober dan, Koroška
16.30 Poročila
16.45 Radovedni Taček
17.05 Dobri duh iz Avstralije, nan., 13/13
17.45 Recept za zdravo življenje
18.35 Zrebanje 3 x 3 plus 6
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Klinika pod palmami, nan. 21/24
21.00 Blues za Saro, film
22.35 Odmevi, kultura, šport
23.00 Hamburge Hill, ang. film

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.25 Videospotnice - 10.00 Zlata mrzlca, nad. - 11.55 Čisto pravi gusar, film - 14.10 Sobotna noč - 16.10 Domače obrti na Slovenskem - 16.35 Glasba odrasle, serija - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Snežna reka, nan. - 19.00 Lingo - 19.30 Videospotnice - 20.05 Jasnino v glasno - 21.00 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.00 Življenjska priložnost, film

KANAL A

8.20 Uboga Maria, nad. - 9.20 Rosalinda, pon. - 10.10 Luz Maria, film - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Nora hiša, nan. - 14.00 Princ z Bel Aira, nan. - 14.30 Jake in debeluh, nan. - 15.30 Oprah show - 16.20 Uboga Maria, nad. - 16.50 Rosalinda, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Stiški izziv - 19.00 Seinfeld, nan. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Zvezdna vrata, nad. - 21.00 Operacija slon, film - 23.00 Maggie, nan. - 23.30 Svilene sence, nan. - 0.30 Dannyjeve zvezde

POP TV

7.30 Risani film - 9.30 Tri ženske, pon. - 10.30 Divji angel, nad. - 11.25 Za tvojo ljubezen, nad. - 12.20 Športna scena - 13.50 Ograje našega mesta, nan. - 14.45 Pasji policist, nan. - 15.15 Smeh v hiši - 16.15 Tri ženske, nad. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Za tvojo ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar, kviz - 21.00 Vrnitev domov, film - 22.45 Prijatelji, nan. - 23.15 Družinski zgled, nan. - 0.00 M.A.S.H., nan. - 0.30 Na zdravlje!, nan.

GAJBA TV

8.00 Tarzan, nan. - 9.00 Alex Mack, nan. - 10.00 Mowgli, nan. - 11.00 Brigadoon, film - 13.00 Velikonočna parada, film - 15.00 Znanе osebnosti - 16.00 Mestni fantje, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija - 17.00 SeaQuest, nan. - 18.00 Zvezdne steze, nan. - 19.00 Osvojitev, nan. - 20.00 Vlomilka, film - 22.00 Revna nevesta, nad. - 23.00 Newyorška policija, nan. - 0.00 Glavni na vasi, serija

NAGRADE V KRŠKO, BREŽICE IN NOVO MESTO

Žreb iz med reševalcev 15. nagradne križanke izbral Svetlano Meglič iz Krškega, Jano Černoga iz Brežic in Mihelo Suštaršič iz Novega mesta. Megličevi je pripadla denarna nagrada, Černogova in Suštaršičeva pa bosta za nagrado prejeli knjigo. Nagradjenkam čestitamo.

Rešite današnji križanko in jo pošljite najkasneje do 8. maja na naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 17". Ovojnicjo brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 15. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 15. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: PISKALO, AMALGAM, NEREIDA, POTOČNIK, ARES, IKA, ANORAK, LC, SALAM, DIANA, ELEVATOR, AM, SIVA, RJAVKA, OKENČEK, OLT, RAK, KNA, ZOO.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Športni pregled - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Pokličite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Brez šminke

TOREK, 2.V.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor
Slovenski magazin
8.30 Mostovi
9.00 Japonske pravljice
9.15 Radovedni Taček
9.40 Živahni svet
10.00 Risana nan.
10.30 Regratova roža, lut. igra
10.50 Recept za zdravo življenje
11.40 Zgodba o telesu, serija, 3/6
12.05 Klinika pod palmami, nan.

13.00 Poročila
13.25 Slovenska polka in valček
14.40 Blues za Saro, film
14.10 Duhovni utrip
16.30 Poročila
16.45 Zlatko Zakladko
17.00 Kako rada imam šolo, nan., 17/26
17.15 Moja žival in jaz, nan., 17/26
17.45 Besede
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Razkošje, nan.
21.00 Nuba - čisti ljudje, dok. oddaja
22.10 Odmevi, šport
22.30 Nemška drama

SLOVENIJA 2

9.25 Videospotnice - 10.00 Snežna reka, nan. - 10.50 Jasnino v glasno - 11.40 Euronews - 13.10 Ameriška skrita vojska, dok. serija - 14.00 Ukradena nedolžnost, am. film - 15.30 Studio City - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Gimnazija stritih src, nad. - 1/13 - 19.00 Noro zaljubljena, am. nan. - 19.30 Videospotnice - 20.05 Športna oddaja - 20.35 Liga prvakov v nogometu - 22.35 Svet poročja - 23.05 Begunec, slovenski film - 0.20 Koncertna trilologija

KANAL A

8.20 Uboga Maria, nan. - 9.20 Rosalinda, nad. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Nora hiša, nan. - 14.00 Princ z Bel Aira, nan. - 14.30 Jake in debeluh, nan. - 15.30 Oprah show - 16.20 Uboga Maria, nad. - 16.50 Rosalinda, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Fant zre v svet, nan. - 19.00 Seinfeld, nan. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Vitez za volanom, film - 21.45 Nizki udarci, nad. - 22.40 Maggie, nan. - 23.15 Svilene sence, nan. - 0.15 Dannyjeve zvezde

POP TV

7.00 Risani film - 9.30 Tri ženske nad. - 10.30 Divji angel, nad. - 11.25 Za tvojo ljubezen, nad. - 12.20 Lepo je biti milijonar, kviz - 13.50 Odvetnikove karte, nan. - 14.45 Pasji policist, nan. - 15.15 Smeh v hiši - 16.15 Tri ženske, nad. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Za tvojo ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Naši fantje, film - 21.45 Urgenca, nan. - 22.35 Prijatelji, nan. - 23.15 Družinski zgled, nan. - 0.00 M.A.S.H., nan. - 0.30 Na zdravlje!, nan.

GAJBA TV

8.00 Tarzan, nan. - 9.00 Alex Mack, nan. - 10.00 Mowgli, nan. - 11.00 Visoka družba, film - 13.00 Mačka na vroči pločevinasti strehi, nan. - 15.00 Znanе osebnosti - 16.00 Mestni fantje, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 SeaQuest, nan. - 18.00 Zvezdne steze, nan. - 19.00 William Tell, nan. - 20.00 Mreža zločina, film - 22.00 Revna nevesta, film - 23.00 Newyorška policija - 0.00 Glavni na vasi, serija - 0.30 Dragi John, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Brez šminke - 18.25 Šport - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Film - 22.10 Novice - 22.30 Pokličite župana, pon.

SREDA, 3.V.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor
Odmevi
8.30 Dober dan Koroška
9.00 Zlatko Zakladko
9.15 Kako rada imam šolo, nan., 17/26
9.25 Moja žival in jaz, nan., 17/26
9.40 Risanka
10.05 Mozartova družina
10.30 Besede
11.30 Obzorje duha
12.05 Razkošje, nad.

13.00 Poročila
13.40 Nevidni bataljon, slovenski film
15.00 Nuba - čisti ljudje, dok. oddaja
16.00 Mostovi
16.30 Obzorik
16.45 Male sive celice
17.45 Živjski razum, serija
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Sedmi pečat, film
21.35 Enigma Forster. dok. feljton
22.15 Odmevi, kultura, šport
23.10 Alica, kult. magazin
23.40 Simfoniki RTV

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.25 Videospotnice - 10.00 Gimnazija stritih src, nad., 1/13 - 10.50 Begunec, slovenski film - 12.40 Sanson, Rogaška 90 - 14.45 Tajni agent - 16.30 Namizni tenis - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Dr. Seinfeld, nan. - 19.00 Šef, nan., 2/6 - 19.30 Videospotnice - 20.00 Liga prvakov v nogometu - 23.30 V Frostovem slogu, ang. nan., 3/8

KANAL A

8.20 Uboga Maria, nan. - 9.20 Rosalinda, nad. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Nora hiša, nan. - 14.00 Princ z Bel Aira, nan. - 14.30 Jake in debeluh, nan. - 15.30 Oprah show - 16.20 Uboga Maria, nad. - 16.50 Rosalinda, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Fant zre v svet, nan. - 19.00 Seinfeld, nan. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Življenjska priložnost, kviz - 21.00 Providence, nan. - 22.00 Roka pravice, nan. - 22.50 Maggie, nan. - 23.30 Svilene sence, nan. - 0.30 Dannyjeve zvezde

POP TV

7.30 Risani film - 9.30 Tri ženske, nad. - 10.30 Divji angel, nad. - 11.25 za tvojo ljubezen, nad. - 12.20 Lepo je biti milijonar, kviz - 13.50 Odvetnikove karte, nan. - 14.45 Pasji policist, nad. - 15.15 Smeh v hiši - 16.15 Tri ženske, nan. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Za tvojo ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Naši fantje, film - 21.45 Urgenca, nan. - 22.35 Prijatelji, nan. - 23.15 Družinski zgled, nan. - 0.00 M.A.S.H., nan. - 0.30 Na zdravlje!, nan.

GAJBA TV

9.00 Borzni monitor - 15.00 Živa-magazin - 16.00 Mestni fantje, nan. - 16.30 Ameriška gimnazija, nan. - 17.00 SeaQuest, nan. - 18.00 Zvezdna vrata, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 William Tell, nan. - 20

Vitanova tudi za slepe

Paleta vitaminsko-mineralnih izdelkov - Ime in namembnost napisana tudi v Braillovi pisavi - Vitaminska spodbuda v prijazni obliki

NOVO MESTO - Zaradi razširjenosti in poznavanja Krkine blagovne znamke Vitanova so na novo zasnovali njeno podobo in jo uporabili kot krovno blagovno znamko za paleto vitaminsko-mineralnih izdelkov in šest od teh jih na slovenski trg prihaja v aprilu, na voljo pa bodo v prehrambnih trgovinah. Tako Krka širi svojo dejavnost v široki trgovski mreži. Glede na smernice Evropske unije bodo namreč v prihodnje v lekarnah prodajali le tiste vitaminsko-mineralne izdelke, ki vsebujejo višje odmerke vitaminov in mineralov od dnevno priporočenih, ostale pa v trgovinah z izdelki vsakega dne rabe.

Embalaza izdelkov Vitanove je prilagojena slepim, saj sta ime in namembnost vsakega izdelka napisana tudi v Braillovi pisavi.

Ze manjše pomanjkanje vitaminov in mineralov v človekovem telesu lahko povzroči utrujenost, brezvoljnost, pomanjkanje energije, pri otrocih pa pomanjkanje teka in zbranosti. Največ vitaminov in mineralov zaužijemo z uravnoteženo prehrano, v kateri ne sme manjkati svežega sadja, zelenjave in mlečnih izdelkov. Taka prehrana je v današnjem hitrem življenjskem ritmu vse red-

kejša, ob tem pa so tudi skupine ljudi, ki prav zaradi tega tempa kljub ustrezni prehrani potrebujejo dodatno vitaminsko spodbudo. To so predvsem šolarji, aktivni odrasli in starejši. V Krki so se odločili, da vitaminsko spodbudo ponudijo v potrošnikom prijazni obliki.

KASAČI ZAČELI SEZONO V LJUTOMERU

ŠENTJERNEJ, KRŠKO - Kasači so letošnjo sezono začeli v ponedeljek v Ljutomeru, kjer so bili Šentjernejski in Krčani uspešni predvsem v kasnejših točkah sporeda, v katerih so nastopali konji z večjimi zasluzki. V sedmi točki sporeda je Krešo Lučič (Posavje Krško) z Lamexom B s kilometriskim časom 1:19,1 osvojil peto mesto. V deveti točki sporeda so nastopili najboljši slovenski kasači, starejši od pet let, je bil Vojo Maletič (Šentjernej) z Bukefalosom s kilometriskim časom 1:19,6 drugi, Darja Judež pa z Agilom s časom 1:23,4 peta.

Litijske novice

DOBRODELNI KONCERT - Lions klub Litija, ki deluje šele dve leti, ima za seboj že kar nekaj zelo uspešnih akcij (opremili so posebno sobo na osnovni šoli v Litiji za učence s prilagojenim programom, sodelovali so pri opremljanju ambulante za dializne bolnike ter namenili nekaj sredstev slepim in slabovidnim v litijski občini). Tudi izkupiček od prodanih vstopnic koncerta Slovenskih muzikantov v prepolnem litijskem kulturnem centru bo osrečil kar nekaj občanov.

O KRVODAJALSTVU - Okrogla miza o krvodajalstvu, katere organizator je bilo območno združenje Rdečega križa Litija, so se vabilu odzvali krvodajalci iz litijske občine, ki so največkrat darovali kri (med njimi je bila tudi Marija Smrkolj, ki jo je darovala kar 215-krat), direktor Zavoda za transfuzijo krvi Republike Slovenije dr. Božidar Voljč, predstavnik Rdečega križa Slovenije Damjan Slabe in predsednik organizatorja Karlo Lemut, je postregla z izredno pomembnim podatkom: letno sta v Litiji dve krvodajalski akciji, zadnja je bila marca. Udeležilo se je je rekordno število krvodajalcev, kar 444, od tega jih je prvič darovalo kri 39, kar je 10 % več kot leto poprej.

SVEČANO OBESANJE SLOVENSKE ZASTAVE - Društvo Heraldica Slovenica je ob svoji 152. obletnici na posebni slovesnosti, ki je postala že tradicionalna, v Geometričnem središču Slovenije ob obeležju GEOSS obesilo slovensko zastavo v prisotnosti policijske godbe, pevskega zbora Lipa z Vač, dijakov litijske gimnazije, povezovalca programa igralca Toneta Kuntnerja in slavnostnega govornika Janeza Janše. Ob istem času pa so na gradu Bogenšperk odprli razstavo o benški heraldiki.

RAZSTAVA MIKIJA MISTRA - V litijski knjižnici so odprli razstavo Mikija Mustra, ki ga vsi Slovenci poznamo po risanju stripov o Zvitorepcu, Tridonji in Lakotniku. Tokrat pa se predstavlja z naslovnimi in filmskimi animacijami. Na otvoritvi del priznanega slikarja je nastopil moški pevski zbor KUD "Fran Levstik" iz Gabrovke, ki bo te dni praznoval 25-letnico delovanja.

LITIJSKO ŠOLSTVO SKOZI ČAS - Velik kulturni dogodek so Litijani doživeli ob izdaji in predstavitvi knjige o zgodovini šolstva v Litiji z naslovom "Litijsko šolstvo skozi čas". Avtorica Eli Damjan, zaposlena kot svetovalka na osnovni šoli Litija, je v knjigi opisala litijsko šolstvo od začetka do današnjih dni, kolikor ji je uspelo ob veliki podpori starejših ljudi, ki so hodili v litijsko šolo, saj si s šolsko kroniko, ni mogla pomagati, ker je ni.

K. ŠUSTERŠIČ

RAFTARJI ČISTILI KRKO - Tako kot že leta so se člani Kajak raft kluba iz Žužemberka tudi letos na začetku pomladi lotili čiščenja bregov in struge zgornjega toka reke Krke. Tokrat so imeli največ dela s tem, da so iz težko dostopnega dela reke dvignili ostanke fička, ki ga je nekdo pred leti v Krko porinil preko visoke previsne skale. Po besedah predsednika kluba Emila Glaviča bodo žužemberški raftarji čistilno akcijo letos še večkrat ponovili.

ZAHVALA

Ljubezen, skromnost in poštenje - tvoje kratko je bilo življenje.

V 51. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče in dedi

MILAN MESERKO

Roje 4, Mirna

Vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam pomagali, hvala!

Vsi njegovi

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša sodelavka

SILVA BOŽIČ

Od nje smo se poslovili 26. aprila na pokopališču v Trebnjem. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO NOVO MESTO

ZAHVALA

Utihi tvoj glas, obstalo je tvoje srce, ostali so sledovi pridnih rok in kruto spoznanje, da se ne vrne več. (Narodna)

Tiho nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

JOŽE FICKO

iz Jerebove ulice 3, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Kapšu, dr. Kresetovi, reševalni ekipi ZD Novo mesto in govornikom g. Pezlu in g. Prizmiču za poslovilne besede.

Zalujoči: vsi njegovi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26
Novo mesto

☎ 068/33 70 200
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče

IVAN KOCJANČIČ

Paderšičeva 21, Novo mesto

Iskrena hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti!

Zalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Stopaš za plugom, prhke zemlje vonj ostaja za tabo - vsa si pogreznjena vanjo, iz nje odhaja tvoje življenje.

V 89. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša mama, babica in prababica

JOŽEFA URBANČIČ

z Brezovice pri Mirni

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom Brezovice in Grmade, kolektivu Sremiča iz Krškega ter Cvetkinim sodelavcem Tesnil Velika Loka za darovano cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zahvala g. župnikoma iz Trebnjega in Mirne, RK Mirna, govornici ge. Mari Logar za besede slovesa, pevcem in pogrebniemu zavodu Novak. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: njeni

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila naša ljuba mama, tašča, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA BRATKOVIČ

iz Dol. Brezovice 7 a pri Šentjerneju

Ob boleči izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, sv. maše in dar cerkvi. Hvala vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti, nam pa izrekli sožalje. Zahvaljujemo se ZB Šentjernej, sodelavcem HYB, d.d., za denarno pomoč ter NK Šentjernej. Posebno zahvalo smo dolžni ge. Tinci Kuhelj za besede slovesa, šentjernejskemu oktetu za zapete žalostinke, pogrebni službi Oklešen ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: vsi njeni, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, brata, dedija, strica in bratranca

CIRILA GRUDNA

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za veliko darovanega cvetja in sveč, za izraze sožalja in številno spremstvo na pokopniški zadnji poti. Prisrčna hvala kolektivom Dolenjskih pekarn, Jenič in Eventus ter duhovniku za lepo opravljen obred, šmihelskemu pevskeemu zboru za zapete žalostinke in govorniku za poslovilne besede.

Zalujoči: sin Ciril, hčerki Simona in Andreja z družinami ter vsi njegovi

ZAHVALA

Nasmeh tvoj bil je dober dan, življenje tvoje božji dar, a vsega tega nič več ni.

zdaj le spomin na to še tli in svečka bela zmeraj gori.

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 17. letu zapustila naša draga hči, sestra in teta

BRIGITA MARUŠIČ

s Štrita 1, Bučka

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in nam pomagali v teh težkih trenutkih. Posebno zahvalo izrekamo Silvi Marjetič, ki nam je od prvega trenutka žalosti stala ob strani in nam pomagala. Hvala tudi g. župniku Franciju Brečku za lepo poslovilno sv. mašo, pevskeemu zboru Bučka, tovarišicam iz Frizerske šole Sevnica, sošolcem, sosedom, znancem, ki so namesto cvetja darovali denarno pomoč, pogrebniemu zavodu Blatnik iz Škočjana. Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste nam kakorkoli pomagali in Brigito tako številno pospremili do njenega večnega doma.

Zalujoči: oče, mama, sestra Milena in Marjeta z družinama, brat Martin, stara mama ter vsi, ki so jo imeli radi.

tedenski koledar

Četrtek, 27. aprila - dan upora
Petek, 28. aprila - Pavel
sobota, 29. aprila - Robert
Nedelja, 30. aprila - Katarina
Ponedeljek, 1. maj - praznik dela
Torek, 2. maja - Boris
Sreda, 3. maja - Aleksander
LUNINE MENE
4. maja ob 6.14 - mlaj

kino

BREŽICE: 28.4. (ob 18.30), 29., 30.4. ter 2.5. (ob 18.30 in 20.30) in 3.5. (ob 20.30) komedija Happy, Texas. 28.4. (ob 20.30) drama Prebujena vest.
CRNOMELJ: 30.4. (ob 18.30 in 20.30) slovenski film Jebiga. 1.5. (ob 20.30) film Pravica do umora.

film

• **HIŠNI RED**, drama (The Cider House Rules, 1999, ZDA, režija: Lasse Hallstrom)

Hallstrom, švedski režiser na začetnem delu v Združenih državah, je subtilen mož. Prvič je to dokazal s filmom Kaj žre Gilberta Grapea (1993), v katerem Johnny Depp igra skrbnega in zaščitenega brata mentalno zaostalega Leonarda DiCaprija. Oba sicer tako zelo skomercializirana igralca, predvsem slednjega, je Hallstrom vodil in posnel tako, da se zdi, kot da prihajata iz najboljše letnika najboljših igralce šole na svetu, iz samega Actor's Studia.

S Hišnim redom je šved potrdil, da rad snema zgodbe s sporočilom, s soljo in občutkom za moralo. Morda v svoji vne-mi včasih celo nekoliko pretirava, ampak nič hudega, gre za primere, ki so sami po sebi skrajni že in jih ljudje tako ali tako obravnavamo bolj zavzeto, s stališčem, odnosom. Tokrat beseda oziroma trak ne tečeta na temo, kako dojemati drugačne, biti odgovoren do njih in si obenem urediti lastno življenje, pač pa gre za film o sirotah, splavu in incestu. Same resne zadeve. Dogajajo se sredi druge svetovne vojne, v severnoameriški državi Maine, Nova Anglija, v sirotišnici sredi hoste, kjer z letošnjim oskarjem za najboljšo stransko vlogo ovrčani Michael Caine, doktor Wilbur Larch, očetovsko skrbi za mno-

žico nezaželenih otročkov. V prostem času sniva eter, sicer pa bi se ga morda vi ubranili ob vseh tistih ganljivih žalobnih obrazkih, ki skušajo pred redkimi posvojitelji narediti najboljši možen vtis in moledujejo "vzemi mene, najboljši otrok bom bil". Kot odgovoren mož, ki se čuti dolžnega pomagati ženskam v stiski, opravlja tudi abortuse, ilegalno, seveda, za kar ne čuti niti najmanjše krivde. "Kaj pa je zakon naredil do brega za te sirote?" pravi svojo najljubšemu sirotku, nadarjenemu varovancu, ki ga je ob vsakodnevni praksi izmojstril v odličnega porodničarja. Homer Wells, ki ga igra skulirani Tobey Maguire, je doktorjevo remek delo, skupaj skrbita, da se otroci počutijo ljubljene, edino, kar mladi mož iz principa zavrača, so splavi, češ, ljudje morajo za svojo lahkomiselnost odgovarjati, recimo z odgovornostjo do spočetea bitja. Tematika dobi nov kot, ko Homer s parom, ki je pravkar abortiral, odide nekoliko v svet, postane sezonski pobiralec jabolk, zaplete pa se, ko njegov šef impregnira lastno hčerko. Kam zdaj s principom?

Hišni red, ki so ga beli plan-tažniki pozabili v baraki, kjer živijo črni sezonci in naš Homer, kjer stiskajo jabolčnik in vsaka deska diši po kisu, je lepa metafora. Pravila in principe naj si vsak postavlja sam, saj bo le tako vedel, kdaj jih mora prekršiti ali zaobiti, a bo vse spet v naravnem stanju stvari, pravi John Irving, ki je prispeval literarno podlago za izvrsten scenarij.

TOMAŽ BRATOŽ

Propagandne oglase

lahko naročite na telefonsko številko
07/39 30 514 ali 041/623 116
ali na faks številko **07/39 30 540!**

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtek. Cena izvida 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.460 tolarjev, za upokojece 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212. Telefoni: uprava 07/39 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506. Telefaks: 07/39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

DOBROPOLJE: 30.4. (ob 15. uri in 20.30) zgodovinski film Ivana Orleanska.

GROŠUPLJE: 28.4. (ob 20. uri) zgodovinski film Ivana Orleanska.

KOČEVJE: 1.5. (ob 19. uri) zgodovinski film Ivana Orleanska.

KRŠKO: 28.4. (ob 20. uri) ter 29. in 30.4. (ob 18. uri) drama Klub golih pesti. 3.5. (ob 19. uri) komedija Naravne sile.

METLIKA: 28.4. (ob 18.30 in 20.30) slovenski film Jebiga. 30.4. (ob 28.30 in 20.30) film Pravica do umora.

NOVO MESTO: Od 28.4. do 3.5. (ob 17.30) risani film Svet igrač. Od 28.4. do 3.5. (ob 19. uri in 20.15) drama Obala.

RIBNICA: 29.4. (ob 22. uri) zgodovinski film Ivana Orleanska.

TREBNJE: 28.4. (ob 20. uri) in 30.4. (ob 17. uri) film Oropaj policijsko postajo.

VELIKE LAŠČE: 29.4. (ob 20. uri) zgodovinski film Ivana Orleanska.

Male oglase

sprejemamo tudi na telefonsko številko

07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

Osmrtnice in zahvale

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko

07/39 30 540

KMETIJSKI STROJI

KMETOVALCI, Agroizbira, Slavko Prosen, Kranj, vam nudi ob 10 obletnici poslovanja popuste tudi do 18 % za sledeče blago: gume Barum, Ruma, akumulacije Vesna, Topla, Bartog, zaganjače za traktorje Zetor, UTB, TV, Ursus, obračalne sisteme Sip Sempeter idr. Pokličite nas na 064/324-802 ali 326-870. 606

VRTAVKASTO BRANO Rabewerk, tip Mek, širine 250, prodam. 068/30-82-134. TRAKTOR Steyr, 120 KM, prodam. 061/798-142. 1262

KUPIM

ODKUPUJEM stare omare, mize, stole, komode in drobne predmete, stare cca 100 let. 041/696-263 ali 068/45-800. 1141

MOTORNÁ VOZILA

R 4, rdeč, prvi lastnik, letnik 12/89, prodam. 041/541-046. 1225

R 5 campus, 5V, letnik 1993, registriran do 4/01, prodam. 068/59-432. 1226

R 4 GTL, letnik 1992 in R 5 expres, letnik 1992, prodam. 041/506-861 ali 068/341-052, po 20. uri. 1234

R CLIO 1.2 RL, letnik 1995, 98.000 km, registriran do 14.4.2001, 5V, rdeč, dobro ohranjen, drugi lastnik, dodatna oprema, avtoalarm, daljinsko CZ, avtoradio, prodam. 068/81-428, po 18. uri. 1236

R 5, letnik 1991, 106.000 km, registriran do 13.9.2000, rdeč, 5V, prodam za 300.000 SIT. 068/81-428, po 18. uri vsak dan. 1237

R 4, letnik 1988, ugodno prodam. 041/682-814 ali 068/69-407, zvečer. 1244

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 9/00 prodam. Ogle v Novem mestu. 041/845-690. 1248

R 5 campus, letnik 1992, rdeč, 3V, registriran do 4/01, prodam. 041/720-038. 1249

GOLF JX D, letnik 1987, ohranjen, rumen, registriran do 2/01, prodam. 068/30-81-296. 1263

POHIŠTVO

LEPO OHRANJENO spalnico ugodno prodam. 068/372-610. 1233

POSEST

HIŠO v okolici Novega mesta prodam. 041/729-830, po 16. uri. 1222

TRAVNIK na lepi parceli v Drami pri Šent-jernejcu, 5000 m², prodam. 061/14-17-221. 1223

BREZPLAČNO oddam travnike in njive v Šmarjskih Toplicah. 041/420-183. 1229

SONČNO PARCELO, primerno za vinograd ali sadovnjak, 3000 m², v Gabrju, prodam. 031/734-245. 1240

V NOVO MESTU, Stopiče, prodamo novejšo hišo na parceli 540 m². 068/84-570 ali 041/636-746. 1243

PREKLICI

FRANC KRIŠTOF, Zalog 6, Škocjan, prepovedujem vožnjo in hojo ter delanje kakršnekoli škode na parceli št. 493/8 v k.o. Zbure. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. 1247

PRODAM

OPAŽ in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. 063/451-082. 482

PLINSKI PRETOČNI BOJLER WR 350-1 Junkers Bosch, nov, še zapakiran, za 40.000 sit prodam. 041/860-134. 546

SMREKOVO OBLOGO, ladijski pod, širine 5, 7, 9 in 11 cm, debeline 13, 16 in 20 mm, brune, okrasne zaključne letve, prodam. Možna dostava. Družinska vas, 068/73-587. 901

SENO prodam. 068/88-076. 1242

KOMBI PLOŠČE, 7,5 cm, 25 m², prodam. 068/67-520 ali 040/226-555. 1223

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK ugodno prodam. 068/325-690. 1230

10 NOVIH čebeljih panjev ugodno prodam. 068/87-836, po 20. uri. 1231

DOBER CVIČEK in žganje prodam. 068/30-81-765. 1257

VILIČAR Litostroj, 6 t, prodam. 061/798-142. 1261

SENO prodam. 068/48-547, zjutraj. 1264

DRVA, metri, bukova, kalana, lahko tudi razžagana, prodam in dostavim na dom. 041/693-219 ali 041/205-440. 900

RAZNO

DELNICE VIZIJE, Krke, vseh ostalih skladov ter podjetij lahko prodate preko borzno-posredniške hiše Medvedšek Pušnik, Mercator center, Novo mesto. Po želji gotovina takoj za vse PID-e. 068/39-30-262. 979

VAS zanima usoda, potrebujete pogovor, nasvet? Pokličite! 090/46-52, 156 SIT/min. 1227

UMETNI KAMEN

za oblaganje fasad po najugodnejših cenah

Izdelujemo ga v sivi, beli in rjavi barvi ter kombinacijah barv.

CENA Z DOSTAVO IN POLAGANJEM od 3.000 SIT m².

KOŠMRLJ, s.p., Meniška vas 7, Dolenjske Toplice

Tel.: 068/65-882, 65-557

GSM: 041/509-612

V Interspar centru Bršljin Novo mesto takoj oddamo v najem trgovski lokal 10 m². Informacije na tel.: 061/232-17-97.

Pisarna za pridobivanje gradbene dokumentacije. Pokličite ali pustite sporočilo. Tel. 07/332-48-51

Ključavničarstvo Hočevar izdeluje vse vrste vzdrih in samostojećih štedilnikov. Tel. 07/34 992 59.

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
068/ 80 210
040/ 202 868

VEDEŽEVANJE KONDOR LJUBEZEN, POSEL, ZDRAVJE
090-44-27
VZEMITE USODO V SVOJE ROKE! 156 SIT/min.

Ste osamljeni? Ne obupajte! Pandora 1, d.o.o., se trudi za vas.
Delamo po celi Sloveniji. Samo za resne in nevezane. Tel. 040/231-731

V LOČNI v Novem mestu oddam dvojni grob. 061/142-45-67. 1238

ANGLEŠČINO za osnovno in srednjo šolo inštruiram. 068/377-760. 1239

MARKT, d.o.o.
Novo mesto, Novi trg 11

Prodajamo, kupujemo, posredujemo pri prodaji, kupnji ali zamenjavi: hiš, stanovanj, lokalov, vikendov, gozdov. Informacije: tel. 068/324-244, 324-245, 041/661-331.

SLUŽBO DOBI

SODELAVCE za prodajo ognjičeve kreme Ringelblumen Balsam iščemo. 062/320-30-79, od 7. do 14. ure, Tara, s.p., Maribor.
DELAVCA iz Posavja z znanjem varjenja za montažo izpušnih cevi zaposlimo. 041/617-700. 1218

Delavce za delo v proizvodnji in na terenu zaposlimo za nedoločen in določen čas in z 3 mesečno poskusno dobo. Pisne ponudbe na: "ITZ", Jurka vas, b. št., 8351 Straža

2 DELAVCA, stara do 35 let, v slikopleskarski dejavnosti redno zaposlimo. Zaželen izpit B- kategorije. 031/632-017. 1232

KUHARICO za peko pic zaposlimo. Picerija Šentpetr, Otočec, 041/630-213. 1251

ZA DELO v Nemčiji takoj zaposlimo zidarje in tesarje. Pogoji: slovensko državljanstvo. 064/702-240. 1252

KUHARJA, natakarja in čistilko zaposlim. 041/671-335. 1254

STANOVANJA

TRISOBNÓ STANOVANJE v Jakčevi ul. v Novem mestu prodam. 041/669-160 ali 041/336-936. 1224

GARSONJERO v Novem mestu oddam. Ogle v četrtek, od 9. do 11. ure, 068/73-720 ali 041/542-772. 1235

Mercator

Mercator-Dolenjska, d.d.

Livada 8, Novo mesto

objavlja:

javni razpis za oddajo v najem ali prodajo nepremičnine z zbiranjem ponudb

Najugodnejšemu ponudniku prodamo oziroma oddamo:

Prodajalno v Podturnu št. 12

Posest predstavljajo poslovni prostori v izmeri 75 m². Nepremičnina v solastništvu, k.o. Podturn, parcelna št. 2937/22, 2937/21, 2937/3. Izhodiščna najemnina za najem je 50.000 SIT mesečno. Izhodiščna cena za prodajo nepremičnine je 5.000.000 SIT.

SPLOŠNI POGOJI RAZPISA SO:

- Ponudnik je lahko pravna ali fizična oseba. Ponudnik, ki je fizična oseba, mora predložiti dokument, da je državljan Republike Slovenije. Ponudnik, pravna oseba, pa mora predložiti overjeno kopijo iz sodnega registra.
- Pisne ponudbe morajo vsebovati predmet ponudbe, ponujeno ceno ali najemnino. Upošteevane bodo fiksne ponudbe, kar pomeni, da pri višini ponujene cene ali ponujene najemnine ni možno naknadno spreminjanje.
- Nepremičnina se prodaja po načelu "videno-kupljeno".
- Kupec plača davek na promet nepremičnin.
- Najemnik poleg najemnine plača tudi pripadajoči davek in vse obratovalne stroške.
- Najemna pogodba bo sklenjena za nedoločen čas z možnostjo odpovedi leto dni.
- Lastnik ni dolžan z nobenim ponudnikom skleniti kupoprodajne pogodbe in ne najemne pogodbe.
- Odpiranje vseh ponudb in izbor najugodnejšega ponudnika bo komisijsko.
- Najemna pogodba bo sklenjena v primeru, če ne bo ponudnika - kupca.
- Drugi pogoji bodo določeni s pogodbo.

Pisne ponudbe pošljite priporočeno v 15. dneh po objavi na: Mercator-Dolenjska, d.d., Livada 8, 8000 Novo mesto - Služba za upravljanje z nepremičninami z oznako "Javni razpis za oddajo lokala v prodajo (najem)". Ogle lokala je možen po predhodnem dogovoru, kontaktna oseba je ga. Dragica Derganc (Novo mesto, Livada 8) telefon 068 373-07-39.

STANOVANJE v Trebnjem najemem. 068/24-914 ali 031/541-496. 1240

TRISOBNÓ STANOVANJE, 78 m², prodam. 068/24-037. 1240

ŽIVALI

VALILNICA GUNJILAC s Senovega sprejema naročila za enodnevnne in večje piščance. 0608/71-375. 1241

SPREJEMAMO NAROČILA za kilogramske bele piščance ter rjave in grahaste jarkice in purane. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studence, 0608/89-038. 1241

MLADE NESNICE, hixev, rjave in grahaste, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila zbira Jože Zupančič, Otočec, Črnomelj, 068/52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, 0608/67-587, in Dušan Sajevce, Vavta vas 9, 068/84-111. 985

7 IN 8 MESECEV breje krave sivke ugodno prodam. 041/548-577. 1241

BIKKA SIMENTALCA, starega 8 tednov, prodam. 0608/71-875. 1245

4 BIKKE simentalce, težke 250 kg, za nadaljnjo rejo, prodam. 068/770-044. 1249

ČRNO-BELI TELICI v osmem in devetem mesecu brejosti, priznanega porekla, prodam. 068/73-327. 1251

10 TEDNOV staro teličko sivko in specialno skrinjo za žita, dimenzije 1000 x 2000 x 1400 mm, prodam. Mirjana Sinkovec, Malkovec 2, Tržišče, 0608/80-507. 1255

7 MESECEV brejo kravo prodam. 068/44-383. 1259

TELICO, staro 1 leto, prodam. 068/79-833. 1259

068/324-377

Krka

LICITACIJA 30.4.2000

KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 30.4.2000, objavlja javno licitacijo rabljenih in poškodovanih vozil.

	leto izdelave	izklicna cena
1. WV POLO	1996	350.000 SIT
2. FIAT SCUDO 1,9	1998	1.100.000 SIT
3. R-KANGOO 1,4	1999	800.000 SIT
4. FORD FIESTA FLAIR	1996	50.000 SIT
5. R-CLIO	1995	320.000 SIT
6. R-KANGOO 1,4	1998	650.000 SIT
7. SEAT IBIZA 1,9 D CLX	1996	980.000 SIT
8. PIAGGIO PORTER S 85 LV	1996	350.000 SIT
9. DAEWOO LANOS 1.5	1998	1.000.000 SIT
10. R-TRAFIC T 1400 D	1992	750.000 SIT
11. HYUNDAI LANTRA 1,6 GLSI	1995	1.100.000 SIT
12. PRIKOLICA TPV AB 12	1995	150.000 SIT

Licitacija bo v nedeljo, 30.4. 2000 ob 9. uri v prostorih PE Agroservis Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 28.4.2000 od 8. do 15. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije. Vozila pod zap. št. 7, 8, 9, 10, 11 in 12 so nepoškodovana v voznem stanju.

KZ Krka z.o.o., Novo mesto

Intereuropa®

ZBIRANJE PONUDB ZA OPRAVLJANJE PREVOZOV za Intereuropa d.d.

1. Predmet ponudbe

Predmet ponudbe je opravljanje prevozov za Intereuropa d.d. na področju Republike Slovenije. Išče se več prevoznikov z različnim parkom, od kombija do vozil z največjo nosilnostjo. Zaželeno je opremljenost vozil s prekladalnimi rampami in opremo ADR.

Gre za opravljanje prevozov različnega blaga, v običajni komercialni embalaži.

Razpis se ne nanaša na vozila, ki so namenjena prevozu razsutih in tekočih tovarov.

2. Pogoji udeležbe pri razpisu

Ponudbo za opravljanje prevozov za Intereuropa d.d. lahko dajo vse pravne in fizične osebe, ki imajo registrirano dejavnost opravljanja prevozov in zavarovano prevozniško odgovornost. Ostali pogoji za opravljanje prevozov za Intereuropa d.d. so navedeni v razpisni dokumentaciji, ki je na razpolago do 12.5.2000 za 3.000,00 tolarjev.

Način plačila: virman z navedbo polnega naslova Intereuropa d.d., Vojkovo nabrežje 32, na račun št. 51400-601-14718, sklicana št. 88320-02.

Ponudniki lahko dvignejo razpisno dokumentacijo na naslovu: **Intereuropa d.d., Vojkovo nabrežje 32, Sektor za prodajo, 6504 Koper**, ali jo dostavijo po pošti na podlagi zahtevka za dostavo ter potrdila o plačilu. Dodatne informacije se dobijo po tel. št. 066 441 677, faks 066 441 535 (ga. K. Čok).

Upoštevane bodo le pravočasne in popolne ponudbe. Za popolno ponudbo se štejejo ponudbe, ki bodo vložene skladno z zahtevami razpisne dokumentacije.

Za pravočasne se štejejo ponudbe, ki prispejo na sedež družbe **Intereuropa d.d., Vojkovo nabrežje 32, 6504 Koper**, v zaprti pisemski ovojnici, s pripisom: **"Ne odpiraj-ponudba za opravljanje prevozov"**, najkasneje do 19.5.2000 ali odposlane priporočeno najkasneje tega dne. O morebitni izbiri bodo izbrani ponudniki pisмено obveščeni v roku 30 dni od objave razpisa.

Na podlagi tega razpisa Intereuropa d.d. ni zavezana skleniti pogodb o opravljanju prevozov z najboljšim ali katerim koli ponudnikom.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto:** od 8. do 20. ure: Mercator Center
- od 7. do 19. ure: Market Smrečnikova
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 21. ure: trgovina Tina, Šegova ulica
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 21. ure: trgovina Žepik, Ragoška
- od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
- od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive
- od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Brežice:** do 13. ure: Market
- Uršna sela:** od 8. do 16. ure: Urška
- Šentjerneje:** od 7. do 17. ure: Samopostrežba Šentjerneje
- od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhopolje

V nedeljo, 23. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto:** od 8. do 12. ure: Mercator Center
- od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Market Smrečnikova, Samopostrežba Mačkovec, Market
- Ljubljanska, Market Ragoška, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Nakupovalni center Slavka Gruma
- od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 21. ure: trgovina Tina, Šegova ulica
- od 8.30 do 12. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 19. ure: trgovina Žepik, Ragoška
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njive
- od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela:** od 8. do 12. ure: Urška
- Šentjerneje:** od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhopolje
- Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič:** od 7.30 do 10.30: Market
- Brežice:** od 8. do 13. ure: Market

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

NAD JEZOM

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 07/ 33 21 878

Vabljeni!

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

ROLETARSTVO

MEDLE

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- FASADNI PROFILI
- SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIJE
- MONTAŽA IN SERVIS

Šentjernejska cesta 13, 8000 Novo mesto, tel.: 068/323-673, fax: 068/341-673

PVC STAVBNO POHIŠTVO

• OKNA • VRATA • VSEH OBLIK •

VEKA

ISO 9002

Deutscher Akkreditierungs Rat
TGA-ZG-003/92-00

99 ZAG
SIST 1018-1995
Masa G

TENDE

ZA VAŠ DOM, POSLOVNI OBJEKT

- * ravne
- * kupolaste
- * balkonske
- * senčniki

eisbär

Izsuševalna tehnika, klima in hladilna tehnika, d.o.o.
Žanova 14, 4000 Kranj

zaposli

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA

na področju izsuševanja prostorov in tlakov v gradbeništvu

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- srednja strokovna izobrazba (V. stopnja)
- najmanj 5 let delovnih izkušenj
- lasten prevoz

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Pisne ponudbe z ustreznimi dokazili pošljite v osmih dneh po objavi na naslov EISBÄR, d.o.o., Žanova 14, 4000 Kranj.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh od objave.

CHEMSEARCH

Ena od njenih divizij, CHEMSEARCH, ki je v Sloveniji uspešno prisotna že šest let, **IŠČE novo**

PRODAJNO ZASTOPNICO / ZASTOPNIKA

za območja:

DOLENJSKE, BELE KRAJINE IN POSAVJA

PRIČAKUJEMO:

- predanost delu
- motiviranost in ustvarjalnost
- željo po uspehu v prodaji
- lasten avtomobil

NUDIMO:

- učinkovito usposabljanje
- samostojno in dinamično delo
- možnost visokega zaslužka

Vloge pošljite do 5. maja na naslov NCH, d.o.o., CHEMSEARCH, Parmova 53, 1000 LJUBLJANA.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.nepremicnine.net/leran/
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940
07/33 79 941
faks: 07/33 22 282
mobitel: 0609/633 553
041/633 553

Prodamo:

- **HIŠE:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Šmarjeških Toplicah, Malem Vrhu pri Brežicah, Orešju, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Dobindolu (Uršna sela), Škocjanu, na Bučki, Dol. Ponikvah, Viru pri Domžalah in drugod;
- **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Ljubljani;
- **VIKENDE:** v Kotu pri Dvoru, pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, v okolici Podbočja, na Tolstem Vrhu, v Karteljevem (Poljane), v Šentjerneju (nad Pletierjem) in drugod;
- **GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentrupertu, Grobljah pri Šentjerneju, Šmarjeških Toplicah, Novem mestu, na Vrhu pri Pahi;
- **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), Črnomlju (picerija, diskoteka);
- **KMETIJE:** v Orešju, na območju Bele krajine in drugod;
- **NAJEM:** oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu
podjetja ali nas pokličite.

FIT & FUN

FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA

Voraneva ulica 1
(Regrške košnice)
Novo mesto

Tel.: 068/322-827

TRIMO, d.d., inženiring in proizvodnja montažnih objektov

Trimo

Naše cilje lahko dosežemo z znanjem in ustvarjalnostjo zaposlenih.

Če ste ambiciozni, ustvarjalnega duha in želite delati v rastočem podjetju potem Vas vabimo, da se javite na naslednja prosta delovna mesta

KOMERCIALNO PODROČJE:

- 1. PODROČNI VODJA** za vodenje projektov doma in v tujini
- 2. PROJEKTI VODJA** za vodenje zahtevnih projektov doma in v tujini
- 3. KOMERCIALIST** v prodaji

POGOJI pod št. 1, 2 in 3:

- VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe strojne ali gradbene smeri
- 3 - 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika

PROIZVODNI PROGRAMI:

- 1. VODJA PROIZVODNEGA PROGRAMA**
- 2. VODJA MONTAŽE**

POGOJI:

- VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe strojne ali gradbene smeri
- zaželeno znanje tujega jezika
- najmanj tri leta delovnih izkušenj

PODROČJE PROJEKTIVE IN RAZVOJA:

- 1. PROJEKTANT**
- 2. RAZVOJNI PROJEKTANT**

POGOJI:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe strojne, gradbene smeri ali arhitekture
- zaželeno znanje tujega jezika
- 3 - 5 let delovnih izkušenj

- 3. KONSTRUKTER**

POGOJI:

- VI. stopnja strokovne izobrazbe strojne ali gradbene smeri - lahko tudi pripravnik

Pisne prijave z dokazili in življenjepisom pričakujemo najkasneje v 8 dneh po objavi na naslov: TRIMO, d. d., Prijateljca 12, 8210 Trebnje. Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s poskusnim delom. Za informacije lahko pokličete na tel. 068 460 229.

Marija Movrin

belokranjskih šolah in pomaga učencem nižjih razredov, ki imajo učne težave. Letos je v starostni in loški osnovni šoli s podružnicama v Gribljah in Adlešičih. Glede na odmerjeni čas naj bi imela v obravnavi devet otrok, a jih ima petnajst, ker preprosto ne more reči ne. To pomeni, da marsikdaj potegne svoje delo v čas, ki ni plačan. A pravi, da ni vse le v denarju, ampak je pomembnejše plačilo zadovoljstvo. Tako njeno kot njenih učencev. "Kaj zato, če je denarnica prazna, je pa duša toliko bolj polna!" se nasmehne. Takrat se spomni, da največji honorar, za katerega pa ji država ne bo nikoli odtegnila davka, dobi od neposrednih in nepokvarjenih otrok, ki svoje srce in preprosto ter pošteno dušo nosijo na dlani. Pa najsi so to kamni, ki jih je fant iz Starega trga našel v Kolpi, ali šopek zvončkov, ki so jih drobne ročice nabrale za valentinovo.

Čeprav je imela vedno rada otroke, Marija Movrin iz Črnomlja še danes ne ve, kaj jo je pičilo, da se je po končani srednji šoli odločila za pravo. A je hitro ugotovila, da ta študij ni zanjo, in presedlala na smer za duševno motene na Pedagoški akademiji. Kot specialna pedagoginja se je pred sedemindvajsetimi leti zaposlila na črnomaljski osnovni šoli s prilagojenim programom Milke Sobar-Nataše, kjer vztraja še danes. Gotovo tudi zato, ker je šla v pedagoški poklic z vsem srcem in ker ji za to odločitev ni bilo nikoli žal.

Movrinova se dobro zaveda, da njeni učenci bolj kot učiteljico potrebujejo prijateljico. V njej so jo našli. Tega, da jo pokličejo kar Mojca in jo tikajo, se je že tako navadila, da bi se ji zdelo čudno, če bi ji kdo rekel drugače. "Vsakega posebej imam rada, ga spoštujem in upoštevam njegovo mnenje. Skratka, so moji enakovredni sogovorniki in s tem jim dam vedeti, da so pomembni. Skupaj pa ugotovimo, ali imajo prav ali ne," pravi Marija, ki ji ni nikoli škoda časa za poslušanje otrok in za pogovor. Tako se pri njej učna ura nikoli ne konča, ko se oglasi šolski zvonec in delovni čas ne zaključita takrat, kot je zapisano na urniku. Njeni otroci, kot jim rada reče, jo pokličejo tudi popoldne, ob koncu tedna, skratka vedno, kadar se jim zdi, da bi jim prav ona znala prav svetovati, jih potolažiti, spodbuditi. Nikoli nikogar ne odkloni. Zadnjih pet let Movrinova uči na osnovni šoli Milke Sobar-Nataše le še polovico delovnega časa, v drugi polovici pa potuje po

KINKOVE GOBE - Družina Kinkovih iz Laš ima veliko uspeha pri govarjenju, še največ pa gospodinja Anica. "Čeprav kar leti skozi hosto, nabere vsaj dvakrat več gob kot jaz," pohvali svojo ženo zabukovski pismošoj Martin Kink. Pravijo, da Primož (to je 8. junija) gobe seje, ali pa gobe najdejo kvečjemu po 20. maju. Da pa bi Anica že 19. aprila našla gobe, kot je te zdrave jurčke oz. ajdovčke, ki jih drži v rokah 14-letni sin Rok, nak, tako zgodaj pa niti Anici še ni nikoli uspelo. Na tehtnici se je kazalec zaustavil skoraj pri poldrugem kilogramu! Kinkovi pravijo, da gobe radi tudi jedo, skoraj vsako jutro za zajtrk, pripravljajo pa jih na različne načine. (Foto: P. Perc)

KRESOVANJE IN ROCK VEČER

ŠENTJERNEJ - V počastitev 1. maja, praznika dela, pripravljajo šentjernejska mladina kresovanje in rock večer. Dogodek se bo začel v nedeljo, 30. aprila, z začetkom ob 18. uri na hipodromu v Šentjerneju. Nastopile bodo skupine iz Šentjerneja Sky Lab, Strategi, Barska muha, The Drunkards, Durhmarsh in Stara pravda iz Novoga mesta. Za vrhunec večera bo poskrbela skupina Dan D.

KRESOVANJE NA SMUKU

Belokranjska območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov Slovenije priredi v nedeljo, 30. aprila, ob 20. uri kresovanje na Smuku. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi priznanja OZZSSS Bela krajina in pokale zmagovalnim ekipam na športnih igrah Bele krajine.

Izbor za cvičkovo princeso

Prijave do 16. maja

NOVO MESTO - Zveza društev vinogradnikov Dolenjske, ki združuje vinogradnike 22 vinogradniških društev iz desetih občin dežele cvička, bo izbirala svojo drugo Cvičkovo princeso. Prvi, ki je nosila ta kraljevi naslov, Leja-Marija Colarič, se enoletni mandat končuje, zato bodo na prireditvi 28. Teden cvička, ki bo od 26. do 28. maja v Kostanjevici, okronali drugo Cvičkovo princeso.

Leja-Marija Colarič je v letu svojega vladanja zelo uspešno vodila promocijo cvička na javnih nastopih in različnih prireditvah, tako vinarskih, turističnih kot drugih. Opravila je blizu 200 javnih nastopov, sodelovala na sejmi, nastopila na radiu in televiziji ter sodelovala pri zaščiti cvička kot slovenskega vinskega posebnosti.

Za izbor Cvičkove princese se lahko prijavijo dekleta, ki izhajajo iz vinogradniške kmetije, poznajo osnove vinogradništva in kletarjenja, so sposobne javnega nastopanja, poznajo pravila lepega obnašanja in govorijo vsaj en tuj jezik. Prijave za Cvičkovo princeso, ki naj zajema kratek življenjepis in novejšo fotografijo, pošljite do vključno torka, 16. maja, na naslov: Kmetijski zavod, za Katarino Merlin, univ. dipl. inž., Šmihelska 14, 8000 Novo mesto.

IMPRO KLUB V METLIKI

METLIKA - Klub belokranjskih študentov vabi v soboto, 22. aprila, ob devetih zvečer v Kulturni dom, kjer bo nastopila gledališka skupina Impro klub iz Ljubljane. Predstavila se bo z improviziranimi prizori, ki jih bo s svojimi zamislili spodbudilo tudi občinstvo.

ZA PRAZNIKE V ZUNANJI BAZEN

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Včeraj se je pričela kopalna sezona v zunanjih bazenih Šmarjeških Toplic, ki so jo letos dopolnili s posebno ponudno kombinacijo kopanja in kosila. V športnem parku lahko najamete tudi igrišče za tenis, odbojko na mivki, košarko in mali nogomet.

PREVRNIL PO NASIPU

RATEŽ - 43-letni S. M. je 21. aprila izven naselja Ratež začel prehitovati tovornjak, takrat pa je iz nasprotne smeri pripeljal 56-letni hrvaški voznik N. R., ki je zaviral in se umikal. S. M. je oplazil tovornjak in osebni avto, tako da se je N. R. prevrnil po travnatem nasipu in se, hudo poškodovan, zdravi v novomeški bolnišnici.

GRAJSKI LEV - Neznani nepridipravi, bolj vandali, so močno poškodovali tega kamnitega leva pred sevnjskim gradom. V usta so mu namestili eksplozivno telo, po vsej verjetnosti zelo močno petardo, tako da se mu je pri eksploziji odlomila spodnja čeljust. Kip je iz 16. stoletja, neprecenljive kulturne in zgodovinske vrednosti, na gradu, ki je bil prvič izprisan leta 1323 in je bil dolgo časa last salzburške nadškofije. Leta 1479 so ga za kratek čas zavzeli Ogrji, leta 1573 pa kmečki uporniki. Grad so leta 1595 kupili grofje Mosconi in so dotedanjo renesančno trdnjavo spremenili v udobno baročno rezidenco. (Foto: P. P.)

Vrtičkarji na obrobju Metlike

Vzorno urejeni vrtovi ob blokovskem naselju

METLIKA - V metliškem Naselju Borisa Kidriča že več kot deset let prebivalci metliških blokov, ki nimajo druge zemlje, skrbno obdelujejo svoje vrtičke. S tem pa ne poskrbijo le za lep izgled okolice bližnjih blokov, ampak mnogi z umnim vrtnarjenjem precej prispevajo tudi k izboljšanju družinskega proračuna.

Med 48 vrtičkarji, kolikor jih danes obdeluje po poldrugi ar zemlje, najbolj zavzeto in z veliko mero ljubezni skrbi za svoj vrt Anica Nemanič. Tudi sosedje ji pravijo, da je prav njen vrt najlepši, zlasti še zadnja leta, ko so otroci odšli od doma in ne goji več toliko zelenjave, zato pa vse več prostora namenja rožam. Celotako zelo se je potrudila, da je iz struge hudourniške Sušice pripeljala kamne in z njimi ločila vrt od poti in stezic.

"Vrtnarjenje je za nas, ki bi bili sicer morda prisiljeni preždeti poldnevne in konce tednov med štirimi stenami naših stanovanj, dobrodošlo razvedrilo, balzam za dušo, a tudi pomemben družabni dogodek. Pomagamo si med seboj, si svetujemo in si izmenjujemo sadike," je zadovoljna Anica. Na "blokovskih" vrtičkih na obrobju Metlike vzgajajo namreč vse, od zelenjave in jagodičevja do sadja, nekateri pa ne bi bili pravi Belokranjci, če ne bi imeli posajenih celo nekaj trt.

Metliški vrtičkarji so sicer najemniki zemlje, a upajo, da se ne bo nihče spomnil, kako nujno jo potrebuje, in jim je hotel vzeti. Nemaničeva je prepričana, da bi takrat zagotovo prišlo do kmečkega upora, saj so se tako zelo navadili na "svoje" vrtičke.

M. B.-J.

MED ROŽAMI - Nemaničeva vsak prosti trenutek izkoristi za delo na vrtu. Postala je že prava zbirateljica rož, ki se očitno dobro počutijo med kamni iz Sušice. (Foto: M. B.-J.)

Z DOBRODELNOSTJO DO STERILIZATORJA - Uspeh dveh dobrodelnih prireditev je Semicane opogumil, da so na velikonočno nedeljo pripravili tretjo tovrstno prireditev, ki so ji dali naslov "Dobra volja dar pozlati". Na njej so se v zabavno-glasbenem programu predstavili številni domačini, a tudi nekaj eminentnih gostov. Od vstopnine in prispevkov 49 donatorjev so zbrali več kot milijon tolarjev, s katerimi so plačali sterilizator za zdravstveno postajo v Semiču. Poleg tega so 100 tisočakov namenili še Malenškovi Ireni in Suzani, ki sta pozimi ostali brez staršev, ter 50 tisočakov za dializni oddelek novomeške bolnišnice. Na fotografiji: ob spremljavi Slavota Pluta sta zapela tudi Jožica Mavsar in Tonček Plut. (Foto: M. B.-J.)

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Rajku Kirnu iz Ragovske 7 v Novem mestu. Nagradjencu čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

- (3) Mamina ruta - ansambel Braneta Klavžarja
- (1) Ta šmentani lov - ansambel Pogum
- (5) Vas domača - Jože Bohorč s prijatelji
- (2) Na hribčku kraj potoka - Tine Lesjak in Peveci s Pohorja
- (4) Nisem pozabil - ansambel Mladi Dolenjci
- (9) Velikonočnica - Dvojčici Vesna in Vlasta
- (-) Veseli podgur'c - ansambel Slavček
- (8) Slovenski pozdravi - Brata Aysenik in Policijski orkester
- (6) Cviček ni navaden striček - ansambel Vrisk
- (7) Godcu v spomin - Trio Francić

Predlog: Kraljestvo naše sreče - Čuki

KUPON ŠT. 17

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Hribarjevi s Prilip pravijo, da so bili prej tam kot dirkališče za motokros - Pro Plus: "Da Dolenjci ne vidijo POP TV, je posledica osebnih interesov nekaj posameznikov iz Vašega kanala"

Tokratna četrtkova novinarjeva dežurna malha je bila s klici napolnjena bolj malo. Mogoče so na to vplivali bližajoči se prazniki, ko se skrbi in nejevolja umaknejo lepšem razpoloženju, in če je bilo temu tako, je prav.

Hribarjevi s Prilip so v zadnjih dneh vseeno razmišljali o kratkem zapisu s naslovom Motorji, ribe in sosed, objavljenem v Dolenjskem listu 6. aprila na 7. strani v rubriki Novo v Brežicah. Hribarjevi, ki so poklicali v uredništvo, trdijo, da so bili na Prilipah prej, kot je bilo tam dirkališče za motokros. To, kar trdijo Hribarjevi, se ne ujema s tistim, kar pravijo organizatorji dirk in kar je pisalo tudi v časopisu. Vsekakor jih bo v naslednjih dneh obiskal dopisnik Dolenjskega lista za Posavje, s katerim se

bodo lahko o pogovorili o vsej stvari.

Prejeli smo dopis podjetja **Pro Plus iz Ljubljane** glede prenosa dirk Formule 1 in sprejemu signala POP TV. "V Dolenjskem listu je bilo 13. aprila v rubriki Halo, tukaj je bralec Dolenjca! objavljeno vprašanje bralca o razlogih, da Vaš kanal ne predvaja prenosov ali reportaž dirk formule 1. Sledil mu je odgovor urednika Vašega kanala Marjana Moškona, ki pravi, da so taki prenosi predragi. Kot produkcijska hiša, ki ima ekskluzivne pravice za prenose dirk formule 1 za Slovenijo, želimo bralecem Dolenjskega lista pojasniti okoliščine tega vprašanja.

Podjetje Pro Plus, ki pripravlja program POP TV, si že od vsega začetka svojega delovanja prizadeva, da bi lahko POP TV gledali tudi Dolenjci. Dobivamo pisma, klice in sporočila iz Dolenjske z vprašanji, zakaj ne omogočimo, da bi tudi oni lahko gledali ta program. S televizijo Novo mesto oz. programom Vaš kanal smo že pred leti iskali možnost, da bi omogočili gledalcem na Dolenjskem enako izbiro teve programov, kot jih imajo drugod po Sloveniji. Naša prizadevanja pa so na Vašem kanalu razlagali povsem drugače, češ da "Američani poskušajo zavzeti Trdinov vrh" oziroma ta oddajnik in da želi Pro Plus "ukinjati" domače TV hiše oz. lokalne programe.

Take razlage, ki so bile tudi objavljene, so popolnoma v nasprotju z našimi dejanskimi prizadevanji! Kot podjetje za proizvodnjo in trženje televizijskega programa ponujamo tudi lokalnim in regi-

onalnim televizijam dogovor, po katerem lahko prenašajo program POP TV, ob tem pa tudi regionalne vsebine. Tako oblika sodelovanja bi omogočila zanimiv, informativen in zabaven program tudi na Dolenjskem, kar pomeni, da bi imele tudi lokalne in regionalne oddaje in vsebine v takem programu veliko večjo gledanost. To, da Dolenjci še vedno ne vidijo POP TV, je torej posledica osebnih interesov nekaj posameznikov iz Vašega kanala.

In končno - na odgovor urednika Vašega kanala, da so prenosi dirk formule 1 predragi, lahko re-

• Zaradi praznika - dneva upora proti okupatorju bo dežurni novinar tokrat vaše klice sprejemal danes ob 20. uri.

čemo le, da je podjetje Pro Plus Vašem kanalu ponudilo celo plačilo za prenašanje programa POP TV vključno z dirkami formule 1. M. L.

DNEVI BELUŠEV V GOSTILNI ROG

DOLENJSKE TOPLICE - V prazničnih dneh, od večerj do torka, 2. maja, je na jedilniku gurmanske gostilne Rog v Dolenjskih Toplicah bogata ponudba jedi, pripravljenih iz belušev ali z njimi. Beluš ali špargelj je znanilec pomladi in ena prvih mladih pomladnih zelenjav, ki jo je moč pripraviti na različne načine. V gostilni Rog so na voljo hladne in tople beluševe predjedi in izborne beluševe priloge k mesnim jedem.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristihnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/39 30 522 vas čakamo danes, v petek, 28. aprila, od 20. do 21. ure. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.